

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı

Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dalı

**BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN OKUL
SPORLARINDA KARŞILAŞTIKLARI SORUNLARIN
ARAŞTIRILMASI**

Fatma ÖTER

Yüksek Lisans Tezi

Van, 2018

BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN OKUL SPORLARINDA
KARŞILAŞTIKLARI SORUNLARIN ARAŞTIRILMASI

Fatma ÖTER

Danışman

Doç. Dr. Mustafa ATLI

Yardımcı Danışman

Yrd. Doç. Dr. Mehmet GÜLLÜ

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

Van, 2018

KABUL VE ONAY

Fatma ÖTER tarafından hazırlanan “Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Okul Sporlarında Karşılaştıkları Sorunların Araştırılması” başlıklı bu çalışma, 16.10.2021 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

[İ m z a]

[Doç.Dr. Mustafa ATLI] (Başkan)

[İ m z a]

[Doç.Dr. Recep KÜRKCÜ]

[İ m z a]

[Yrd.Doç.Dr. Zekiye ÖZKAN]

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylım.

Doç.Dr. Fuat TANHAN

Enstitü Müdürü

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin/raporun tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin/raporumun kâğıt ve elektronik kopyalarının Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

- Tezimin/Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.
- Tezim/Raporum sadece Yüzüncü Yıl Üniversitesi yerleşkesinden erişime açılabilir.
- Tezimin/Raporumun ...3.. Yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

04.02/2018

İmza

[Fatma ÖTER]

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans eğitimim boyunca her anlamda benden desteğini esirgemeyen akademik anlamda gelişmemi sağlayan, karşılaştığım zorluklarda bana çözüm yolları sunarak yanımda olan birinci danışmanım Sayın Doç. Dr. Mustafa Atlı ve ikinci danışmanım Sayın Yrd. Doç. Dr. Mehmet Güllü 'ye,

Sevgi ve manevi desteğini her zaman hissettiren aileme ve her zaman her şartta yanımda olan beni koşulsuz seven, destekleyen sevgili EŞİM'e, En kalbi teşekkürlerimi sunuyorum.

Canım kızım Nehir Ela'ya ithafen.

ÖZET

ÖTER Fatma. *Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Okul Sporlarında Karşılaştıkları Sorunların Araştırılması*, Yüksek Lisans, Van, 2018.

Bu çalışmanın amacı, beden eğitimi öğretmenlerinin okul sporlarında karşılaştığı sorunların araştırılması ve çözüm önerilerinin sunulmasıdır.

Araştırmaya, Malatya İl merkezi ve ilçelerinde MEB bağlı resmi ortaokul ve liselerde görev yapan 36 erkek 14 bayan toplam 50 (elli) Beden Eğitimi ve Spor öğretmeni gönüllü olarak katılmışlardır.

Araştırmada nitel veri araştırma yöntemlerinden durum çalışması yöntemi benimsenmiştir. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Veri analiz tekniği olarak içerik analizi ve betimsel analiz kullanılmıştır.

Araştırmanın sonucunda beden eğitimi öğretmenlerinin okul sporlarında karşılaştıkları sorunlar beş (5) ana temadan oluşmaktadır. Temalar da; velinin okul sporlarına bakış açısı, okul yönetiminin okul sporlarına bakış açısı, öğrencinin okul sporlarına bakış açısı, beden eğitimi öğretmenlerinin Gençlik Hizmetleri ile ilgili görüşleri ve öneriler yer almaktadır.

Analizlerin sonucunda genel itibariyle beden eğitimi öğretmenlerinin okul sporlarına bakış açısı, içinde buldukları mevcut durum, imkânlar dâhilinde katılım durumları ve karşılaştıkları sorunlar; fiziki alt yapının yetersizliği, okul sporları yönetmeliğinin bağlayıcılığı, malzeme eksikliği, velinin olumsuz spora bakış açısı, kurum personellerinin ilgisizliği, sorunlar karşısında çözüm odaklı olmamaları, ulaşım, müdürlerin baskısı, sağlık ve güvenlik önlemlerin azlığı ve yetersizliği, hakemlerin tecrübi bilgi eksikliği, Gençlik Spor Okul Sporları servis çalışanlarının planlamada koordine eksiklikleri, yetenekli sporcuların teşvik yapılmaması, servis çalışanları ile iletişim eksikliği yaşanması ve ilçelerden gelen takımlara yolluk harcırahının verilmemesi, sınav odaklı veli-öğrenci-idare düşüncesi, beden eğitimi dersinin önemsenmemesi gibi verilere ulaşılmıştır.

Okul içi ve okul dışı sportif etkinliklere katılımın sağlanması retmen ve rencilerin istek ve ilgi ile aktif bir çalışma içine girebilmeleri için saha, tesis, malzeme ve ulaşım sorunları ozlmelidir. Müsabakalarda sağlık-güvenlik önlemleri, hakemlerin tutumu kontrol edilmeli, yeni gelişen spor branşlarının tanıtımı okullarda da yapılmalı ve retmenlere yıl içinde hizmet içi eğitim verilmeli, okul spor yönetmeliği yeniden düzenlenmeli aileler-okul yönetimi-diğer branş retmenlerinin desteğini arttırmak için çalışmalar yapılmalı ve spora-sporcuya ve beden eğitimi retmenine gereken değer verilmelidir.

Anahtar Kelimeler

Okul sporları, beden eğitimi retmeni, sporcu renci

ABSTRACT

ÖTER Fatma, *The Search of Problems Faced By Physical Education Teacher At School Sports*, Graduate, Van, 2018.

The main aim of this study is to search of the problems faced by physical education teachers in school sports and to offer solutions.

In this survey, totally 50 physical education and sports teachers (36 male, 14 female) participated in; who work at the secondary schools and high schools linked to Turkish Ministry of National Education in the province of Malatya.

Qualitative data analysis was adopted in this research. As the data collection tool, semi-structured interview form was used. As the data analysis method, content analysis and descriptive analysis methods were used.

Sample of the research consists of five main themes according to the conclusion of the research. In these themes: view of students' parents to school sports, view of school management to school sports, view of students to school sports, physical education and sports teachers ideas and suggestions about to Youth Services.

At the end of the analysis the general results that obtained; the point of view of the physical education teachers towards to school sports, the current situation they are in, their participation within the bounds of possibilities and the problems they have, lack of physical substructure, limitations of the regulation of school sports, lack of material, negative view of the parents to sports, lack of interest of the staff, lack of focusing on problems, transportation problem, mobbing of managers, lack of health and safety measures, inexperienced referees and their absence of providing to competition solemnity, lack of encouragement of talented athletes, lack of coordinating and planning of Youth and Sports Services workers, lack of compensating of travel expenses of teams coming from different provinces, only exam- oriented view including student-parent-administrator, and giving less importance to physical education lessons

Field, facility and transportation problems need to be solved in order to increase of participation to teachers and students to sports in-school and out-of school to make them more active, to draw their attention. The activities should be regulated according to their interest and desire. Health and safety precautions should be controlled before and during competitions, the referees attitude should be controlled, the introduction of newly emerging sports branches need to be done at schools and teachers need to be given in-service training during the year, school sports regulations should be reorganized and the studies need to be improved to increase the support of families, school management, other branch teachers and physical education and sports teachers, athletes, all branches of sports should be appreciated more.

Keywords

School sports, physical education teacher, sportman student.

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	Error! Bookmark not defined.
BİLDİRİM	Error! Bookmark not defined.
TEŞEKKÜR	vii
ÖZET	viii
ABSTRACT	x
İÇİNDEKİLER	xii
KISALTMALAR	xiv
TABLolar DİZİNİ	xv
ŞEKİLLER DİZİNİ	xvi
1. BÖLÜM: GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Problem Cümlesi	9
1.2.1. Alt problemler.....	9
1.3. Çalışmanın Önemi	9
1.4. Sınırlılıkları	10
2. BÖLÜM: GENEL BİLGİLER	11
2.1. Okul Sporları	11
2.1.1. Dünyada okul sporları.....	16
2.1.2. Türkiye okul spor federasyonu	20
2.2. ISF'nin Tarihi	24
2.2.1. Doğuş	24
2.2.2. ISF'nin kimliği.....	24
2.2.3. ISF logosunun anlamı	25
2.2.4. Genel kurul	26
2.2.5. Yönetim kurulu	26
2.2.6. 2013-2014 yılında ISF'de Türkiye'nin başarıları	26
2.2.7. 2014 yılında ISF'de Türkiye'nin başarıları	27
2.2.8. 2017 yılında ISF'de Türkiye'nin başarıları	28
2.3. Okul Sporları Olimpiyatı (GYMNASIADE)	29
2.4. Beden Eğitimi Tanımı	30

2.5. Öğretmen	32
2.5.1. Tanımı.....	32
2.5.2. Beden eğitimi öğretmeni.....	33
2.5.3. Beden eğitimi öğretmenin nitelikleri.....	35
2.5.4. Beden eğitimi öğretmenlerinin kişisel özellikleri.....	37
2.5.5. Beden eğitimi öğretmenin mesleki yeterliliği.....	39
2.5.6. Beden eğitimi öğretmenin görev ve sorumlulukları.....	43
2.5.7. Beden eğitimi öğretmenin ders dışı çalışmaları.....	45
2.5.7.1. Ders dışı çalışmaların amacı.....	47
3. BÖLÜM: LİTERATÜR ÇALIŞMALARI	48
4. BÖLÜM: YÖNTEM	60
4.1. Araştırma Modeli.....	60
4.2. Araştırma Grubu.....	61
4.3. Veri Toplama Araçları.....	62
4.4. Verilerin Analizi Tekniği.....	62
4.5. Etik kaygıların Giderilmesi.....	63
5. BÖLÜM: BULGULAR	64
5.1. Tema (Velinin Okul Sporlarına Bakış Açısı).....	64
5.2. Tema (Okul Yönetiminin Okul Sporlarına Bakış Açısı).....	66
5.3. Tema (Öğrencinin Okul Sporlarına Bakış Açısı).....	68
5.4. Tema (Beden Eğitimi Öğretmenin GHM İlgili Görüşleri).....	70
5.5. Tema (Öneriler).....	78
6. BÖLÜM: TARTIŞMA	82
7. BÖLÜM: SONUÇ	92
8. BÖLÜM: ÖNERİLER	94
KAYNAKÇA	97
EKLER	110
EK 1. Görüşme Formu.....	110
EK 2. Anket Uygulama İzin Onayı.....	113
EK 3. Bilgilendirilmiş Gönüllü Onam Formu.....	114

KISALTMALAR

F	: Frekans
ISF	: International Sport Federation
TOSF	: Türkiye Okul Sporları Federasyonu
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
GSB	: Gençlik Spor Bakanlığı
EACEA	: Avrupa Gençlik Programı Komisyonu
RG	: Resmi Gazete
SBS	: Seviye Belirleme Sınavı
LYS	: Lisans Yerleştirme Sınavı
TEOG	: Temel Eğitimden Orta Öğretime Geçiş Sınavı
TÜİK	: Türkiye İstatistik Kurumu
SGM	: Spor Genel Müdürlüğü
GYMNASIDE	: Okul Sporları Olimpiyatları
GSGM	: Gençlik Spor Genel Müdürlüğü
DPT	: Devlet Planlama Teşkilat

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1. 2014-2015 İllerin Lisanslı Sporcu Sayıları	21
Tablo 2. 2016-2017 İllerin Lisanslı Sporcu Sayıları	21
Tablo 3. 2014-2015 İllerin Faal Sporcu Sayıları	22
Tablo 4. 2016-2017 İllerin Faal Sporcu Sayıları	22
Tablo 5. 2013-2014 Yılında Okul Sporlarına Katılan Öğrenci Sayısı	23
Tablo 6. 2016-2017 Yılında Okul Sporlarına Katılan Öğrenci Sayısı	23
Tablo 7. 2013 Yılında ISF 'de Türkiye'nin Başarıları	26
Tablo 8. 2014 Yılında ISF' de Türkiye'nin Başarıları	27
Tablo 9. 2017 Yılında ISF 'de Türkiye'nin Başarıları	28
Tablo 10. 2016 Yılında GYMNASIADE Türkiye'nin Branş Bazında Aldığı Madalyalar	29
Tablo 11. Araştırmaya Katılan Beden Eğitimi Öğretmenlerin Özellikleri.....	61

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1. ISF logo	25
Şekil 2. Velinin Okul Sporlarına Bakış Açısı	64
Şekil 3. Okul Yönetiminin Okul Sporlarına Bakış Açısı.....	66
Şekil 4. Öğrencinin Okul Sporlarına Bakış Açısı	68
Şekil 5. Beden Eğitimi Öğretmeninin GHM İlgili Görüşleri.....	70
Şekil 6. Öneriler	78

1. BÖLÜM

GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

Spor günümüzde modern yaşamın bir parçası haline gelmiştir. Özellikle kitle iletişim araçlarının gelişmesi ile birlikte spor ile ilgili olaylar televizyonlarda, gazetelerde, internet sayfalarında sıklıkla karşımıza çıkmaktadır. Yaşamımızın farklı alanlarında karşımıza çıkan spor, bireyin amaç ve beklentilerine göre çeşitlilik göstermektedir. Çoğu birey için spor eğlenmek, hoşça vakit geçirmek, sağlığını korumak veya dinlenmek anlamına gelirken bazı bireyler için spor sosyal bir çevre edinmek, para kazanmak veya yeteneklerini ortaya çıkarmak anlamlarına gelmektedir.

Spor; insanın yalnızca bedeni ile değil tüm yönleriyle bütünlüğünü geliştirmek için gerekli bir araç ve yapılan faaliyettir. Diğer bir ifade ile sporu, sosyal ve bilişsel yönüyle güven sağlama, sorumluluk sahibi olma, performans, oyun içerisinde yaratıcı olma, sağlık ve zindelik ile toplumsal özellikleri geliştirme amacıyla yapılması gerektiği söylene bilinir (Grössing, 1991).

Spor rekabetin unsurunu taşıyan faaliyetleri ifade ederken beden eğitimi faaliyetleri ise, bireyin fiziksel hareketler yardımı ile sağlıklı ve kaliteli bir yaşam süreci geçirebilmesini veya fizyolojik, psikolojik ve sosyolojik açıdan gelişimini olumlu yönde etkileyen faaliyetlerdir. Beden eğitimi faaliyetleri ve spor faaliyetleri bireylerin çok yönlü gelişimlerini sağladığı için doğal olarak da çoğu eğitim kurumlarında kendilerine yer bulmaktadırlar. Çoğu zaman beden eğitimi derslerinde, öğrenci spor kulübü faaliyetlerinde veya hafta sonları okullar arası spor karşılaşmalarında yer bulmaktadır.

Genel eğitimin tamamlayıcısı ve ayrılmaz bir parçası olan beden eğitimi, bireylerin fert ve toplum önünde sağlıklı, mutlu, iyi ahlaklı ve dengeli bir kişilik olmalarını sağlar (Başoğlu, 1995). Genel eğitimde bireyleri hayata hazırlama, onlarda saygı, sabır ve dostluğu geliştirme ve etkili düşünme yetenekleri gibi beceriler kazandırılırken (Karaküçük, 1989) beden eğitimi faaliyetleri de bu becerilerin

kazanılmasına olumlu yönde etki etmektedir. Okul spor faaliyetleri ise bireylerin fiziksel etkinlikler ve hareketler ile kişinin eylem kapasitesinin en üst düzeye ulaşmasına yardımcı olmaktadır (Büyüközdemir, 2008).

Okullarda beden eğitimi dersleri öğrencilere fiziksel hareketler, spor branşlarına özgü temel teknikler, eğitsel oyunlar, müzikli hareketler, koşular veya dans yardımı ile fiziksel gelişimlerinin yanında zihinsel ve sosyal gelişimlerine katkı sağlanmaktadır. Hafta içi veya hafta sonu ders dışında yapılan spor faaliyetleri ile de öğrenciler derslerde öğrendiklerini pekiştirmektedirler (Dağlı, 2001). Bu etkinliklerde başarılı ve yetenekli olan öğrenciler ise okullarını spor karşılaşmalarında temsil etmek için yarışmalara katılırlar.

Eğitim ve sporun bir arada olduğu okul sporları organizasyonları, öğrencilerin ilgi ve gereksinimleri doğrultusunda beceri ve yeteneklerinin artmasını sağladığı gibi öğrencilere disiplinli çalışma alışkanlığı da kazandırır. Öğrencinin, spor alanında kazanmış olduğu bilgi, beceri ve yetenekler; onun boş zamanlarını en iyi şekilde değerlendirerek olumsuz davranışlardan korunmasını sağlar. Kendine güven duygusu geliştirdiği gibi toplumun benimsediği kurallara uymayı, aynı zamanda heyecan coşku hisleri ile dostluğu, birlik ve beraberlik duygusunu bir arada yaşatır (Akgül ve ark., 2012).

Eğitim kurumlarında okul spor karşılaşmalarını organize etmek için çeşitli kurumlar vardır. Ülkemize Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim ve öğretim kurumları resmi spor yarışmalarını düzenleyen ve yönlendiren kuruluş ise “Okul Sporları Kurumu’dur”. Okul sporları kurumu spor faaliyetlerinin yayılıp yaygınlaştırılması ve yönlendirilmesini sağlamak ve yetenekli sporcuları yetiştirmek amacıyla kurslar da düzenlemektedir. Bunun için yıllık faaliyetleri planlayıp hazırlamakta ve faaliyetlerin ödülleri ve bütçesini belirlemektedir. Bunlarla birlikte yurt genelinde başarılı okul ve sporcuları uluslararası okul spor federasyonunun düzenlediği uluslararası müsabakalara katılımı sağlamaktadır. Bu katılım için çeşitli yönetmelik ve yönergeleri hazırlamakta ve bu işleri organize eden koordinatörlük ve iş birliğini başarılı bir şekilde yürütmektedir (Okul Sporları, 2016).

Genellikle okulda başlayıp daha sonra yerel ve bölgesel aşamalara gelen müsabakalar son olarak ulusal seviyeye gelir ve böylece en iyi genç sporcular uluslararası müsabakalar da mücadele etme imkânına sahip olurlar. Bu tür müsabakalara hazırlanmak için çok çeşitli eğitimler gerekir. Bu durum uzun süreli motivasyon, düzenli ve disiplinli çalışma ile spora aktif katılımdan zevk alma gibi durumları beraberinde getirir. Bu müsabakalara kamu ya da özel sponsorlarca finansal destek sağlanabilir (EACEA [Avrupa Komisyonu],2013).

Okul sporlarının finansal destekleri ülkeden ülkeye değişebilmektedir. Kimi ülkelerde sponsorlar tarafından desteklenirken kimi ülkelerde spor bakanlıkları desteklemekte kimi ülkelerde belediyeler katkı sağlamaktadır. Ülkemizde okul sporlarının finansal kaynağı sadece Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından karşılanmaktadır. Diğer ülkelerde örneğin; Güney Kıbrıs'ta ise öğrencilerin sporun olumlu etkisi ve spora katılımı hayat boyu sürdürmeye dikkat çeken bir Olimpiyat programı ile finanse edilmektedir. Almanya'da Okul Sporları Derneği ve Lander, okul takımlarının yerel ve bölgesel seviyede 17 olimpik spor branşına fon sağlamaktadır. İngiltere ise Londra Olimpiyatlarında (2012) milyonlarca öğrenci ve sporcuyu motive etmek, onların ülkedeki okul sporları müsabakalarında yer almalarına ilham kaynağı olmak için devlet destekli okul oyunlarını uygulamaya koymuştur (EACEA, 2013).

Ülkemizde ulusal anlamda yapılan bütün karşılaşmaların organizasyonunu Milli Eğitim Bakanlığı ile koordineli olarak çalışan Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı Okul Sporları Kurumu yapmaktadır. Ancak uluslararası spor karşılaşmaların katılımları ayarlayan ve organizasyonlarını gerçekleştiren kurum ise Türkiye Okul Sporları Federasyonu'dur (TOSF [Türkiye Okul Sporları Federasyonu], 2016).

2005'te kurulan TOSF bağımsız spor federasyonu olarak tüzel kimlik kazanmıştır. TOSF temel görevleri arasında ISF [Uluslararası Okul Sporları Federasyonu]tarafından konulan ve uygulanan uluslararası kuralların ve her türlü talimatın uygulanmasını sağlamak, Türkiye'yi okul sporları ile ilgili konularda yurt dışında temsil etmek, bu kuruluşların üyelik aidatlarını yatırmak, sporcuların vize, tescil ve lisans işlemlerini yapmak (RG [Resmi Gazete], 2007) yer almaktadır.

Federasyon 2005 yılında göreve başlaması ile birlikte 2006 yılından günümüze kadar düzenli olarak her yıl milli öğrenci seçmiştir. 10 yılda toplam 966 sporcu federasyon tarafından millilik unvanını almaya hak kazanmıştır (TOSF, 2016).

“Temel spor bilgilerinin verilmesi, üstün yetenekli sporcuların tespit edilip yönlendirilmesi, sporun ülke tabanına yaygınlaştırılıp geliştirilmesi ve dünya genelinde başarılı sporcuların yetiştirilmesi, eğitim kurumlarımızdaki beden eğitimi ve spor faaliyetleri ile gerçekleştirilmektedir. Ülke sporunun genel kaynağını oluşturan okullarımızda tüm bunların gerçekleştirilebilmesi, uygun bir spor ortamını gerekli kılmaktadır” (Poyraz, 1999). Ne yazık ki şuan ki eğitim sistemimiz bu uygulamaya fırsat vermemektedir, ailelerin spora olumsuz bakış açısı içerisinde olması ve gelir dağılımındaki dengesizlik, öğrencilerin bitmek bilmeyen yoğun sınav maratonu, çevrenin baskısı, okul yönetiminin isteksizliği, yetersiz spor alanları, teşvik edici çalışmaların olmaması, beden eğitimi ders saatinin yetersiz oluşu, tüm bu olumsuzluklardan etkilenen beden eğitimi öğretmenlerinin isteksiz oluşu, kulüplerin daha çok finansal bir sektör haline gelmesi, bizleri spordan uzak beraberinde başarıdan uzak bir toplum ve dünya gözünde prestij kaybeden bir ülke haline getirmiştir. Yapılan bir çalışmada ders dışı etkinliklere katılan bayan öğrencilerin erkek öğrencilerden az olduğu bu farklılığın toplumsal yargıların egemen olduğu bir anlayışa sahip olduğu ortamda kız öğrencilerin ders dışı etkinliklerine, beden eğitimi derslerine katılımın düşük olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Aybek ve ark., 2001).

Demirhan ve arkadaşları (2014) yılında yaptıkları çalışmada beden eğitimi öğretmenlerinin velilerle karşılaştıkları sorunlar olarak velilerin dersi önemsememeleri, toplantılara katılmamaları, kız öğrencilerin eşofman giymek istememeleri, spor kültüründen yoksun olunması, öğrenci düşük not alınca öğretmenin sorgulanması ve bu dersten yüksek not beklentisinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ailenin sosyalizasyon ve spordaki gelişmeye etkisini düşününce elde edilen sonucun çok sağlıklı bir spor kültürü oluşmadığını söyleye biliniz.

Spor organizasyonlarını bireylerin yalnız başlarına gerçekleştirmeyecekleri amaçlar doğrultusunda iç ve dış çevre faktörlerinin etkisiyle kurulmakta ve faaliyetlerini sürdürmektedir. “Spor kulüpleri toplumlardan bir takım girdileri alıp işleyerek; enerjiye

dönüştüren ve sonuçta yine çevreye veren sistemdir". Sosyal yaşantıda insanların sportif etkinlik ve hizmet beklentileri, spordaki temel örgütlenme birimleri olan spor kulüplerinde karşılanmaktadır (Fişek, 1980).

Çocukların spora yönlendirilmesinde ve devamlılığında aile-okul ve kulüp üçgenin koordineli olmasının etkisi büyüktür. Çocukların spora yönlendirilmesinde ailenin izin ve teşvik etmesi, okul idaresi ve öğretmenlerin ilgi ve motivasyonu ve spor kulübünün sporcuyla himayesine alarak spor yapma imkânı, maddi ve manevi destek sunması başarıyı ve katılımı arttıracaktır (Kolukısa ve Büyükkalkan, 2000).

Sosyalleşme açısından okullar çok önemlidir. Çocukların yeteneklerinin tespiti ve geliştirmesi, başarılı sporcuların ortaya çıkması ülke sporunun tanıtımı ve geleceği açısından aileler önemli bir noktada yer alır. Ailelerin, sporun sağladığı fayda ve sunduğu imkânlara inanıp her alanda ebeveyn olarak çocuğuna destek olması gerekir ve aileler spora teşvik edici, çocuklarını güdeleyici davranışlar göstermelidir.

Öztürk (1998) yapmış olduğu çalışmada, ülkemizde yerleşmiş bir düşünce haline gelen sporun akademik başarıyı olumsuz yönde etkilediği fikri ve sakatlanmalara neden olduğu düşüncesi, ailelerin olumsuz tavır sergilemesinde başlıca etkenler olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak okul-aile ilişkilerinin verimli bir şekilde işlediği ülkelerde, çeşitli çalışmalarla aileler bilinçlendirilerek bu yöndeki problemler büyük ölçüde azaltılmıştır. Aileler tarafından spora olumlu değer verme, nesiller arasında spora olan ilgiyi artırır. Bu nedenle, ailelerin spora karşı düşüncelerinin pozitif olması çocuğun spora katılımında, hatta sporun toplumun çoğunluğunca yapılmasında olumlu bir etken olacağı sonucuna ulaşmıştır.

Farklı gelir gruplarına sahip kişi ve ailelerin yöneldikleri spor branşları da farklı olabilmektedir (Seraslan, 1990). "Belçika'da yetişkinler arasında spor uğraşının ülkenin sınıf yapısıyla doğrudan ilişkisi vardır. Özellikle kayak, golf, tenis ve eskrim branşları ile ilgili olanlar yüksek sosyal tabakalardan oluşmaktadır. Buna karşıt olarak jimnastik, atletizm, judo, boks, futbol ve hentbol düşük sosyal tabakada daha popülerdir" (Renson, 1976).

Türkiye’de sporun alt yapısının oluşturulması, yetenek keşfi ve geliştirilmesi görevi, spor kulüplerine ve eğitim öğretim kurumları olarak faaliyet gösteren okullara verilmiştir. Her ne kadar bu görevi spor kulüpleri üstlenmişler de çocuk, beden eğitimini ve sporu ilk olarak okulda tanımaktadır. Disiplinli, planlı ve düzenli sportif çalışmayı ilk olarak okulda öğrenmektedir. Bu durum, büyük şehirlerin dışında kalan kırsal kesimlerde de aynı şekilde devam etmektedir. “Spor kulüplerimizin (büyük ve alt yapıya önem veren birkaç kulüp hariç) günümüzdeki fonksiyonu okullarda önceden keşfedilmiş yetenekleri bünyelerinde toplamaktır. Bundan da anlaşılıyor ki, Türkiye’de sporun temel bilgileri okullarda verilmektedir. Kulüpler ise sadece bu belli sayıdaki yetenekli bireyleri geliştirmektedir. Okullarda bu görev, başta beden eğitimi öğretmenlerine, okul yöneticilerin ve sporu seven diğer öğretmenlere verilmektedir. Türk sporu için alt yapının oluşturulması, bilinçli sporcuların yetiştirilmesi, sporun yararlarını bilen psikolojik – fizyolojik olarak gelişmiş nesillerin yetiştirilmesi sağlanmış olacaktır” (Bayraktar, 2003).

Ülkemizin yanlış spor politikası bunun açık örneğidir. 2015-2016 eğitim ve öğretim yılında eğitim kurumlarımızda 17 milyon 588 bin 958 öğrenci eğitim görmekte (MEB [Milli Eğitim Bakanlığı], 2016) iken 2015 yılında dünyanın çeşitli ülkelerinde yapılan uluslararası okul sporlarında ülkemiz 142 öğrenci ile temsil edilmiştir. 17,5 milyon öğrenciyi okul sporlarında sadece 142 öğrenci temsil etmiştir. Bu sonuç genç bir nüfusa sahip ülke için çok düşündürücü bir sonuçtur. Yine 2016 Rio Yaz Olimpiyat Oyunlarına 103 sporcu ile katılan Türkiye 1 altın, 3 gümüş ve 4 bronz olmak üzere toplamda 8 madalya elde etmiş ve ülkeler sıralamasında 41. sırada yer almıştır (Rio Olympic Game, 2016). Toplumların fiziki yapılarının özellikleri, bize o toplumun sosyal yapısı hakkında en geçerli bilgiyi vermektedir. Bunların içerisinde en geçerli veriyi bize o toplumun nüfusu vermektedir (Bayraktar, 2003). Türkiye’nin 2015 nüfusunun 78 milyon 741 bin 53 kişi (TUİK [Türkiye İstatistik Kurumu], 2016) olduğu düşünüldüğünde bu sonuçlar spor başarımızın çok düşük olduğunu göstermektedir.

“Gelişmiş olarak nitelendirilen ülkeler, kamusal ihtiyaçlarının büyük bir bölümünü karşılamış ülkelerdir. Böyle ülkelerde gençler istihdam edilmiş, spor faaliyetleri kamusal ihtiyaçlar olarak ele alınarak spora gereken önem verilmiştir. Bu nedenle sosyal bir faaliyet olan spor, gençler tarafından sağlık için bir araç olarak

görülmekte dolaysız olarak da kitle sporunda istenilen amaca ulaşabilmektedir” (Bayraktar, 2003). Türkiye gelişme sürecini tam olarak tamamlamamış, geçiş döneminde bir ülke konumundadır. Bunun doğal sonucu olarak da, olimpiik sporda yüksek başarı ve süreli başarıyı elde etmek zorlaşmaktadır. Ülke içinde ve bölgeler arasında da, sporda başarı grafiği ve spor yapılaşması (kulüp, sporcu, teknik eleman, saha, tesis) da çok büyük farklar göstermektedir.

İstatistiklere bakıldığında spor politikamız açısından karamsar bir durum ortaya çıkmaktadır. Dünyadaki bütün gelişmiş ülkelerin beden eğitimi ve spor yaklaşımları eğitim bütünlüğü içerisinde sağlıklı bir toplum yetiştirmenin yanı sıra milli duyguları sportif başarılarla taçlandırmayı hedeflemiştir. Örneğin Finlandiya da sporun genel yönetimi ve denetiminden Eğitim Bakanlığı sorumludur. Beden eğitimi ve spor işleri Eğitim Bakanlığına bağlı gençlik ve spor bölümü tarafından yönetilir. Milli Spor Konseyi eğitim bakanlığına sporla ilgili konularda tavsiyelerde bulunan bir kurumdur. Bölgesel seviyede sporun yaygınlaşmasından 452 belediye sorumludur.

Hiyerarşinin üst tabakasından alt tabakasına kadar her kurum sporu geliştirmek için kendi bünyesinde sorumluluk almaktadır.

“İsveç sporunda, İsveç Spor Konfederasyonu en üst kurumdur. Temel görevi, İsveç Spor hareketindeki faaliyetleri teşvik etmek, geliştirmek ve koordine etmektir. Bünyesine 66 özel spor federasyonunun bağlı olduğu İsveç Spor Konfederasyonu olarak benzer hedefleri paylaşan 22 bölgesel lig vardır. Bölgesel spor federasyonları ve kulüplerde, organizasyon servisleri, danışmanlık ve antrenman hizmetleri verilmektedir. Okullarda spor faaliyetleri Eğitim Bakanlığının sorumluluğu altındadır. Bunun yanı sıra, İsveç Spor Konfederasyonu normal eğitime bağlı bir özel “spor çalışması” modeli geliştirmiştir” (Ziyagil, 2002).

“İtalya Milli Olimpiyat Komitesi tüm seviyeler sportif aktiviteleri teşvik ve organize görevi Başbakan yardımcısının sorumluluğu altında, Bakanlık Konsey Başkanlığının izniyle, "spor kurulları bağlantı ofisi” aracılığıyla kullanmaktadır. Yerel yetkili kurumlar vatandaşların istedikleri sportif aktiviteye katılımı için gerekli koşulları

hazırlar. Fiziksel ve sportif aktiviteleri eğitim ve rekreasyonel amaçlar için teşvik eden 14 özel spor kurulu komite tarafından kabul edilmiştir (Ziyagil, 2002).

Beden eğitimi öğretmenleri bireylerin okul içi ve okul dışı beden eğitimi ve spor ile rekreasyon etkinliklerine katılmalarını sağlayarak ruh, beden ve zihin özellikleri geliştirilirken toplumun daha sağlıklı gelişen kişilik ve karakter özellikleri, değer yargılarına önem veren, özgür düşünen, özgür hareket eden sorumluluk sahibi bireyler yetiştirmeyi hedeflemelidir. Bunu da okul sporları adı altında öğrencilere ilk elden ulaşılarak elde etme imkânı bulabilir. Bu derece önemli olan okul spor faaliyetlerinin merkezinde olan beden eğitimi öğretmenleri müsabaka öncesi, sonrası ve müsabaka esnasında çeşitli olumsuzluklar yaşamaktadır. Daha önce yapılmış çalışmalarda, Acar ve ark. (2014) tarafından yapılan araştırmanın amacı, Burdur ilinde görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin okul spor faaliyetlerinin organizasyonu ve katılım sorunlarının araştırmış araştırmanın sonucunda katılımı engelleyen en büyük sorunların başında; spor salonu, açık saha tesisi, okulun ekonomik durumu, öğrenci velilerin yaklaşımının yetersiz oluşu sonucuna ulaşmıştır. Tokat (2003) yılında yaptığı çalışma sonucunda okullardaki spor tesisi ve malzemelerin eksik olduğu ve bunun sonucunda beden eğitimi spor derslerinin etkin bir şekilde yerine getirilmemesi sonucuna ulaşırken, Öztürkalan ve ark. (2013) yılında yaptığı çalışmasında öğrencilerin spora uzak kalmalarına neden olan akademik başarı etkisi (SGM[Spor Genel Müdürlüğü] ve MEB[Milli Eğitim Bakanlığı]) arasındaki protokolün ilgili maddelerin uygulanması ile ortadan kaldırılabilmesi düşünülmektedir.

Bunların giderilmesi için temel sorunların ortaya çıkarılması gerektiğinden hareketle sorunlar ve çözüm önerilerine ihtiyaç duyulmaktadır. Ülkemizde spora olan katılımı arttırmak amacıyla okullarda yapılan sportif faaliyetlere gösterilen ilgiyi daha ileri bir noktaya taşımak temel hedefler içerisinde yer alır.

Bu çalışma beden eğitimi öğretmenlerinin okul sporlarına katılırken karşılaştıkları sorunların parametrelerini ortaya koymaktadır. Özellikle beden eğitimi öğretmenlerinin okul idarecileri, veliler veya öğretmen arkadaşlarıyla yaşadıkları problemler, okul takımlarının müsabaka alanlarına ulaşımında karşılaşılan

problemler, spor araç-gereç ve malzeme temini ile ilgili sorunlar araştırmada sorgulanmıştır.

1.2. Problem Cümlesi

Malatya ilinde Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı ortaokul ve liselerde görev yapan Beden eğitimi öğretmenlerinin okul sporlarında karşılaştığı sorunlar nelerdir?

1.2.1. Alt problemler

1. Beden eğitimi öğretmenin okulda yaşadığı sorunlar ve çözüm önerileri nelerdir?

2. Beden eğitimi öğretmenin Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürlüğü okul sporları birimi ile yaşadığı sorunlar ve çözüm önerileri nelerdir?

3. Beden eğitimi öğretmenin okul yönetimi ile yaşadığı sorunlar ve çözüm önerileri nelerdir?

4. Beden eğitimi öğretmenin öğrenci ve veli ile yaşadığı sorunlar ve çözüm önerileri nelerdir?

1.3. Çalışmanın Önemi

Yapılan çalışmadan elde edilen verilerde beden eğitimi öğretmeni başarıya giden yolda karşılaştığı sorunlara çözüm üretebilecektir. Okul müdürlerinin beden eğitimi ve spor dersine bakış açısının değişmesi, müsabakaya hazırlanış ve müsabaka döneminde öğretmene destek vermesinin önemini, başarıya ulaşmada katkı sağlayacağı, velilerin öncelikle kendi çocuklarını tanınmasına fırsat yaratması, çocukları yoğun sınav baskısı altında bırakmadan planlı ve düzenli çalışmalarını sağlaması gerekmektedir. Spor yapmanın, akademik başarıyı engellemediğini, sosyal ilişkileri güçlendirdiğini, kendine güvenen güçlü ve özgür bireyler olmaları ve başarıyı paylaşmaları açısından önemli olacaktır. Spor Bakanlığı kendi bünyesinde okullara destek sağlarsa hem müsabakalara

katılım oranı artacak hem de öğretmenlerin yaşadığı temel sorunlar (malzeme eksikliği, maddi yetersizlik, oyun alanı olmaması, yolluk harcırahı) gibi bazı olumsuzlukların ortadan kalkmasını sağlanacaktır. Bunun sonucunda daha istekli ve yılmamış bir öğretmen performansı başarıya giden yolu daha az stresle tüm enerjisini öğrencisine ve müsabakaya vererek geçirir. Milli eğitimde üzerine düşen en önemli görev resmi yazışmalarını aksatmadan iletmesi okul müdürlerine çeşitli brifingler vererek sporu ve sporcuyu desteklemeleri sağlanmalı hatta bunun için özel bir birim oluşturulup idare ve öğretmen-veli-öğrenci işbirliği sağlanarak olumsuzluklar en aza indirilmelidir.

Okul sporlarındaki başarının ulusal ve uluslararası sportif faaliyetlerdeki müspet değişim ve beraberinde hızlı gelişim sürecinin mikro ve makro düzeyde kazançları bu yapılanmanın da süreğenliğini sağlamasıdır.

1.4. Sınırlılıkları

Bu çalışma aşağıda sıralanan sınırlılıklar çerçevesinde yapılmıştır.

1. Çalışma 2015-2016 eğitim ve öğretim yılı ile sınırlıdır.
2. Çalışma beden eğitimi öğretmenlerinin görüşmeler sonucunda verdikleri bilgiler ile sınırlıdır.
3. Çalışma Malatya ilinde çalışan 50 beden eğitimi öğretmenleri ile sınırlıdır.

2. BÖLÜM

GENEL BİLGİLER

2.1. Okul Sporları

“Spor iç ve dış faktörlerle motive edilmiş bireylerin nispeten karmaşık fiziksel becerilerinin kullanımı veya fiziksel çabayı gerektiren kurumsallaştırılmış rekabete dayalı aktivitelerdir” (Coakley, 1986).

“Spor, hem yarışma, zevk, sağlık, estetik, eğlence, oyun, reklam, propaganda, meslek, bilim, boş zamanları değerlendirme aracı, hem de kişi ve toplumlar arası ilişkileri düzenleyen bir olgudur. Spor; bedene ve ruha hitap eden bir sosyal davranıştır. Spor ciddiye alınan, kurallaştırılmış ve takviye edilebilir bir oyundur. Spor bir dizi kurallar, performans ve kalite standartlarından oluşan demettir. Spor belirli sosyal şartlar altında bedensel hareket demektir” (Voigt, 1998).

Grupe ve Mieth (1998), kurallara bağlı olarak çeşitli küçük ve özel çevrelerde uygulanabildiği gibi büyük uluslararası organizasyonlar kurumların bir parçası olarak yapılan bedensel alıştırmalar, oyunlar, müsabaka şeklindeki oluşumlar olarak tanımlanmaktadır (Akt: Acar, 2015).

Spor, insana, ruhen ve bedenen tümüyle sağlık kazandıran bir uğraş alanı olarak kabul edilmektedir. Bireyin gelişiminin sağlıklı olması, dayanıklılığını arttırması sürat ve kuvvet gibi özellikleri geliştirmesi, ruhsal ve bedensel açıdan sağlıklı insanların topluma kazandırılması sporun temel amacıdır.

Okul sporları, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim ve öğretim kurumları resmi spor yarışmalarını düzenleyen ve yöneten, spor faaliyetlerinin yayılıp yaygınlaştırılması ve yönlendirilmesini sağlayan bir yapıda oluşturulmuştur. Yetenekli sporcuları yetiştirmek amacıyla kurslar düzenleyen, yıllık faaliyetleri planlayıp hazırlayan, faaliyetlerin ödülleri ve bütçesini belirleyen yurt genelinde başarılı okul ve sporcuları Uluslararası Okul Spor Federasyonunun düzenlediği Uluslararası müsabakalara katılımı

sağlamak amacıyla yönetmelik ve yönergeleri hazırlayan koordinatörlük ve iş birliğini başarılı bir şekilde yürüten bir kuruluştur (Okul Sporları, 2016).

“Okul sporunun ahlaki ve insani genel amaçlarını şu şekilde özetleyebiliriz: Çocuk ve gençlerde bedensel, zihinsel ve toplumsal sağlık bilincinin uyandırılması ve onlara bu değerlerin kazandırılmasıdır. Bu genel amaç çerçevesinde çocuk ve gençlerde dayanışma işbirliği duygusunu geliştirmek, kural bilinci oluşturmak, paylaşım, adalet, hoşgörü ve yardımseverlik gibi insanı değerlerin yanı sıra sporun, insan doğa ve toplumsal alanlardaki etkisi ve işlevi konularında bilinçlendirmek okul sporunun en önemli eğitim amaçları ve ilkeleri arasındadır” (Pehlivan, 2004).

Okul sporları öğrencilerin bedensel, zihinsel, sosyal ve duygusal gelişimlerini olumlu yönde etkilediği gibi yaşam boyu spor alışkanlıklarının temelini de kazandırır. Aynı zamanda oyun oynama, eğlenceli fiziksel aktivite, dinlenme ve gevşeme alışkanlıkları da sağlar. Diğer taraftan demokratik bir toplum yaratma bağımsızlık gibi davranışlar kazandırarak, eğitimin genel ve özel amaçlarına katkıda bulunur (Turan ve ark., 2005).

Spor aracılığıyla toplumlar birbirleri ile yakın ilişkiler kurma imkânına kavuşmuşlardır. Henüz çocukluk, ergenlik ve genç yetişkinlik evresinde olan, çeşitli bilgi ve alışkanlık edinme çağını yaşayan, her kademedede okuyan öğrencilerin, çağımız koşullarına uygun olarak yetiştirilebilmeleri için sporun önemle ele alınması gerekir. Öğrencilerin yalnız ders içi etkinliklerde değil ders dışı faaliyetlere de büyük ağırlık ve önem verilmelidir (Atli, 2008). Çocuklarımızın okulda sporla tanıştıkları ilk andan itibaren onların ilgi istek ve yeteneklerine göre bilinçli bir şekilde kendilerini geliştirecekleri branşlara yönlendirilerek kaliteli zaman geçirmeleri sağlanır, bireyler arasında sosyalleşmesi kolaylaşabileceği gibi bireylerde dışa dönük bir yapıya sahip olma özelliği kazandırır.

“Eğitim, kişinin yaşama etkin bir biçimde uyumunu sağlayan bir etkinliktir. Bu, dünya kurulduğundan beri şu ya da bu şekilde süregelmiştir. Ailede ana babanın, okulda öğretmenin, toplumda eğitim-öğretimle görevli yöneticilerin asıl ödevi, çocuğun günlük yaşama daha iyi uyum yapabilmesi için uygun ortamı sağlamaktır. Eğitim, insanı insan

yapan en önemli araçtır. Eğitimde amaç insan, araç ise eğitim-öğretimdir” (Bayraktar, 2003).

Günümüzde okullar, eğitim sürecinin en önemli kısmını oluşturur. Eğitim sadece okulda yapılmaz. Günlük hayattaki eğitim-okul bitişikliği eğitim denilince “okulu” anımsatır. Oysa okul dışında da kısa süreli eğitim veren kurumlar vardır (Fidan ve Erden, 1989).

Okullar ve eğitim kurumları, tüm öğrencilerin yüksek kalitede eğitim almasını sağlamalıdır (Glasser, 1999).

Eğitimin etkili olabilmesi nitelikli insan gücünün yetiştirilmesi için eğitimde var olan üç temel öğenin mükemmel bir uyum içerisinde olması gerekir. Bu üç öge öğrenci-öğretmen-eğitim programıdır. Bu döngü arasındaki kopukluk sistemin aksamasına neden olur. Etkili bir eğitimin olabilmesi nitelikli öğretmen ve öğrencinin olması sadece tek başına yetmez iyi analiz edilmiş bir eğitim programı ve tüm bunların uygulanacağı bir eğitim ortamı oluşturulmalıdır.

“Kitle sporunu yaymak için kullanabileceğimiz tek alan okullarımızdır. Bugün amatör spor camiasının %80’ni eğitim kurumları oluşturmaktadır. Okullarda beden eğitimi spor faaliyetlerini eğitim ve öğretimin etkin bir aracı olarak yaygınlaştırırken, ülkemizin dünya genelinde spor yarışmalarında başarılı olması içinde önemli bir kaynağı oluşturacaktır. Spor da dev atılım yapan ülkeler ile aramızdaki farkı kapatmak için konuya bilinçli ve sistemli yaklaşmak gerekmektedir. Nitekim Kanada ve Almanya gibi sporda başarı kazanmış ülkeler spor sistemlerini, herkese spor yaptırmak felsefesiyle okul sporları üstüne kurmuş ve okul sporlarında elit sporcular yetiştirerek, bugünkü başarıyı elde etmiştir. Sporcu piramidinin tabanı da tamamen okullarımız bünyesi içindedir”. Temel spor bilgilerinin verilmesi üstün yetenekli sporcuların tespit edilmesi bu kurumlarımızda gerçekleşecektir. Bu da okullarımızda uygun bir spor ortamının oluşturulmasıyla mümkün olacaktır (Acar, 2015).

Burada asıl amaç elit sporcu yetiştirmek değil, elit sporcu için geniş tabanlar oluşturmak sağlıklı bir toplumun sağlıklı, mutlu, yapıcı, yaratıcı, alışkan bireylerini yetiştirmek için katılımını yüksek düzeyde tutmak olmalıdır (Açıkada ve Ergen, 1987).

Okul spor eğitimi (Beden Eğitimi), okul öncesi çağdan okul kariyerinin bitimine kadar ki dönemde insanın fiziksel gelişimine katkıda bulunan eğitimsel yaklaşımdır (Ursprung ve ark., 1995).

Okullarda yapılacak her türlü faaliyetin temel amacı, daha kaliteli, daha nitelikli eğitim ve ğretim gerçekleştirebilmesi için olması gerekir. Beden eğitimi derslerinin sağlıklı ve başarılı gerçekleştirilmesinde beden eğitimi ğretmenlerinin sorumlulukları bulunmaktadır (Tokat, 2013).

Okul spor organizasyonları öğrencilerin ilgi ve gereksinimleri doğrultusunda beceri ve yeteneklerinin artmasını sağladığı gibi kendilerine düzenli ve disiplinli çalışma alışkanlığı da kazandırır. Spor alanında kazanılan bu bilgi, beceri ve yetenekler, onun boş zamanlarını en iyi şekilde değerlendirmesini sağlar (Poyraz, 1999).

“ğrencilerin okul içinde ders dışı spor çalışmalarına yer verilmesi bu çalışmaların tüm öğrencilerin katılabileceğı biçimde düzenlenmesi ve yürütülmesi gerekir. Okullarda spor çalışmalarının yanında, öğrenciler arasında kaynaşmayı sağlamak kuralları uymayı öğretmek, boş zamanı faydalı bir şekilde değerlendirmek, okuldaki çalışmaları diğer öğrencilere, okullara ve velilere sergilemek dşuncesiyle bireysel ve takım halinde yapılan spor yarışmalarına da yer verilebilir” (MEB, 1997).

Okul sporu için genel hedefler ışığında belirlenmiş ağdaş amaçlar ve eğitim programları için temel çıkış noktasını oluşturur. Bu bağlamda da günümüzde okul sporu ağdaş spordan beklentiler ışığında 6 genel başlık altında toplanılabilir. Bu alanlar birbirleri ile çoğu zaman i içedir (Bağırgan, 1992).

Carl (1985) ve Orhun (1990) okul sporundan spor bilimleri alanlarını spordan beklentileri ışığında gerçekleştirilmesi istenilen eğitim alanları;

- 1- Sağlık
- 2- Verim
- 3- Hareket
- 4- Oyun
- 5- Erkin (Serbest Zamanlar)

- 1- Estetik, Dans ve Ritim biçimindedir (Akt: Bağırgan, 1992).

Bireylerin sosyal yaşamında kendini daha iyi hissetmesi, kazanma-kaybetme duygularını yaşaması, yeteneklerini keşfetmesi ve geliştirmesi, milli amaçlar doğrultusunda yönlendirilmesinde en etkili araç beden eğitimi ve sportif etkinliklerdir. Çocukların okulla tanıştıkları ilk andan itibaren başlayan bu süreç sağlam temellerle oluşturulmalı ve geliştirilmelidir.

Öğrencilerin okul içi ve dışında çeşitli etkinliklere katılması sosyal ilişkilerin gelişmesine öğrenciler arasında kaynaşmaya, duyguları paylaşmaya boş zamanını kaliteli bir şekilde geçirmeye imkân sağlar. Çok yönlü bu gelişim süreci okul sporlarının doğmasında büyük etkindir.

Okul sporların bireylerin yeni bir spor branşıyla tanışma, branşa ait bilgilere ve deneyimlere sahip olma ve gelişim süreci içerisinde aktif bir yaşam sürmeyi amaçlar. Elbette bu süreç planlı, disiplinli, duruma göre esnek ve geliştirilebilir olmalıdır. Okullarda yapılan bu çalışmalar sporu yaygınlaştırma amacıyla yapılmış olup Milli Eğitim Müdürlüğü ve Gençlik ve Spor Müdürlükleri ile ortak oluşturulan çalışmaların bütününi temsil eder.

Okul sporlarında katılımı ve başarıyı arttırmakta işbirliği çok önemlidir. Okulda beden eğitimi öğretmenleri ve öğrencilerin uyumu ve özverisi, okul müdürünün destekleyici tutum içerisinde olması, velilerin süreç boyunca ebeveynlerinin ve öğretmenin yanında olması maddi ve manevi destekler sunulması olumsuzlukların azalması başarıya ulaşma da çabanın artmasını sağlayacaktır.

2.1.1. Dünyada Okul Sporları

Bir ülkenin sporunun gelişmişliğinin göstergesi o ülkenin spora katılan bireylerin çokluğu, uluslararası müsabakalarda sportif başarısı, dünya sektörüne kazandırdığı şampiyon değerlerle ölçülür (Kolukısa ve Büyükkalkan, 2000).

Spor, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin ortak bir noktada buluştukları alanlardan birisidir. Beden eğitimi ve spor kavramı gelişmiş ülkelerde sadece beden sağlığı değil ruhsal doyumun ortaya çıkmasında bir etken haline gelmektedir. Ülkeler gelişmişliğinin paralelinde spor kültürü oluşturmayı hedeflemiştir.

“Günümüzde tüm dünya ülkeleri spora büyük önem vermekte ve uluslararası spor organizasyonlarında ön sıralarda yer almak için mücadele etmektedir. Bu organizasyonlarda alınan başarılı sonuçlar uluslar, saygınlığın bir göstergesi olarak kabul edilmekte, soğuk savaş aracı, politik başarının ölçüsü ve gelişmişliğin göstergesi olarak da çok amaçlı fonksiyonu olan spor hem toplumu etkilemekte hem de toplumda etkilenmektedir“ (Kuter, 2003).

Geçmişten günümüze münteşirliğini hiç kaybetmeden devam eden faaliyetlerin başında yer alan spor aracılığı ile sürdürülebilir kalkınmanın boyutları ile ilişkilendirildiğinde tüm seviyedeki spor katılımcılarının üstlendiği rollere ve spor etkinliklere bağlı olarak sürdürülebilir kalkınmanın gelişmesinde üç önemli mesaj iletilmektedir. “Bu mesajlar, ‘Spor ve Ekonomik Gelişim’, Spor ve Sosyal Eşitlik, Spor ve Çevresel Koruma, başlıkları adı altında toplanmaktadır” (DCMS, 2008). Çünkü spor ekonomik etkinliklere koşut gelişim gösteren bir olaydır (Yazıcı, 2014).

Günümüzde ekonomik gelişmişliğin spor da kazanılan başarılarla ve spor kültürünün ileri bir noktaya taşınmasına zemin hazırlamıştır. Ekonomik yönden bağımsız olan ülkeler müsabakalara katılacak sporcuların hazırlanma sürecinde müsabaka dönemine kadar tüm imkânları kurdukları çeşitli kurumlarla desteklemektedir.

Bayraktar (2003) kamusal ihtiyaçlarını tamamlamış ülkeler, gelişmiş olarak nitelendirilen ülkelerdir. Kamusal ihtiyaçlar eğitim, barınma, sağlık, istihdam gibi toplumsal ihtiyaçlardır. Bireylerin ihtiyaçlarının karşılanmasıyla bireylerin kendilerine ayıracak zamanları ortaya çıkar böylece serbest zaman etkinlikleri yapabilecek bireyler ailesiyle, akranlarıyla, arkadaşlarıyla spor yapıp kitle sporunun doğmasını sağlarlar. Aynı zamanda birbirlerini spora teşvik eden bireyler katılımı arttırdığı gibi bilinçli spor yapmayı öğrenirler.

Yine gelişmiş ülkelerde gençler istihdam edilmiş, bireylerin çoğu spor kültürüne yakından alakalı, spor yapan ya da izleyici olarak dâhil olan bireyler sporun gelişmesine kaynak oluşturmaktadır. Gelişmemiş ülkelerin belli bir bölümü çeşitli imknlardan yararlanmakta olduğu için başarı bölgesel düzeyde kalmaktadır. Temel ihtiyaçları giderebilme davranışları spordan uzak kalmaya ya da spora vakit ayıramamaya neden olmaktadır. Bir başarı yakalansa bile bu kısa süreli ya da ilerlemesi sınırlı bir şekilde olmaktadır. Bu durum gelişmemiş ülkelerde elbette genç nüfusun içindeki yetenekleri keşfetmeyi gölgelemektedir.

lkeler arasında gelir açısından farklılık olduğu gibi aileler, kişiler arasında farklılıklar vardır bu durum yapılan sporun tercih edilen branşın ve katılım oranının da farklılaşmasına neden olmaktadır. Zira bazı kişilerin ve ailelerin spora ve diğer serbest zaman faaliyetlerinin çok fazla harcama gücü yokken, bazılarının durumu daha fazla harcama yapmaya müsaittir. Ayrıca,” farklı gelir gruplarına mensup kişi ve ailelerin yöneldiği spor dalları da farklı olmaktadır” (Seraslan, 1990).

Spor, kültürün bir parçası olarak etkilemeye-etkilenmeye, değişmeye-değiştirmeye, gelişmeye-geliştirmeye açıktır. Her toplumun kendine özgü olan gelenekleri, tutkuları ve alışkanlıkları, toplumun genel yapısını belirleyebilmektedir. “Toplumlar coğrafi konumlarına, geleneklerine, kültür birikimlerine ve kültür özelliklerine göre farklı spor dallarına ağırlık vermektedir. Amerika da Amerikan futbolu, Asya lkelerinde hokey, Japonya da judo, Güney Kore de tekvando ve Türklerde greşe duyulan ilgi, diğer ülkelere göre fazladır” (Johson, 1990).

Erdemli (2008) sporun kurallara uygun yapılabilmesi için sağlam ve dinamik bir spor kültürü, bunun içinde doğru bir spor eğitimi gereklidir. Spor yalnızca bir beden olayı değildir, aynı zamanda ahlak, estetik, değerler üzerine kurulmuş bir olgudur. Belli bir eğitim aynı zamanda süreklilik gerektirmektedir. Bu doğrultuda bir kültür oluşturmanın temeli okul sporlarından geçer.

“Gelecekte toplumsal sorumluluk yüklenecek yetişkinlerin iyi alışkanlıklar edinmesinde gerek bireyler arası gerek toplumlararası iyi ilişkilerin kurulmasında ve devamında çocuklukta başlayan beden eğitimi ve spor faaliyetlerinin büyük önemi vardır.” Bu bakımdan sporun, üzerine eğilmesi gereken bir konu oluşu dünya ülkeleri tarafından ele alınmıştır. UNESCO gibi kuruluşlar bu konuya önemle eğilmişler, dünya da birçok ülke beden eğitimi ve spor derslerinin arttırılması yoluna gitmiş, sporda başarılı öğrencilere burslar, ödüller vererek teşvik etmişler (Mengütay, 1993).

Çoğunlukla ülkeler beden eğitiminde kişisel gelişim ve başarıyı değerlendirirken, bu değerlendirme okulun ilk yıllarında resmi olarak sayısal değerlendirilmemektedir. Hem biçimlendirici hem de genel değerlendirme ilköğretimin ve alt öğretim kademelerinde ise koşularken genel değerlendirme diğerine nazaran daha yaygın kullanılmaktadır. Sayısal değerlendirme sistemi genellikle diğer zorunlu derslerde olduğu şekildedir. Malta, Romanya, Slovenya, İsveç, Birleşik Krallık (İngiltere ve Galler) ve İzlanda beden eğitiminde başarı değerlendirilmesi için ulusal düzeyde gelişim özellikleri hazırlamışlar.

Fransa da 2012-2013 yılında yeni bir değerlendirme ölçeği ilk defa test edilmektedir. Bu değerlendirme ölçeğinin iki amacı vardır. Birincisi öğretmenler tarafından yapılan değerlendirmeyi desteklemek, ikincisi de öğrenme çıktılarının ulusal düzeyde karşılaştırmalı bir biçimde değerlendirmektedir. Beden eğitiminde ulusal değerlendirme sadece Slovenya da 2009 da yapılmıştır (Eurydice, 2013).

Genellikle ülkeler sporun gelişmesinde temel noktanın okullar olduğunu kabul edip, sporu yaygınlaştırıp geliştirmek, ülkelerinin prestijini yükseltmek amacıyla eğitim sisteminde aldıkları önlemler beden eğitimi dersinin işleyişi, uygulama metotları, uygulama süresini arttırmaya çalışmaktadır.

Akademik başarının sporu gölgelemeden, organizasyonlara katılımı arttırmaya çalışılmalıdır. Ülkemizde eğitim sisteminin zorlayıcı nitelikte olması, sınav kültürünün öğrencileri sosyal hayattan kopmalara neden olmakla birlikte genç yeteneklerin keşfedilmesini engelleyecek bir boyut haline gelmiştir.

Ama bazı ülkeler yetenekli sporcular için özel düzenlemeler yapmıştır. Örneğin; Danimarka'daki okullar sportif destekli profil başvurusu yapmaktadır. Bu profil okullarda hafta da iki kez öğrencileri yaşlarına göre 4 saat antrenman sunmaktadır. Lihtenştayn'da Schoondaki ortaokullarda Okul Sporları projesi başlatılmıştır. Bu proje müsabakalara katılmak isteyen çocuklar için özel şartlar sunmaktadır. Haftada 2 kez düzenli olarak kulüp antrenörlerinden ders alabilecekleri şekilde düzenlenmiştir (Eurydice, 2013).

Kore'de de yapılan çeşitli organizasyonlar ülke sporunu geliştirmek amacıyla oluşturulmuştur. Kore Spor Konseyi, Herkes için Spor Milli Konseyi, Kore Spor Bilimleri Enstitüsü, Kore Olimpiyat Komitesi ve Seul Olimpiyat Sporlarını Kalkındırma Vakfı'dır. Kore Spor Konseyi, 1920 yılında Japonya'nın kolonileştiği dönemde, tamamen özerk bir yönetim olarak kurulmuştur. Temel amaçları amatör spor organizasyonlarını yönetmek ve idare etmek, milli sporcular yetiştirmek ve ülke çapında spor bilincini aktif katılımı arttırmaktır (Bang-Chool Kim, 2001).

Dünya ülkelerinin çoğu sporla birlikte aktif gelişmeyi sağlamak, ülke kültürlerini tanıtmayı, sosyalleşmeyi, sağlıklı yaşamayı, prestij yakalamayı hedef ilke haline getirmiştir. Elbette bunu eğitimin ilk yuvası olan okullarda ve sistemin gerektirdiği şartlar dâhilinde yapmaktadır.

2.1.2. Türkiye Okul Spor Federasyonu

2005'te kurulan Türkiye Okul Sporları Federasyonu (TOSF) bağımsız spor federasyonu olarak tüzel kimlik kazanmıştır. Federasyon 2005 yılında göreve başlaması ile birlikte 2006 yılından günümüze kadar düzenli olarak her yıl milli öğrenci seçmiştir.

2006 yılında 44 sporcuya verilen millilik unvanı, 2010 yılında 93, 2011 yılında 124, 2012 yılında 112, 2013 yılında 115, 2014 yılında 209, 2015 yılında 142, 2016 yılında büyük bir artışla 240 sporcuya verilmiştir (<http://tosf.gov.tr/>).

10 yılda toplam 1.206 sporcu federasyon tarafından millilik unvanını almaya hak kazanmıştır.

T.C. Anayasası'nın 59. Maddesinde yer alan “ Devlet her yaştaki Türk vatandaşlarının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri alır, sporun kitlelere yayılmasına teşvik eder, devlet başarılı sporcuyu korur” (DPT [Devlet Planlama Teşkilatı], 2000) maddesi spora ve sporcuya bakış açısını değiştirmeye yetmesi gerekiyor.

Okul sporları faaliyetleri kapsamında öğrenciler spora teşvik edilip, okullar bünyesinde farklı branşlarda kurulan takımlar, önce il bazında sonra bölgesel ve ardından da ülke bazında müsabakalara katılıyor. Öğrenciler yarıştıkları branş kategorilerine göre ferdi ve takım sporlarında yarışmaktadır.

Okul sporlarının hedefi ise; “sporu tabana yaymak, öğrencileri kötü alışkanlıklardan uzak tutmak, sosyal ve bireysel gelişimlerini sağlamak, yetenekli sporcular yetiştirmek, herkese eşit spor imkânı sunmak, kulüplere ve milli takıma altyapı oluşturmaktır” (<http://www.taskk.org.tr/>).

Okul sporlarında müsabakalara katılan öğrenci sayısında artış olmaktadır. İstatistiklere bakıldığında okul sporlarına katılan öğrenci sayısı 2011-2012 eğitim öğretim yılında 582 bin 961 iken 2012-2013 eğitim öğretim yılında bu sayı 687 bin 145

oldu. 2013 -2014 döneminde ise spor müsabakalarına katılan öğrenci sayısı toplam 1 milyon 53 bin 373 kişiye çıkmıştır.

Okul sporları, spora adım atma da merdivenin başlangıç masasını oluşturmaktadır. Okul sporları sayesinde öğrenciler sporla tanışmaktadır. Kazandıkları tecrübe ve yaşadıkları deneyimin yanında sosyal yönlerinin gelişmesine olanak sağlamaktadır. Okul sporlarında yıllara göre branş sayısında da ciddi bir artış söz konusu. 2012-2013 sezonunda 24 olan branş sayısı 2014- 2015 sezonunda 35 branşa, 2016-2017 yılı eğitim öğretim döneminde büyük bir artış ile branş sayısı 43'e ulaşmıştır.

“Sportif Faaliyetlerin dışında; ilkokullara yönelik Fiziksel Etkinlik Oyunları [İFET] ve Geleneksel Çocuk Oyunları projeleri de Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliği içerisinde başarılı bir şekilde devam ediyor” (<http://tosf.gov.tr/>).

a) 2014-2015 İllerin Lisanslı Sporcu Sayıları

Öter (2015) yapmış olduğu çalışmadan alınan verilere bakılarak 2014-2015 yılında 5 ilin lisanslı sporcu sayısı aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 1. 2014-2015 İllerin Lisanslı Sporcu Sayıları

İller	Kız	Erkek	Toplam Sporcu Sayısı
Malatya	10.519	26.460	36.979
Mardin	8.827	21.777	30.504
Van	6.502	22.515	29.017
Şanlıurfa	7.285	19.302	26.587
Elazığ	7.285	16.931	22.373

Not: bu istatistiki bilgiler araştırmacı tarafından ilgili illerin okul sporları şubelerinden alınmıştır.

Tablo 2. 2016-2017 İllerin Lisanslı Sporcu Sayıları

İller	Kız	Erkek	Toplam Sporcu Sayısı
Malatya	14.531	32.368	46.899
Mardin	9.142	22.424	31.566
Van	7.213	23.983	31.196
Şanlıurfa	8.091	20.305	28.396
Elazığ	5.904	17.981	23.885

İllerin lisanslı sporcu sayılarına baktığımızda yıllara göre en fazla artış Malatya ilinde olmuştur. Yaklaşık 10.000 sporcuya lisans verilmiştir. Lisanslı sporcu sayısı artışı Malatya dan sonra Van ili onu takiben Şanlıurfa yaklaşık 2.300 sporcu ile artış göstermiştir.

b) 2014-2015 İllerin Faal Sporcu Sayıları

Öter (2015) yapmış olduğu çalışmadan alınan verilere bakılarak 2014-2015 yılında 5 ilin faal sporcu sayısı aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 3. 2014-2015 İllerin Faal Sporcu Sayıları

İller	Kız	Erkek	Toplam Faal Sporcu Sayısı
Van	2.134	6.904	9.038
Şanlıurfa	3.205	5.250	8.455
Malatya	1.909	4.996	6.905
Mardin	2.489	3.187	6.306
Elazığ	977	4.996	6.905

Not: Bu istatistiki bilgiler araştırmacı tarafından ilgili illerin okul sporları şubelerinden alınmıştır.

c) 2016-2017 İllerin Faal Sporcu Sayıları

Tablo 4. 2016-2017 İllerin Faal Sporcu Sayıları

İller	Kız	Erkek	Toplam Faal Sporcu Sayısı
Van	1.022	3.617	4.639
Şanlıurfa	1.262	3.014	4.276
Malatya	5.643	9.438	15.081
Mardin	832	1.855	2.687
Elazığ	866	2.302	3.168

İllerin verilerine bakıldığında toplam lisanslı sporcu sayılarına karşın faal lisanslı sporcu sayıları arasında açık bir fark görülmektedir.

d) 2013-2014 Yılında Okul Sporlarına Katılan Öğrenci Sayısı

Öter (2015) yapmış olduğu çalışmadan alınan verilere bakılarak 2013-2014 yılında 5 ilin okul sporlarına katılan sporcu sayısı aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 5. 2013-2014 Yılında Okul Sporlarına Katılan Öğrenci Sayısı

Mardin	Van	Malatya	Elazığ	Şanlıurfa
3000-4000	3000	10500	3000	5100

Not: Bu istatistiki bilgiler araştırmacı tarafından ilgili illerin okul sporları şubelerinden alınmıştır.

2013-2014 Eğitim-Öğretim yılı itibariyle Okulların branş başvuruları ve lisanslarını çıkarabilecekleri ve aynı zamanda bir çok istatistiki bilginin alınabileceği “Okul Sporları Bilgi Yönetim Sistemi” yazılımı gerçekleştirildiği yazılım sayesinde öğrencilerin spor faaliyetleri ayrıntılı bir şekilde takip edilebilme sağlanmaktadır.

e) 2016-2017 Yılında Okul Sporlarına Katılan Öğrenci Sayısı

Tablo 6. 2016-2017 Yılında Okul Sporlarına Katılan Öğrenci Sayısı

Mardin	Van	Malatya	Elazığ	Şanlıurfa
12.362	12000	14199	9708	13.600

Not: Bu istatistiki bilgiler araştırmacı tarafından ilgili illerin okul sporları şubelerinden alınmıştır.

2016-2017 yılında alınan verilere göre illerin okul sporlarına katılan öğrenci sayılarında büyük oranda artış görülmektedir.

2.2. ISF'nin Tarihi

2.2.1. Doğuş

1960'ların ortasında, okullar arasındaki uluslararası spor yarışmaları yükselişteydi. İki veya daha fazla okul arasında sıradan ve gelişigüzel karşılaşmaların yanı sıra, farklı disiplinlerde düzenli turnuvalar organize edilmeye başlandı.

1963'te Hentbol, 1969' dan bu yana Voleybol, bir yıl sonra Futbol ve 1971'den bu yana Basketbol branşlarında yıllık turnuvaların her birinin temel düzenlemelerini sabit bir komite sağladı.

Ulusal düzeyde öncülleri elemeyi gerektiren uluslararası yarışmaların büyük bir bölümü, kısa zamanda bu olayların koordine olması isteği uluslararası federasyon içinde yükselişe geçirdi.

Bu fikrin geliştirilmesine yardım etmek için Eğitim Federal Yöneticisi ve Avusturya Cumhuriyeti sanatları 1971 sonbaharlarında Raach'ta bir konferans düzenlediler. Burada Avrupa Okul Sporları Federasyonu kurulumunun durumları tartışıldı.

Çok uzun tartışmalar sonrasında, proje onaylandı. Ancak, akılda gelecekteki gelişme olanaklarını taşıyan, Federasyon tek başına Avrupa ülkelerinde sınırlı değildi. Mevcut 21 ülke arasında seçildi üye olan bir Geçici Komitesi, kuruldu ve kurucu Genel Kurul toplantısı Beaufort / Lüksemburg de 4 Haziran 1972 'ye ayarlandı. Bu buluşma yönetmenliği benimsedi ve ilk Yönetim Komitesi Üyelerinin seçimine olanak sağladı.

2.2.2. ISF'nin Kimliği

ISF farklı ülkelerde resmi temsilci kuruluşların okul spor organizasyonlarının Uluslararası Federasyonudur. Farklı spor disiplinlerinde uluslararası yarışmalar düzenler ve okul öğrencileri arasında yarışmalara teşvik, karşılıklı anlayışı geliştirmek amacı taşır.

ISF ortaokul sektörü faaliyetlerini kısıtlar. Bu 14 ila 17 yaşındaki öğrencilere hitap eder. ISF amaçlarını bağımsız olarak politik, dini ve ırkçı düşüncelerden uzak tutar.

2.2.3. ISF Logosunun Anlamı

ISF logosu mecazi ve sembolik bağlamda sunulmaktadır. Logodaki ayak kısmı, ISF tarafından hareket ve cazibeyi sembolize eder. İki figürandan oluşan logo da, harekette yer alan bir erkek ve bir kızını temsil eder.

Şekil 1. ISF logo

5 küçük kareler (siyah - kırmızı - yeşil - sarı - mavi) dünyanın tüm sakinlerini temsil eder. (beyaz) altıncı küçük kare ISF' nin açıklığını ve geniş fikirliliğini ifade eder. Derinin rengi ne olursa olsun, insanoğlu nerede yaşarsa yaşasın, kültürlerde ve dinde ne fark olursa olsun gençlik farklılıkları ve çeşitliliği ile çok yönlülüğü temsil etmektedir.

Menekşe, kırmızı ve mavi eşit oranda üzerinde oluşan ölçülülük rengi vardır. Violet anlamda ve ruhu, tutku ve zekâ, sevgi ve bilgelik, berraklık ve kabul eylem arasındaki dengeyi simgelemektedir (<http://www.isfsports.org/about>).

2.2.4. Genel Kurul

Genel Kurul dört yıllık bir süre için bir İcra Komitesi seçer, her iki yıl da ISF ulusal okul spor federasyonu üyeleri bir araya getirir ve bütçeyi ve İcra Komitesi tarafından önerilen programı onaylar (<http://www.isfsports.org/about>).

2.2.5. Yönetim Kurulu

Yönetim Kurulu aşağıdaki üyelerden oluşmaktadır.

İşlev	İsim	Ülke
Başkan	LaurentPetrynka	Fransa
Genel Sekreter	Oca Coolen	Belçika /Flanders
Veznedar	GuyFusenig	Lüksemburg
Yönetici Müdür	NorbentKever	Belçika/Almanya
Başkan Vekili	SteliosDaskalakis	Yunanistan

2.2.6. 2013-2014 Yılında ISF’de Türkiye’nin Başarıları

2013 Yılında alınan başarılar verilere göre; 5 branş ve 14 takım, 6 Dünya Şampiyonluğu, 4 Dünya ikinciliği ve 3 Dünya üçüncülüğü kazanmıştır (<http://www.tosf.gov.tr/video/2013-2014-faaliyetlerimiz/>).

Tablo 7. 2013 Yılında ISF ‘de Türkiye’nin Başarıları

Basketbol	Yüzme	Tenis	Futbol	Atletizm
28Mart/5 Nisan 2013	07-12Nisan 2013	13-20 Nisan 2013	14-22 Nisan 2013	23-27 Haziran 2013
Güney Kısmı Rum Kesimi	İsrail	Avusturalya	Fransa	Çek Cumhuriyeti

İstanbul Bostanbaşı Doğa Koleji (Dünya Şampiyonu)	Federasyon Karma Milli Takım (Dünya Şampiyon)	İstanbul İstek Vakfı Kemal Atatürk Anadolu Lisesi (Dünya Şampiyonu)	İstanbul Kadıköy Ticaret Meslek Lisesi (Dünya Şampiyonu)	Faik Çelik Kız Teknik Lisesi(Dünya İkinciliği)
	İzmir Özel Fatih Koleji (Dünya İkincisi)	İstanbul İstek Vakfı Kemal Atatürk Anadolu Lisesi (Dünya Üçüncüsü/erkekler)	Kocaeli Karşıyaka Koleji (Dünya Dokuzuncusu)	Ankara Yeni Mahalle Mimar Sinan Endüstri Meslek (Dünya İkinciliği)
		Gelibolu Turnuvası İPEK SOYLU (Dünya Şampiyonu)		Federasyon Karma kız takımı (Dünya Üçüncüsü)

2.2.7. 2014 yılında ISF’de Türkiye’nin başarıları

6 Dünya Şampiyonluğu, 1 Dünya Birinciliği 2 Dünya İkinciliği ve 3 Dünya Üçüncülüğü <http://www.tosf.gov.tr/video/2013-2014-faaliyetlerimiz/>).

Tablo 8. 2014 Yılında ISF’ de Türkiye’nin Başarıları

Kros	Voleybol	Futsal	Badminton	Masa Tenisi	Hentbol
30 Mart- 4 Nisan 2014	7-9 Nisan 2014	26 Mart- 06 Nisan 2014	6-12 Mayıs 2014	4-10 Nisan 2014	20-28 Nisan 2014
İSRAİL	PORTEKİZ	İTALYA	ÇİN	FRANSA	TRABZON
Ağrı Kız Teknik ve Mesleki Lise Dünya Şampiyonu (kız)	İstanbul Bostancı Doğa Koleji Dünya Şampiyonu	İstanbul Mevlana Kız teknik ve Meslek Lisesi Dünya Şampiyonu	Ankara Elmadağ Anadolu Lisesi Dünya Üçüncülüğü	Yalova Bahçeşehir Koleji Dünya Beşincisi	Üsküdar Doğa Koleji Dünya Şampiyonu
Erzurum Adnan Menderes Lisesi Dünya Şampiyonu (erkek)	İstanbul Suadiye Hacı Torman Anadolu Lisesi Dünya Dünya Üçüncülüğü	İstanbul Kadıköy Teknik ve Meslek Lisesi Dünya Üçüncülüğü	Bursa Tophane teknik lisesi Dünya Beşin	Ankara Zübeyde Hanım Kız Teknik Dünya Altıncısı	Antalya Murat paşa Anadolu Lisesi Dünya Beşincisi

Federasyon Karma Milli Takım Dünya Şampiyonu(erkek)				Federasyon Karma Milli Takım Dünya Altıncısı	Ankara Genç Osman Anadolu Lisesi Dünya Altıncısı
Bayanlarda Dünya İkinciliği					

(<http://www.tosf.gov.tr/video/2013-2014-faaliyetlerimiz/>)

Sırbistan okul sporları genel kuruluna katılmadı ancak; oyunun Türkiye tarafından kullanılmasını istedi ve oyu federasyon tarafından kullanıldı.(<http://www.tosf.gov.tr/video/2013-2014-faaliyetlerimiz/>).

2.2.8. 2017 yılında ISF’de Türkiye’nin başarıları

Tablo 9. 2017 Yılında ISF ‘de Türkiye’nin Başarıları

Futbol	Yüzme	Tenis	Basketbol	Atletizm
21-19 Mayıs 2017	20-25 Nisan 2017	12-19 Mart 2017	29 Nisan 07 Mayıs 2017	24-30 Haziran 2017
Çek Cumhuriyeti PRAG	Macaristan/ Budapeşte	Brezilya/Recife	Hırvatistan/ Porec	Fransa/Nancy
Kız Futbol Milli Takımı (Dünya Altıncısı)	Ted Mersin Genç Erkek Koleji (Dünya Üçüncülüğü)	Okyanus Koleji Genç Erkekler (Dünya Şampiyonu)	Doğa Koleji Genç Erkek Takım (Dünya Şampiyonu)	Faik Çelik Kız Teknik Lisesi 300m engelli koşu ve yüksek atlama Dünya Birinciliği 3 adım atlama (Dünya İkinciliği) Uzun atlama (Dünya Üçüncülüğü)
Erkek Futbol Milli Takımı (Dünya Sekizincisi)	Çevre Koleji Genç Kız Takımı (Dünya Birincisi)	Okyanus Koleji Genç Kızlar (Dünya Şampiyonu)	Doğa Koleji Kız Takımı (Dünya Altıncısı)	Mersin Spor Lisesi sıırıyla yüksek atlama (Dünya Birinciliği) Cirit atma (Dünya İkinciliği) Gülle atma (Dünya ikinciliği) Disk atma (Dünya Üçüncülüğü)
				Federasyon Karma Kız Erkek Takımı (Dünya Üçüncüsü)

Kaynak: http://mersinsporlisesi.meb.k12.tr/icerikler/fransanin-nancy-kentinden-dunya-sampiyonu-cikardik_3454632.

2.3. Okul Sporları Olimpiyatı (GYMNASIADÉ)

13-18 yaş aralığında ve 10 branşta yarışmalar yapılan dünyanın en büyük Okullar arası olimpiyatlardır.

1960 yılında kurulan ISF Dünya Okul Sporları Federasyonu tarafından organize edilmeye başlanan “GYMNASIADÉ” ilk olimpiyatlarını 1974 yılında Batı Almanya’nın Wiesbada şehrinde 23-28 Eylül tarihlerinde gerçekleştirilmiştir.

Yapılan 1. Gymnasiade ‘de sadece Atletizm ve Yüzme branşları yer almıştır. Ülkemizde ilk defa Gymnasiade 1978 yılında İzmir de ev sahipliği yapmıştır. 18-24 Temmuz tarihleri arasında gerçekleştirilen olimpiyatlarda Atletizm, Artistik Jimnastik, Ritmik Jimnastik ve Yüzme branşında yarışmalar yapılmıştır.

28 Kasım 4 Aralık 2013 tarihleri arasında Brezilya’ da gerçekleştirilen 15. Gymnasiade sonunda bayrağı Trabzon devralmıştır. 11-18 Temmuz 2016 tarihlerinde yapılan 16. ISF GYMNASIADÉ 40 ülkeden 2500 sporcu katılmış ve 10 branşta yarışmalar düzenlenmiştir. Bu branşlar; Atletizm, Jimnastik, Judo, Eskirim, Tenis, Satranç, Güreş, Karate, Yüzme, Okçuluk.

2017 tarihinde 17.si yapılmak üzere Gymnasiade bayrağı FAS’a devredilmiştir (tosf.gov.tr. 2016).

Yarışma sonunda TÜRKİYE 47 altın, 45 gümüş, 27 bronz olmak üzere toplam 119 madalya kazanmıştır.

Tablo 10. 2016 Yılında GYMNASIADÉ Türkiye’nin Branş Bazında Aldığı Madalyalar

Branşlar	Altın	Gümüş	Bronz	Toplam
Jimnastik	3	7	5	15
Yüzme	6	6	7	19
Okçuluk	1	2	3	6
Satranç	1	1	0	2
Eskirim	1	7	0	8
Judo	5	3	1	9
Güreş	12	6	3	21
Karate	13	6	3	22
Atletizm	2	5	5	12

Tenis	3	2	0	5
Toplam	47	45	27	119

(tosf.gov.tr/dosyalar/2016/Branşlarda madalya dağılımı)

Brezilya 128 madalya alarak yarışmaları ilk sırada kapatmıştır.

2.4. Beden Eğitimi Tanımı

İnsanlık tarihinin başlangıç aşamasından günümüze kadar geçen süreçte insanlar hep kendini tanıma hayatta kalma çabası içerisinde olmuştur. Bunu başarabilmek için bilinçli olmayan hareketler içerisinde bulunmuştur. Temel ihtiyaçlarını karşılamak için yapılan bu davranışlar, yeme, içme avlanma, barınma, ait olma gibi düşünceler daha sonra kazanılan becerilerle edinilen tecrübi bilgilerle kendini geliştirme fırsatı yakalamıştır. Neolitik dönemde ilk insanların kendilerinden güçlü hayvanlarla baş edememesi kaçma, kovalama, yakalama amacıyla koşma eylemi göstermelerine neden olmuş ve ilk davranışsal eylem ortaya çıkmıştır. Yerleşik hayata geçilmesi ile birlikte kazanılan deneyimlerle hükmetme egemenlik savaşları, bedeni daha güçlü ve becerikli hale getirmeye yönelik davranışları doğurmuştur. Bu da beden eğitimi ve sporun ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Strechmeyer (1983) “Beden eğitimi insan vücudunun eğitimi olduğunu, bu eğitim anlayışında bedensel hareketlerin kendi özünde bir değeri olmayıp araçsal bir değeri olduğunu savunmuştur”.

Beden eğitimi; genel eğitimindeki gelişimin tamamlayıcı bir parçası olarak seçilmiş fiziksel etkinlikler aracılığıyla insan performansının gelişimini amaç edinen alanın tümüdür (Charles, 1983).

Beden eğitimi; insanın sosyalleşebilmesi ve kişiliğini oluşturup ilerlemede önemli rol oynar. Bireyin beden sağlığını, ruh sağlığını, beden becerilerini geliştirmeye yöneliktir. “Gerektiğinde çevresel koşullara ve katılımcıların özelliklerine göre değiştirilebilen esnek kurallara dayalı, oyuna, jimnastiğe, spora dönük alıştırma ve çalışmaların tümünü kapsayan geniş tabanlı bir etkinliktir“ (Yamaner, 2001).

Beden eğitimi; fiziksel hareketlerin belli bir plan ve program doğrultusunda yaşantıya dönüştürülmesidir (Aracı, 2006).

Beden eğitimi; insanın bedeni yoluyla genel eğitimidir. Faaliyetlerin hedefi insanın bedenidir; amaç insanın tüm kişiliği ve bütünüdür (Gaulherfer, 1956).

Nixon (1969) göre beden eğitimi, "insanın hareket potansiyeli ve bununla ilgili tepkileriyle ve bu tepkilere dayalı olarak ortaya çıkan, kişisel davranış değişiklikleriyle ilgili olan eğitim olayının bir evresidir." Eğitimle beden eğitiminin genel amaçları arasında bir paralellik bulunmaktadır. Her ikisi de insanların mümkün olan en iyi gelişimi ve demokratik vatandaş olma sorumluluğu kazanmaları için çalışır.

Beden eğitimi, vücudun dengeli gelişimi için yapılan alıştırmaların tümü ve dolaylı olarak iyi bir takım alışkanlıklar kazandırma; sporda ve toplu çalışmalarda kendine güvenle birlikte, başarıya ruhu ve centilmenlik duygularını geliştirme işidir (MEB, 2000).

Grineski (2002) göre, öğretici hedef belirlemek, beden eğitiminde en iyi sonucu verecek programı seçmek demektir. İşbirliği ile öğrenme, öğrencilerin psikomotor, bilişsel ve duyuşsal temelli hedeflere ulaştırılmasında en iyi sonucu verecek çalışmadır.

Beden eğitimi, hareket, faaliyet demektir. Beden bir araç olup, amaç tüm kişiliğin eğitimidir. Eğitimin ayrılmaz bir parçası olan beden eğitimi, bireyin fiziksel, zihinsel, psiko-motor ve heyecansal gelişimini temel olarak almıştır (Bilgin, 1996).

Bucker (1987) göre, fiziksel etkinlikler aracılığıyla insan performansının gelişimini amaçlayan beden eğitimine katılanlar vücut bilincini geliştirir, büyüme ve gelişmeleri ile yararlı sonuçlar elde eder. Dayanıklılık, güç, direnme ve yorgunluğu giderme beceresi gibi fiziksel özelliklerini geliştirir. Sinir-kas becerisi motor mekanizmalarının bir parçası olan fiziksel hareketleri, uygulamada yeterliliği artar, sosyal olarak demokratik grup yaşamında etkin bir rol oynar ve bu fiziksel eğitim denemeleri sonucu yeni durumları daha anlamlı ve amaçlı olarak yorumlana bilir.

“Beden eğitimi, oyun, jimnastik ve spor gibi eğitici bütün bedensel etkinlikleri içeren genel bir kavram olup bedensel etkinlikler içinde ve bedensel etkinlikler aracılığı ile eğitimidir” (Özmen, 1999).

Beden eğitimi; vücudu kuvvetlendirmek ve sağlığı korumak amacıyla yapılan aletli veya aletsiz hareketlerdir (Blair (1988), Buteks (1998) ve Dauer (1964).

Beden eğitimi, bireylerin her yönden gelişmesine katkıda bulunmayı hedefler. Bu hedef hiçbir zaman göz ardı edilememelidir. Hareket yeteneklerinin kademeli gelişimi, uzmanlaşma evresine uzanan bir süreç görülmelidir. Çocukların her yönden (fiziksel-psikolojik-sosyal) olarak gelişimine yönelik eğitim verilirken çocukların hazır bulunuşluk ve gelişim düzeyleri göz önünde bulundurulmalıdır (Başbakanlık [GSGM], 1995).

Beden eğitimi bireylerin kendini tanımasına, yeteneklerini keşfetmesine, kapasitesinin sınırlarını bilmesine ve yapılan çalışmalarla kaliteli yaşam standardını arttırmaya imkân vererek gelecekte sağlıklı toplumların yetiştirilmesi ve yönlendirilmesini sağlayan amaçların eyleme dönüşmesidir.

Beden eğitimi bireyin, fiziksel, toplumsal, ruhsal bütünlüğünü zedelemeyen, pozitif yönde gelişimine destek olarak, karakter, kişilik ve kültürlenme eğitimi demektir (Kale ve Erşen, 2003).

2.5. Öğretmen

2.5.1. Tanımı

Öğretmenlik özel alan ve uzmanlık gerektiren bir meslektir. Öğretmenlerin bilgiyi kılavuzlama, aktarma yeteneğinin yanında yenileşme, gelişen çağa ve değişen bilgiye hâkim olması gerekmektedir. Atatürk'ün de belirttiği gibi, “Öğretmenlik mesleği yetiştirici, eğitici-öğretici, yaratıcı, öncü, kılavuzlayıcı, devrimci, dönüşümcü ve benzeri diğer pek çok sosyal ve bireysel özellikleri sahip olmayı gerektirir”.

Fidan (1994) göre öğretmen, öğrenmeye rehberlik etmeyi sağlayan kişidir. Öğrenme, öğrencinin kendisi tarafından elde edilen bir sonuçtur ve öğrenme yaşantılar sonucunda meydana gelir. Öğretmenin görevi, çeşitli öğretim yöntem ve tekniklerinden yararlanarak öğrenme yaşantıları düzenlemek ve istendik davranışların öğrenci tarafından kazanılıp kazanılmadığını değerlendirmektir (Akt: Kahyaoğlu, Yalçın, 2014).

Öğretmenlerin yetiştirildikleri kurumlarda istihdam edilebilmeleri için tercih edilen alanlarda gerekli eğitimi almaları gerekmektedir. Bu kurumların başında eğitim fakülteleri gelmektedir. Öğretmenlik mesleği sürekli kendini geliştirmeyi gerektiren bir meslektir bilgi hiçbir zaman durağan değildir.

Türkiye’de öğretmen yetiştirmede özellikle Cumhuriyet dönemi son derece önemli büyük atılımlar yapılmıştır. 1924 yılında öğretmen yetiştirme ile ilgili ilk kanunun çıkması daha sonraki yıllarda, öğretmenlik mesleğinin niteliğinin artmasına yönelik çalışmalar ve bunun yanında 1973 yılında çıkarılan 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu ise bugünkü anlamda öğretmenlik mesleğinin çerçevesini çizmiştir. Kanunda “Öğretmenler, öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarından ve bunlara denkliği kabul edilen yurtdışı yükseköğretim kurumlarından mezun olanlar arasından, Milli Eğitim Bakanlığınca seçilirler” (MEB, 1739-1983). Bu kanun öğretmen eğitimini yüksek eğitim kapsamına alınması ve öğretmen yetiştirmede akreditasyon sürecini içeren ilerlemelerin kapısını aralaması bakımından önemlidir (Semerci ve Özer, 2005).

Toplumun bireylerden beklediği tutum ve davranışların kanalize edildiği eğitim çalışmalarının bir mekân içinde uzmanlarca verilmesi, okul sistemini ortaya çıkarmıştır. Bu sistem tutum ve davranış oluşturmada etkin rolü öğretmene vermiştir (Yalın, 1999).

2.5.2. Beden Eğitimi Öğretmeni

Beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme Avrupa ve ABD’DE 18. yüzyılda başlamıştır (Fridman, 1983).

Türkiye’de ise 20. yüzyılın başlarında gelişen çabalar, 1932 Gazi Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi bölümünün kurulmasıyla kurumsallaşmıştır (Demirhan ve ark., 2002).

Beden eğitimi öğretmenin sadece kendi alanıyla ilgili teknik ve becerilerde ustalık sahibi olması yeterli olmamaktadır. Beden eğitimi öğretmeni aynı zamanda bu becerilerin öğrencilere nasıl aktarılması gerektiğinde bilmelidir. Başarılı beden eğitimi öğretmeni öğrencilere sadece pozitif becerileri kazandırmamalı aynı zamanda toplumda başarıyla yaşamak için gerekli bilgi ve davranışlarıyla örnek olabilmelidir. Beden eğitimi öğretmeni öğretme becerilerine bir fizyoloğun çalışma deneyimine ve iş idarecisinin yönetim liderliğine ve bir psikoloğun öğüt verme yeteneğine sahip olmalıdır (Mertens, 1998).

Milli Eğitimin temel ilkelerine uygun olarak gençlerin, beden, ruh ve fikir yönünden gelişmelerini sağlayan, okul içi ve okul dışı sportif etkinlik -organizasyonları yapan, yaptıran ve düzenleyen Milli Eğitim Bakanlığına bağlı öğretmenlere beden eğitimi öğretmeni denmektedir. Beden eğitimi öğretmenleri üniversitelerin Eğitim Fakültelerinin Beden Eğitimi ve Spor bölümünden, Spor Bilimleri Fakültelerinin Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölüm mezunlarından, ya da üniversitelerin Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarının Öğretmenlik Bölümünde dört yıllık yüksek lisans düzeyinde mezun olanlardan ayrıca Antrenörlük Bölümü mezunlarının formasyon almaları durumunda öğretmen olma hakkını elde etmektedirler (Karaküçük, 1991).

Toplumun en temel ögesi olan öğretmenler geleceğin mimarı ülkenin en sağlam ve en önemli tabanıdır. Gelişmiş bir toplum, ilerlemiş sanayi, zengin bir ekonomi, güçlü bir sosyal tabakanın var olması kısacası kişiliğin şekillenmesi öğretmenlerin özverisine bağlıdır.

Öğretmenler mesleğini icra ederken Türk Milli Eğitimi’nin amaçlarına ve temel ilkelerine göre hareket etmelidir.

2.5.3. Beden Eğitimi Öğretmeninin Nitelikleri

Genel kültür, öğrenme-öğretme sürecinden geçen her bireyin edinmesi gereken niteliklerden oluşmaktadır. Alan bilgisi ise öğretmenliğin ilgili dalına ait bilgi, beceri ve tutumların kazanılması şeklinde ifade edilebilir. Öğretmenlik meslek bilgisinin özellikleri ise ders işleme sürecinde ki öğretmenin kullandığı yöntem teknik ve materyalleri öğrenmeği sağlamaktır (Demirhan ve ark., 2002).

İyi bir öğretmen, Atatürkçü düşüncelere sahip olmak yanında, Türk Milli Eğitiminin temel kanunu doğrultusunda davranmak ve konusunda yeterlilik taşıması yanında iyi bir eğitimci de bulunması gereken tüm vasıflara sahip olmalıdır (İnal, 2006).

Diğer bir deyişle öğretmen; sahip olduğu yeterlikler ile birlikte eğitim- öğretim sürecini etkileyebilmekte aynı zamanda öğrenci davranışlarını olumlu yönde değiştirebilmelidir (Gökçe, 2002).

Yılmaz'a (2004) göre öğretmenlerin, mesleki sorumluluklarını yerine getirmeleri, onların iyi eğitim almalarının, konu alanı ve meslek bilgisinde donanımlı olmalarının yanı sıra, bu görev ve sorumlulukları yerine getirebileceklerine olan inançları ile de yakından ilgilidir (Aktr: Seçkin ve Başbay, 2013). “Duyuşsal özelliklerden olan inançlar, bireyin, kuşku duymadan “doğru” olarak varsaydığı içsel kabuller ya da önermelerdir.” Bu bağlamda, bireyin inançları, daha sonra bütüncül bir yapı oluşturarak belirli bir biçimde davranma eğilimini, başka bir deyişle, tutumu belirlemektedir (Deryakulu, 2004).

Beden eğitimi ve spor faaliyetlerinin öğretim programlarında sürdürülmesinden içeriğin geliştirilmesinden, bilginin sunulmasından okullarda beden eğitimi öğretmeni sorumludur. Beden eğitimi öğretmeni programın içeriğini düzenlerken öğrencinin hazır bulunuşluk düzeyini belirlemeli, çalıştığı bölgenin sosyo-kültürel özelliklerini de bilerek çerçeveyi ona göre hazırlamalıdır.

Öğretimde planlı ve yöntemli çalışılmalıdır. Yoksa bütün yapılan uygulamalar tesadüfe bırakılmış olur. Bu bakımdan öğretimde yöntem-teknik gereklidir. Öğretimde

yöntemi, yerinde ve zamanında en iyi ve ustalıkla kullanılabilir kişi öğretmen olmalıdır. Gerçek öğretmen, iyi yöntem bilen ve bildiği yöntemi öğrencinin hazır bulunuşluk düzeyine göre uygulayabilen kişidir (Kemertaş, 1997).

“Öğretmen, gerekli öğrenme ortamını hazırlayan, öğrenciyi öğrenme yollarına yönelten, onun aktif olarak öğrenmesine rehberlik eden öğretimin vazgeçilmez ve en önemli ögesidir”. Yani öğretmen okul ve sınıf ortamını öğrenciler için uygun ilginç ve zevkli bir duruma getiren, çeşitli yöntem ve tekniklerden yararlanarak öğrenme yaşantısını düzenleyen, öğrencilerin bu yaşantıların ne ölçüde kazanıldığını değerlendiren kişidir (Tamer ve Pulur, 2001).

Friedman (1983) araştırmasında da öğrencilerin öğretmende görmek istedikleri ilk üç nitelik; mesleki bilgi ve becerilerde yeterli olma, öğrencileri her konuda anlama ve dersi ilginç hale getirmedir.

Beden eğitimi ve spor öğretmenleri öğrencilerinin toplum içinde kendisini göstermelerine, yeteneğini becerisini sergilemesine yardımcı olurlar. Aldıkları eğitimden ve dersin yapısından dolayı öğrencilerle iyi bir iletişim kuran, onlara sorun çözümünde yardımcı olan, arkadaş gibi davranan, ilgi çekici ve neşeli ders anlatan, hoşgörülü, anlayışlı ve güven verici öğretmenlerdir (Koçak, 2002).

Beden eğitimi öğretmenleri, müsabakalar sonunda karşılaşabilecekleri olumsuz durumlara karşı sakin ve kendinden emin bir tavır sergilemelidir. Okul takımlarıyla ilgili yönetim ve toplum baskıları beden eğitimi öğretimini ihmal edecek kadar güçlü duruma gelmemeli ya da kişisel ilgi öğrencilere verilmesi gereken ilginin yerini almalıdır. Öğrenciler, daima güler yüzlü, eleştiriye açık, hoşgörülü, espirili, adil, dengeli, tarafsız, dürüst, yardımsever, önyargılı olmayan, pozitif özelliklere sahip bir öğretmen görmek isterler (Nebioğlu, 2006).

Hamachek (1972) ‘e göre, öğrencilerin öğretmenlerinde görmek istedikleri ilk dört özellik; sıcaklık, sabırlılık, hoşgörülülüğü ve öğrencilerle ilgilenmeleridir.

Beden eğitimi öğretmenlerinde bulunması gereken özelliklerin başında mesleki bilgi ve becerilere yeterli derecede sahip olmasıdır. Var olan bilgiyi aktarmada uygun yöntem –teknik ve hazır bulunuşluk durumlarını değerlendirerek bilgi aktarımını yapmalıdır. Anlayışlı, eleştiriye açık, sabırlı, özdenetim yetisi yüksek, disiplinli, sorunlar karşısında çözüm üreten, spora teşvik edici özellikte iletişime açık olmalıdır.

2.5.4. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Kişisel Özellikleri

Beden eğitimi öğretmenin kişisel özellikleri önemli bir konudur. Öğretmen tarafından ortaya konulan kişilik ve öğrencilerle olan ilişki beden eğitimi öğretmenin fiziksel, ruhsal ve zihinsel özellikleri, gelişen genç öğrencilerin eğitimi yönlendirmesi ve onlara örnek olması bakımından hassasiyet arz etmektedir (Nebioğlu, 2004).

Ülkemizde ve Dünyada ki birçok ülke de eğitim politikaları içerisinde öğretmen yetiştirme politikaları incelenmiş ve sistem dinamiklik, uygulanabilirlik ölçütünde olması gerekliliği içerisinde beden eğitimi öğretminde bulunması gereken niteliklerin ulaşacağı hedef kitleye uygun, tutarlı, gelişime açık, disiplinli bir şekilde olması vurgulanmıştır.

Tamer ve Pulur (2001) beden eğitimi öğretmenin kişisel özellikleri şu şekilde sıralanabilir:

1. İletişim kurmak: Öğrencileri, aileleri, çevre ve toplumu anlayabilme ve onlar ile anlaşabilme becerisidir,
2. Disiplinli olmak: Kararlı, fakat adil bir şekilde disiplin sağlama becerisidir,
3. Motive edebilmek: Öğrencileri kapasitelerinin üst sınırında çalışmaya ya da yapabileceklerinin en iyisini yapmaya teşvik etme, onları her an hazır tutabilme becerisidir,
4. Karakterli olmak: Öğrencilerin öğretmenlerine özenmesi nedeniyle, onların olumlu davranış, iyi huy ve düzgün ahlaki tutumları önemlidir,

5. Sevgi: Öğretmen, öğrencileri sevmeli, sevgisini göstermeli, onlar ile ilgilenmeli ve ihtiyaçlarına sevgi ile yaklaşmalıdır,

6. İstekli olmak: Öğretmen, öğretmekten zevk almalı, idealist olmalı ve kendisini mesleğine adanmış olmalıdır,

7. Kişilik: Öğretmen, öğrencilere arkadaşça ve sıcak bir ilgi ile yaklaşan bir kişiliğe sahip olmalıdır,

8. Görünüm: Öğretmen; temiz, zevkli, gösterişli ve iyi giyimli olmalıdır.

Tüm öğretmenler gibi beden eğitimi öğretmenlerinin de alan ve meslek bilgisinin yanında genel kültür bilgileri de çok iyi olmalıdır. Öğretmen ülkenin siyasi yapılanmasını bilmeli, ekonomik durumunu, sosyal politikaları, kendi yaşadığı coğrafyayı tanımalıdır.

Beden eğitimi ve spor öğretmeni alanı itibariyle öğrenci ile daha yakın diyalog kurabilme ve öğrenciyi etkileme şansına sahiptir. Disiplin sorunu yaşayan öğrencileri okula kazandırmada en etkili öğretmenlerden biridir. Bu yüzden samimi ve içten davranarak öğrencilerin sevgisini kazanmaktadır.

Beden eğitimi öğretmeni okulda ve çevrede tutarlı davranışlar sergilemelidir. Sınıf ayrımı yapmadan koşulsuz sevgi ve saygı çerçevesinde hareket etmelidir.

Empati yeteneğini en iyi kullanan öğretmen olma özelliği içerisinde olarak bireyleri anlamaya özen gösteren kişidir.

Güvenilir ve disiplinli olması başarıya ulaşmayı kolaylaştırdığı gibi etkili bir iletişime sahip olması bireylerin daha çok spora yönelmesinde büyük etkindir.

Beden eğitimi öğretmeni yaratıcı ve gelişmeye açık olmalıdır. Gelişime; değişime, yenileşme arzusu içinde bakmasını bilmelidir. Teknolojiden uzak kalmamalıdır.

Beden eğitimi öğretmeni sabırlı, hoşgörülü, kararlı, soğukkanlı, pratik düşünen ve davranan, öğrenci sorunlarıyla samimi olarak ilgilenen, çözüm odaklı hareket eden kişidir.

İyi bir öğretmen, Atatürkçü düşüncelere sahip olmak yanında, Türk Milli Eğitiminin temel kanunu doğrultusunda davranmak ve konusunda yeterlilik taşıması yanında iyi bir eğitimci de bulunması gereken tüm vasıflara sahip olmalıdır (İnal, 2006).

Öğretmenin nitelikleri dersi uygulamada kullandığı yöntem ve seçtiği materyal ile ulaşılabilirlik düzeyi, değerlendirme yaparken adaletli davranması, öğrenci ile iletişiminin olumlu olması başarısında ve işine güdülenmesinde pozitif etki etmektedir.

2.5.5. Beden Eğitimi Öğretmeninin Mesleki Yeterliliği

Beden eğitimi öğretmenin özel alan yeterliklerini şu şekilde sıralayabiliriz (MEB, 2008);

1. Eğitim sürecini planlama ve düzenleme;

-Öğretime uygun planlama yapabilme,

-Öğretime uygun öğrenme ortamları düzenleyebilme.

2. Öğretim sürecini planlama ve düzenleme;

-Öğretim sürecine uygun araç – gereç ve kaynakları kullanabilme,

-Okul takım çalışmasını yapabilme,

-Öğretimin amaçlarının gerçekleştirilmesi sürecinde teknolojik kaynakları kullanabilme,

-Öğretimde özel eğitimi gereksinim duyan ve özel gereksinimli öğrencilere (BEP) yönelik planlamaları yapabilme.

3. Fiziksel performans geliştirmeyi sağlama ve koruma;

-Öğrencilerin temel ve özelleşmiş hareket, bilgi ve becerilerini geliştirebilme,

-Öğrencilerde düzenli fiziksel etkinlik ve sağlıklı yaşam bilinci oluşturabilme,

-Öğrencilerin müsabakalara katılımını ve çalışmaların yürütülmesini sağlayabilme,

-Öğrencileri sağlıklı beslenme konusunda bilinlendirebilme,

-Spor sakatlanmalarında ilk yardım kurallarını uygulayabilme,

-Öğrencilerin liderlik, sorumluluk alma, paylaşma ve birlikte iş yapma becerilerini geliştirebilme,

-Doğayı tanıma ve çevreyi koruma bilinci oluşturabilme,

-Kişisel güvenlik ve kazalardan korunma bilgi ve becerisini kazandırabilme,

-Öğrencilere spor ve spor organizasyonları bilinci ve sevgisi kazandırabilme,

-Beden eğitimi dersi öğretiminde eğitsel oyunları etkili kullanabilme,

-Özel eğitime gereksinim duyan öğrencilere yönelik etkinlikler düzenleyebilme.

4. Ulusal bayramları anlam ve önemine yaraşır şekilde kutlama;

-Atatürk'ün beden eğitimi ve sporla ilgili duygu ve düşüncelerini uygulamalarına yansıtabilme,

-Ulusal bayramlarda ve özel günlerde sportif etkinlikler yapabilme.

5. Gelişim performansını izleme ve değerlendirme;

-Yapacağı ölçme ve değerlendirme uygulamalarının amaçlarını belirleyebilme,

-Ölçme ve değerlendirme, araç ve yöntemlerini kullanabilme,

-Öğrencilerin bedensel gelişimlerini belirlemeye yönelik yapılan ölçme sonuçlarını yorumlama ve geri bildirim sağlayabilme.

6. Okul, aile ve toplumla işbirliği yapma;

-Öğrencilerin fiziksel, zihinsel ve ruhsal yönden geliştirilmesinde ailelerle ve toplumla işbirliği yapabilme,

-Öğrencilerin ve çevrenin ulusal bayram ve törenlerin anlam ve önemini farkına varmaları ve törenlere aktif katılımlarını sağlayabilme,

-Ulusal bayram ve törenlerin organizasyonunu yapabilme,

-Okulun kültür ve öğrenme merkezi haline getirilmesinde toplumla işbirliği yapabilme.

7. Mesleki gelişimi sağlama;

-Mesleki yeterliliklerini belirleyebilme,

-Beden eğitimi dersi öğretmenine ilişkin kişisel ve mesleki gelişimini sağlayabilme,

-Mesleki gelişimine yönelik uygulamalarda bilimsel araştırma yöntem ve tekniklerden yararlanabilme,

-Liderlik yapabilme (Akt: Tokat, 2013).

-Alan derslerine hâkim olmalı ve öğrenci seviyesine uygun aktarım yapmalıdır,

-Yıllık, ünite, ders ve günlük planı oluştururken bölgenin özelliklerine (sosyal ve coğrafi) düzenlenmeli,

-Uygulanabilirlik, ulaşılabilirlik en önemli ölçütü olmakla birlikte, programda ve planda esnek olmalıdır.

-Ders materyallerini program ve içeriğe uygun olarak seçmelidir,

-Sınıf kurallarını öğrenci ile birlikte oluşturmalı ve demokratik ortamın varlığı öğrencilere hissettirilmelidir.

-Yaptığı mesleği sever, başarılı olmak için çabalar

-Beden eğitimi ve spor öğretmenin Türkiye Eğitim Sistemi içindeki yerini,

Görev ve sorumluluklarını bilir,

-Bağlı olduğu kurumda iç ve dış paydaşlarıyla uyum içerisinde çalışmalıdır.

-Öğretmenliğin gereği mesleki mevzuata- hakkında bilgi sahibi olmalıdır.

-Çevresine karşı sorumluluk almayı bilmelidir,

-Toplumsal spor ahlakının inancı ve bilgisiyle eğitimin içinde yer alır.

Çevresiyle işbirliği yapar, imkân ve kaynaklardan yararlanır,

Sınıf yönetimi konusunda gerekli bilgi ve beceriye sahiptir,

Sporda beceri öğreniminin; öğrencilerin fiziksel, sosyal, duyuşsal ve bilişsel özelliklerini geliştirdiğini bilir,

Öğrenci sorunlarına duyarlı olur ve çözümü için çalışır,

Özel eğitim konusunda bilgi ve beceriye sahiptir, bu konuda ihtiyaç olan öğrencilere gerekli rehberliği yapar.

Beden eğitimi öğretmeninin mesleki faaliyetleri 5 ana bölümde toplanır:

1. Beden eğitimi dersi ile ilgili hususlar
2. Spor kulüp çalışmaları
3. İzcilik çalışmaları
4. Okul dışı faaliyetlerle ilgili çalışmalar
5. Beden eğitimi ders dışı alanların bakımı ([MEB], 1997)

2.5.6. Beden Eğitimi Öğretmeninin Görev ve Sorumlulukları

Eğitim ve öğretimden beklenen başarının gerçekleşebilmesi için çeşitli fiziksel şartların oluşması gerekmektedir. Uygun araç gereç temini yazılı ve görsel materyaller öğretme ortamının düzenlenmesi gibi tedbirlerin alınması elbette tek başına yeterli olmayacaktır. Programın uygulanabilmesi başarıya ulaşmada bir kılavuza ihtiyaç vardır bu kılavuz da elbette öğretmenlerdir.

Beden eğitimi öğretmeni bulunduğu eğitim kuruluşunun farklılıklarına, özel ortamlarına, içinde bulunduğu yörenin, bölgenin doğal özelliklerine, sosyal gelişmişliklerine göre beden eğitimi öğretmenin görev ve sorumlulukları çok değişmektedir. Özellikle ilk, orta ve yüksek eğitim kuruluşlarındaki özel ortamlara göre değişmektedir (Özyiğit, 1992).

Öğretmenlerden beklenen, görevlerini bilen, derslerini planlayan ve nasıl öğretebileceği konusunda; alan bilgisine sahip olan, öğrencilerinin öğrendiklerini değerlendirebilen, öğrenci öğretmen ilişkilerini en verimli şekilde düzenleyebilen,

okulda ve toplumdaki konum ve sorumluluklarının farkında olan ve yerine getiren bir meslek elemanı olduğunun farkında olmasıdır (Büyükkaragöz ve ark., 1998).

Beden eğitimi dersleri, çevre, saha ve tesis göz önünde bulundurularak bütün öğrencilere ayırım yapmaksızın uygulanmalıdır. Atatürk ilke ve inkılâplarının beden eğitimi ile ilgili hususları yeri geldikçe öğrencilere aktarılmalı, özellikle milli bayramlar ile kutlama ve anma günlerinin önemi öğrencilere kavratılmalıdır (Çöndü, 2004).

Beden eğitimi öğretmeni, okul dışındaki gençlerin beden eğitimi ve spor faaliyetlerine ilgisiz kalmamasını sağlamalıdır. Okuldaki sporcu ruha kişiliğini dışa da yansıtarak çevreye etkili olmak için çalışmalı, bunun için gerekirse öğretmen, öğretmenlik vasfını her şeyin üstünde tutmak suretiyle bilgi, uzmanlaştığı alanı ve yeteneklerinden okul dışı gençlerini de yararlandırma yoluna giderek onları topluma kazandırmalı ve kötü alışkanlıklardan uzak tutmaya çalışmalıdır (MEB, 1997).

Beden eğitimi öğretmeni, öğrenciye model olan, yol gösteren ve denetleyen, önder, güdeleyici ve danışmanlık yapan, fırsat ve olanaklar sunan, öğrencilerin kendilerini gerçekleştirmelerine danışmanlık yapan, mesleki yeterliği iyi, ders işlemeye öğrencilerin aktif katılımını sağlayan kişi olmanın getirdiği sorumluluğu çok iyi bilmeli ve ona göre hareket etmelidir (Demirhan, 2003).

“Öğretmenin en önemli görevi öğrencinin kişiliğinin derin tabakalarında ahlaki bütünleşmeyi sağlamaktır” (Meinberg, 1991).

“Kendini gerçekleştirmeye öncelik veren bir beden eğitimi öğretmeni, öğrencinin beden eğitimi aktiviteleriyle kendini gerçekleştirmesini temel alırken, ekolojik entegrasyona öncelik tanıyan öğretmen, öğrencinin kendisi, sosyal çevresi ve alan bilgisi arasında bir denge kurabilmesine daha fazla önem vermelidir. Sosyal sorumluluğa önem veren bir beden eğitimi öğretmeni ise, beden eğitimi dersinde ilk önce sosyal sorumluluk bilincinin gelişmesine çaba gösterir” (İnce ve Ok, 2003).

“Eğitim kurumlarında beden eğitimi öğretmenlerinin görevleri sadece eğitimcilerin görevleri ile sınırlı değildir. Bunun yanında ders dışı okul içi ve okullar

arası karşılaşmalarına öğrencileri hazırlamak ve katılmalarını sağlamak antrenörlük ve hakemlik yapmak, okullarda serbest zaman faaliyetlerini düzenleme gibi görev ve sorumlulukları vardır” (Pehlivan, 1993).

Nitelikli öğretmen, kaliteli eğitim demektir. Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu eğitilmiş insan gücünü en iyi, eğitim görmüş nitelikli öğretmenler yetiştirmektedir. Bu temel görüş öğretmenin çok yönlü ve bilimsel düşünebilen, araştırmacı ve çağın gereklerine yanıt verecek nitelikte yetiştirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır (Gordon, 1999).

Kısacası beden eğitimi öğretmeni alan bilgisinin dışında okul içinde öğretimi kolaylaştırıp bilgiyi aktarmada disiplinli olmasının yanında sporu sevdiiren gelecek nesilleri yönlendiren, okul dışında yaptığı çalışmalarla sporu bir yaşam felsefesi haline getirmeyi amaç edinmekte olup başarıya giden yolda görevini ifa etmeye çalışan kişidir.

2.5.7. Beden Eğitimi Öğretmeninin Ders Dışı Çalışmaları

Beden eğitimi öğretmenleri ders müfredatlarının dışında yaptıkları uygulamalar ders dışı faaliyet adı altında değerlendirilmektedir. Yapılan çalışmalar belli bir takvim ve uygulamaya kılavuzluk edecek program eşliğinde yapılırsa çocuğun zihinsel, bedensel ve sosyal yönlerden gelişimine olanak sağlamaktadır.

Ders dışı sportif etkinlikler, haftalık eğitim-öğretim programının dışında kalan zamanlarda yapılan faaliyetlerdir (Gündüz, 1997).

Genel eğitiminin bir sorunu olan yabancılaşmaya çözüm yönünde ders dışı spor etkinlikleri özel bir işlev üstlenebilir. Ders dışı eğitsel etkinliklerinin, okulun sınırlarını aşan ve çevreye ulasan çalışmalar olduğu için okulu topluma benimsetir (Binbaşıoğlu, 2000).

Pehlivan (1993) ders dışı çalışmaları, “Eğitim programının bir parçası olarak okulda ders saatlerinin dışında, eğitimin genel amaçları doğrultusunda öğrencilerin ilgi ve gereksinimlerine yönelik, kişiliklerini geliştirmesidir”. Okuldaki idarenin bilgisi ve

rehberliği altında yapılan planlı, programlı çalışmalar olarak tarif edilen ders dışı çalışmalar, öğrencilerin ilgi ve gereksinimlerini karşıladığı gibi, onların sosyal ve toplumsal yönden olumlu özellik kazanmalarına da yardım eder. “Okuldaki dersler her ne kadar ğretim programlarına, öğrencilerin ilgi istek ve seviyelerine göre yapılsa da, bunların ulaşamadığı noktaların var olduğu kabul edilmektedir”. Bu noktalara ulaşmak ve öğrencilerin ileri yaşamlarına katkı sağlamak ders dışı etkinliklerle mümkün olabilmektedir (Akt: Ekici ve ark., 2009).

Ders içi ve ders dışı sportif etkinlikler özellikle ocuk ve gençler için büyük önem arz etmektedir. Ruhsal açıdan da boşa akıp giden zaman çocuklara, gençlere ve dolayısıyla topluma zarar verebilir. Bu nedenle uygun zamanlarda regreaktif faaliyetlere zaman ayrılmalıdır (Taşmektepligil, 1997).

Uluslararası Boş Zamanları İnceleme Grubu’nun verdiği tanıma göre, “ Serbest zaman etkinliği, kişinin mesleksel ve toplumsal ödevlerini yerini getirdikten sonra zgr iradesi ile girişilebileceği dinlenme, eğlenme, bilgi ya da becerileri geliştirme, toplum yaşamına gönüllü olarak katılma gibi bir dizi uğraştır”. Söz konusu faaliyetlerde bazı temel etkinlik alanları şu şekilde gruplandırılmıştır.

1. Sanatsal
2. Entelektüel
3. Sosyal
4. Pratik (Fizik (Akt: Ekici ve ark. 2009).

Ders dışı okul etkinliklerine katılımın çocuğun sağlıklı ve aktif bir yaşam sürmesinde yeteneklerini keşfetmesi ve kendini geliştirmesinde önemli bir etkiye sahiptir.

“Ders dışı etkinlikler, öğrencilerin zorunlu olarak katıldıkları ve önceden belirlenmiş müfredatlarını içeren derslerin dışında, tamamen kendi arzu ve tercihleri doğrultusunda katıldıkları her türlü spor, müzik, resim, tiyatro, edebiyat gibi faaliyetleri kapsamaktadır”, şeklinde tanımlanabilir (Karakkk, 1999).

Sporun gerektirdiği disiplin ve anlayışı okul içinde verildiği gibi, ders dışı spor faaliyetlerine gereken önem verilmeden, bütün imkân ve destekler sağlanmadan, sporun sağlam ve kaliteli bir yapıya ulaşması imknsızdır (Kırık ve Pepe, 2008).

2.5.7.1. Ders Dışı alışmaların Amacı

Beden eğitimi ders dışı egzersiz çalışmalarının amacı sadece kas, eklem ve organ sağlığı olarak düşünülemez, beden sağlığının yanında, kuvvetli, cesur, kesin karar verebilen, iradeli, başkalarına yardımcı, canlı, neşeli ve ruh sağlığı yerinde olup yaşama gücüne sahip iyi bir vatandaş yetiştirmektir (MEB, 1991).

Ders dışı çalışmalar, toplumun ihtiyaçlarını karşılayıcı bireylerin yeteneklerini ortaya çıkarıcı ve geliştirici, sorunları doğru çözümleyebilen, akılcı düşünen, tarihsel ve ulusal değerleri benimsetici ve koruyucu, sanayi ötesi toplum olmanın getireceği problemleri çözebilecek nitelikte başarma isteğiyle dolu girişimci insanların yetiştirilmesini amaçlar. Ders dışı egzersiz hareketleri sadece fiziksel olarak düşünülmemelidir. Beden eğitimi ders dışı etkinlikler ferdin hareket tecrübeleri ile ortaya çıkardığı değişim sürecidir. Sadece bedensel gelişmeyle değil, aynı zamanda bedensel hareketler yoluyla insanın bütün eğitimi ile ilgilenir (MEB, 1995).

İnsanın beden ve ruh yapısını geliştirmek ve iradesinin güçlü kılmasının yanı sıra, grup çalışmasını kolaylaştırmak, dayanışmayı sağlamak, kendine güveni gerçekleştirmek, ferdin toplum üyeliğini kazanması olan sosyalleşmesinde spor önemli faydalar sağlamaktadır. Sosyalleşme yaşam devam ettikçe devam edeceği düşünülürse önemi daha iyi anlaşılacaktır (Gral, 2001).

Beden eğitimi derslerinde öğrencilere verilen temel teknik konular program dâhilinde aktarılmaya çalışıldığı için yeteneği keşfetmede ve geliştirmede ders yeknu yeterli olmayabilir. Fakat ders dışı çalışmalarda pratik yapılarak öğretimde aktif öğrenme ilkeleri kullanılarak boş zamanlar ortaklaşa ve verimli bir şekilde değerlendirilebilir.

3. BÖLÜM

LİTERATÜR ÇALIŞMALARI

Özen ve ark. (2012) tarafından yapılan çalışma “Ankara’daki üniversitelerde Beden Eğitimi ve Spor alanında görev yapmakta olan akademisyenlerin, Türk Spor Yönetimindeki mevcut sorunlar ve sorunlara ilişkin görüşlerinin tespiti” amacıyla yapılmıştır. Sonuç olarak akademisyenler, Türk Spor Yönetiminde devlet okullarının ve yerel yönetimlerin spora tesis ve malzeme olarak katılımlarının oldukça az olduğu, sporu yaygınlaştırma çalışmaları için yeterli olanaklara sahip olunmadığı, spor alanında yeterli koordinasyonun sağlanmadığı, spor alanındaki istihdamın yeterli olmadığı gibi sorunların olduğu görüşündedirler.

Kolukısa ve Büyükkalkan (2011) yılında yapmış oldukları çalışmada “Giresun ilinde farklı sportif imkânlarla sahip olan liselerin futbol, basketbol ve voleybol takımlarında, spor yapan öğrencilerin aile, okul ve kulüpleri ile ilgili karşılaştıkları sorunlar” araştırılmış. Sonuç olarak; sporcu öğrenciler sportif faaliyete katılmakla derslerinin aksamadığını, okulda ve toplumda tamamlayıcı bir statü elde ettiklerine inanmakta olup, aile ve öğretmenleri tarafından yeterince teşvik ve motivasyon imkanı bulduklarını kabul etmektedirler. Buna rağmen sportif tesis ve kulüpleşme bakımından yetersizlik gözlenmiş olup, yeterli beden eğitimi ve spor yapma imkânı olmadığı, kulüplerin ise maddi destek vermediği ortaya çıkmıştır.

Ekici ve ark. (2009) yılında yapmış oldukları çalışmada “Ortaöğretim kurumlarındaki yöneticiler ve lise son sınıf öğrencilerinin ders dışı etkinliklere bakış açılarının incelenmesi” çalışmasının sonucunda elde edilen bulgulara göre, okullarda uygulanan öncelikli ders dışı etkinlik futbol olarak tercih edildiği, ders dışı etkinliğin öğrencinin başarısını olumlu etkilediğini belirtmiştir. Öğrencilerin ders dışı etkinliklerde beden eğitimi öğretmenini tercih ettiği, bununla birlikte ders dışı etkinliklerin uygulanmasında velilerin güçlük çıkardığı ve öğrencilerin ders dışı etkinliklerine katılım amaçlarının dikkat çekmek olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Saraçoğlu (2000) tarafından yapılan çalışmada “Orta öğretimde yapılan ders dışı beden eğitimi ve spor egzersizlerinin başarıya ulaşma derecesi” araştırılmıştır. Yapılan çalışmada beden eğitimi öğretmenin imkân verildiği takdirde kendi kendine yettiği, ders dışı egzersizlerin yapıldığı zamanlarda, kültürel, sportif ve sosyal etkinliklerin yapıldığı, başarıya ulaştığı ve ayrıca öğrenci üzerinde de olumlu etki bıraktığı da tespit edilmiştir.

Akgül ve arkadaşları (2012) tarafından yapılan çalışmada, “Ankara ilindeki ilköğretim 2. kademedeki öğrencilerin okul içi ve okullar arası sportif çalışma ve yarışmalara katılımı sağlayan ve engelleyen faktörler” tespit edilmeye çalışılmıştır. Sonuç olarak katılımcıların cinsiyet ve gelir düzeyi değişkenine göre ders dışı etkinliklere katılma durumlarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı farklılıklar ortaya çıkmıştır. Yapılan bu çalışmada, öğrencilerin okul içi ve okul dışı sportif aktivitelere fazla zaman ayıramadıkları, okul içinde ya da toplu spor merkezlerinde imkânlar olsa bile müfredat programı sebebiyle spora ilginin azlığı görülmüştür.

Çoban ve ark. (2003) “Beden eğitimi öğretmenlerinin gençlik ve spor il müdürlüğü ile ilişkilerinin belirlenmesi” çalışmasında beden eğitimi öğretmeni ile Gençlik Spor İl Müdürlüğü[GSİM] arasındaki ilişkinin hangi boyutta olduğu, beden eğitimi öğretmenlerinin isteklerinin neler olduğu, bu isteklerin GSİM tarafından karşılanıp karşılanmadığı araştırılmış. Sonuçta beden eğitimi öğretmenleri ile GSİM arasında anlamlı bir iletişim eksikliği görülmüştür.

Acar ve ark. (2014) “Burdur ilinde görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin okul spor faaliyetlerinin organizasyonu ve katılım sorunları ile ilgili görüşlerin incelenmesi” adlı çalışmanın sonucunda, okul spor organizasyonundan önce Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürlüğü ile Milli Eğitim Müdürlüğü, Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürlüğü tarafından yeterince bilgilendirilmedikleri verilerine ulaşılmıştır. Okul spor müsabakalarının genelde düzenli yürütülmediği, müsabakalarda yeterince seyirci olmadığı, sağlık ve güvenlik ekibinin yeterli olduğunu, gerekli resmi izin ve yazışmaların zamanda yapıldığı fakat öğrenci velileri ve okul idarecileri maçlara katılmadıkları sonucuna ulaşmıştır.

Bucher (1987) “okul sporlarını; ilk ve orta dereceli okullar, üniversiteler ve diğer kurumlarda yürütülen, tüm öğrencilerin beceri ve yeteneklerine uygun olarak hazırlanan ve bunların gelişimini de hedef alan etkinlik programları olarak tanımlamıştır”. Yeteneklerin keşfedildiği ve geliştirilmesinde yol gösterici olarak ilk karşılaşılan kurum okullardır. Ana sınıfı eğitimiyle başlayan süreç ve sonrası iyi bir gözlem, değerlendirme ve uygulama sonucu spora ve sporun gelişip yaygınlaşmasına olumlu etki sağlayacaktır.

Bağırhan (2011) yapmış olduğu çalışmada, okul sporu için sporsal beklentilerin ışığında, okul sporlarının yeni hedef ve amaçları bunlara bağlı olarak bir çerçeve yetişek tasarımı sunmuş ve sonuç olarak, okul sporları yetişekleri gelişen spor anlayışına uygun olan ihtiyaçları karşılamak amacıyla yeniden düzenlenmesi gerektiğini belirtmiş. Okul sporları için yapılan düzenlemeleri bağımsız olarak değerlendirilmeli ve buna bağlı olarak spor öğretmeni yetiştiren kurumlardaki yetişekler okul sporu yetişekleri ile uyumlu olmaları gerekliliğini belirtmiştir.

Aydemir (2014) tarafından yapılan çalışmada, Spor Genel Müdürlüğü tarafından organize edilen okul sporları faaliyetlerinde, organizasyona katılan beden eğitimi öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlar incelemiştir. Nitel araştırma tekniklerinden, görüşme yöntemi, hem bireysel, hem de odak grup görüşme formatında kullanılarak verilere ulaşılmıştır. Sonuç olarak çalışmada ortaya çıkan sorunlar; eğitim sistemi, planlama, sistem değişikliği, iletişim ve algı farklılığı başlıkları altında irdelenmiştir. 2010-2011 eğitim öğretim dönemindeki eğitim sisteminde, 6, 7, 8. sınıf öğrencilerinin tümü, lise için sınava giriyorken, 2013-2014 döneminde bu sınava sadece 8. sınıf öğrencilerinin girmesinin, okul sporları faaliyetlerine olumlu yansıdığı görülmüştür. Okul sporları organizasyonunun Gençlik ve Spor Bakanlığınca düzenlenmeye başlandığı tarihten itibaren organizasyonun daha planlı, iletişimin daha kolay sağlandığı ortaya çıkmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından, spor kulüpleri yönetmeliğinin kaldırılmasının, okullarda ekonomik anlamda sıkıntı yaşanmasına neden olduğu görülmüştür. Bu sıkıntının da okul sporları faaliyetlerine katılan okullar için malzeme, müsabaka ya gidilmesinde sıkıntı olduğu (ulaşım) görülmüştür. Okul sporları organizasyonunda yer alan; beden eğitimi öğretmenleri ve okul idarecilerinin, faaliyetlere katılım sağlanan her farklı branş için, özlük haklarına olumlu yansiyacak bir ödül sistemi düzenlenebilir yorumu ortaya çıkmıştır.

Kotan ve ark. (2009) yaptıkları araştırmada, “İlköğretim okullarında okuyan sporcu öğrencilerin spor yapmalarında okul ve ailenin etkisi” ortaya koymayı amaçlamıştır. Sonuç olarak, ailelerin çocuklarının spor yapmalarında en fazla yol masrafı karşılama destek olduklarını ve müsabakalarda çocuklarını izleme oranının yüksek derecede olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Okuldaki malzeme ve saha yetersizliği nedeniyle spora ara verenlerin ikincil büyük grup olduğu gözlemlenmiştir. Ailelerin cinsiyet ayrımı yapması nedeniyle erkeklerin yaz spor okullarına daha çok katılım gösterdiği, aile eğitim düzeyi ve spor yapma oranı arttıkça çocuğun daha çok desteklendiği verilerine ulaşılmıştır. Özel okula giden çocukların daha çok aktif spor yaptığı sonucundan hareketle devlet okullarının şartları da geliştirilip düzenlenirse okul sporu daha çok canlanacak ve sporun yaygınlaştırılmasının artarak hızlanacağı sonucuna ulaşılmıştır.

Gren ve Chalip (1997) “Çocukların spora katılımında; çocuk ve aile memnuniyetleri arasında bir ilişki olduğunu” belirtmektedirler. Hem çocukların ve hem de ailelerin memnuniyeti sporun sürdürülmesinde çok önemli olduğu, ailelerin çocukları için sporun önemi hakkındaki değer sistemleri, çocukların spordaki başarıları hakkındaki beklentileri, değerler ve ailelerin geçmişteki spora katılmaları ile biçimlenir. Ailelerin beklentileri, değer seçimleri ve davranışları çocukların yorumları ile çatışabilir. Ailelerin çocukların sporuna yönelik yüksek beklentiler içerisinde olmaları ve çocuğun davranışlarına müdahale etmesi bireyin baskı altında kalması sonucunda stres ve kaygıya neden olabileceği belirtilmiştir.

Orlick (1974) yaptığı çalışmasında spora katılımı ile ilişkili çevresel faktörleri incelemiş, çocukların ailelerinden bir rol modeli olarak olumlu yönde etkilendiği sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca küçük yaşta spora başlayan erkek çocukların anne babalarının ya spor yapan ya da sporla ilgili kişiler olduklarını bulmuştur.

Öztürkalan ve ark. (2013) yaptığı araştırmanın amacı, “Gençlik Spor Genel Müdürlüğü ve Milli Eğitim Bakanlığı arasında yapılan protokol sonucu okul sporu yarışmalarının Gençlik Spor Genel Müdürlüğü ve Milli Eğitim Bakanlığı işbirliği ile düzenlenmesi ve bu düzenlemeye ilişkin beden eğitimi öğretmeni ve Gençlik Spor Genel Müdürlüğü’nün bu alanda görev alan yönetici görüşlerinin incelenmesi”dir.

Araştırmada, okul spor yarışmalarına katılan okullardan yarışmalara katılım ücreti alınmamasının lisanslı öğrenci ve branş sayısında artışa neden olduğu ancak GSGM yoluyla arttırılan kaynak bütçeye rağmen okul sporları organizasyonlarının daha iyi yürütülemediği sonucuna varılmıştır.

Demirhan ve ark. (2014) yılında yaptıkları çalışmada “Beden eğitimi öğretmenlerinin uygulamada karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerilerine ilişkin görüşleri”ni belirlemeyi amaçlamış. Araştırma sonucunda, okul müdürlerinin beden eğitimi dersini önemsiz görmeleri, velilerin ilgisiz ve derse yönelik olumsuz tutuma sahip olmaları, öğretmenin yasa ve yönetmelik konusunda yetersiz bilgiye sahip olması, tesis, araç gereç yetersizliği ve öğrenci sayısının fazla oluşu planlama-işleme ve değerlendirmenin yeterli yapılamaması bilgilerine ulaşılmıştır.

Kawabe ve ark. (2000) yılında okul sporları kulüplerine katılım ve genç erkeklerde kardiyovasküler risk faktörleri üzerine etkileri isimli çalışmasında, kulüplere ait çocukların erkek lise öğrencilerine etkilerini araştırmıştır. Okul tabanlı egzersizin türü ve derecesi arasındaki ilişki, vücut yağ yüzdesi, kan basıncı ve diğer anahtar metabolik parametreler ile bağlantılı olarak toplam 264 erkek Japon lise öğrencisi (Yaş Aralığı: 17-18) incelenmiş. Rutin sağlık kontrolü sırasında vücut yağ yüzdesi ölçülmüş ve açlık kan seviyelerine bakılmış ve öğrenciler iki gruba ayrılmış. Sonuç olarak; spor kulüplerine ait olmanın adolesan erkeklerin kan basıncı ve lipit profillerini etkilediğini ve vücut yağ yüzdelerini etkilediğini göstermektedir. Kardiyovasküler risk faktörlerinin azaltılması göz önüne alındığında, genç erkeklerde bile düzenli egzersiz, özelliklede aerobik egzersiz yapmaları önerilmiştir.

İlhan ve ark. (2010) yaptıkları araştırmada, “Okullar arası spor müsabakalarına katılan ve katılmayan ilköğretim öğrencilerinin ruhsal uyum düzeyleri” araştırılmış ve elde edilen bulgulara göre, öğrencilerin nevroitik, davranış ve diğer davranış sorun düzeylerinde okullar arası spor müsabakalarına katılan sporcu öğrencilere göre ve diğer davranış sorun düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar görülmemiş. Okullar arası spor müsabakalarına katılan çocuklar, katılmayan akranlarına göre ruhsal olarak daha uyumludur sonucuna varılmıştır.

Akandere ve ark. (2009) yılında yaptıkları çalışmada “Orta öğretim kurumlarında spora katılımın çocuğun ahlaki gelişimine etkisi”ni incelemiştir. Araştırmanın sonucunda, spor yapan öğrencilerin yapmayanlara kıyasla daha yüksek ahlaki yargı düzeyine sahip olduklarına ulaşılmıştır. Sportif branşların ahlaki yargı düzeyini etkilemediği, spor yapan kız öğrencilerin spor yapan erkeklerden daha yüksek olduğu, spor yapmayan öğrencilerin cinsiyetlerine göre ahlaki yargı düzeylerinde farklılık olmadığı, spor yapan öğrencilerin ahlaki yargı düzeyinin spor yapmayanlardan daha yüksek bulunması, sporun ahlaki yargı düzeyine olumlu olarak etkilediğini göstermiştir.

Ersalan ve Hacıcaferoğlu (2015) yapılan bu çalışmada, “Türkiye’de beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi derslerinde ve meslek yaşamlarında karşılaştıkları sorunların değerlendirilmesi” amaçlanmış ve araştırmanın sonucunda beden eğitimi öğretmenlerinin meslek yaşamlarında karşılaştıkları sorunların çeşitlilik gösterdiği görülmekle beraber, ortak mesleki sorunları oldukları da ortaya çıkmıştır. Özellikle beden eğitimi dersleri için tesis, spor salonu, spor malzemesi ve ekipmanların eksikliği gibi sorunlar çalışmada öne çıkan problemler olarak görülmektedir. Buna bağlı olarak beden eğitimi öğretmenlerinin ders müfredatının etkili bir şekilde uygulanmasına engel olmaktadır. Öğrencilerin derse önem vermeme sebebi olarak eğitim kademesi sonucunda gireceği sınavlar olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmanın diğer sonuçlarında beden eğitimi ders saatlerinin yetersiz olması, öğrenci velilerinin ve okul yönetimlerinin beden eğitimi derslerini yeterli düzeyde önemsemedikleri, diğer branş öğretmenlerinin beden eğitimi derslerini gereksiz gördükleri tespit edilmiştir. Okul yönetimlerine, velilere ve diğer branş öğretmenlerine beden eğitimi dersinin amaç ve önemi konusunda bilgilendirilmelerine yönelik hizmet içi eğitimler verilmesinin faydalı olacağı görüşü önerilmiştir.

Göktaş (1994) yapmış olduğu çalışmada, öğrencilerin spor yapmasını engelleyen faktörler olarak, maddi imkânsızlık, ailesinin spora ilgisizliği, çevrenin spora ilgisizliği, okuldaki beden eğitimi ve spor faaliyetlerinin yetersizliği ve tesis yetersizliğinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Thompson ve ark. (2001) “Patterns of physical activity among american indian children” isimli Amerika da yapılan bu araştırmada Kızıldereli kökenli öğrenciler çalışma sahasını oluşturmuştur. Sonuç olarak bu öğrencilerin beden eēitimi derslerine katılmalarındaki engeller şunlardır; donanım ve altyapı yetersizliēi, alan dışı öğretmenlerin beden eēitimi dersine girmeleri, kötü hava koşulları, güvenlik önlemlerinin yetersizliēi ve ev  devi çalışmalarının fazlalıēıdır (Akt: Erhan, 2009).

Wells ve arkadaşları (2005) yapmış oldukları çalışmada gençlik spor faaliyetlerinde sportmenliēin önemini vurgulamış ve sportmenlik dışı olayların spor faaliyetleri katılımcılarını olumsuz etkilediēini belirtmişler. Bu durumun katılımcı sporcular için fiziksel aktivitelerini engelleyici bir durum oluřturduēundan bahsederek, obezite gibi olumsuz durumların ortaya ıktıēını sonucuna ulaşılmış. Buna karşılık sportmenlik bilinciyle yapılacak spor faaliyetlerinin, katılımcıların sporu yaşam tarzı olarak benimsemelerini saēlayabileceēini, bu sayede de öğrencilerin fiziksel aktivitelere y nelebileceēini vurgulamışlardır.

Trudeau ve Shephard (2008) beden eēitimi, okul fiziksel aktivitesi okul sporları ve akademik performans adlı makalenin amacı, akademik performansın bazılarını ve belirleyicilerinin okul tabanlı fiziksel aktivitelere, ücretsiz okul fiziksel aktivitesine ve okul sporlarına katılımlarını incelemektedir. Sonuç olarak okul fiziksel aktivitesi veya okul sporu akademik konularda  ğretim süresinin kısaltıldıēı halde, akademik başarıyı bozmadan çocuklara ve ergenlere yönelik mevcut yönergeleri karşılamak üzere tutarlı bileşeni göstermektedir. Eēitimde azalmalar ve ev ödevleri konusunda endişe duyan ebeveynleri çocuklarının okuldaki beden eēitimi, fiziksel aktivite veya spor faaliyetlerine ayırdıkları zamandan çok TV ve bilgisayar oyunları için harcadıkları süreyi sorgulamaları önerilmiş.

Hakyemez (2010) tarafından yapılan araştırmada beden eēitimi ve spor  ğretmenlerinin mesleki yaşantılarda karşılaştıkları problemleri araştırmıştır. Araştırmanın sonucuna göre; Kayseri ili İlköğretim ve Ortaöğretim okullarında görev yapan beden eēitimi ve spor öğretmenleri maddi anlamda kazancın yetersizliēi verisinden hareketle, beden eēitimi ders saatlerinin yetersizliēi ve araç, gereç, tesis, salon gibi ders ortamına dayalı eksikliklerin olduēunu belirtmiştir. Bunun yanında, okul

yöneticilerinin, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin çalışmalarından dolayı öğretmenleri ödüllendirmede yetersiz kaldıkları görülmüş ve diğer ders öğretmenlerinin sportif faaliyetleri yeterince desteklememesi gibi verilere ulaşılmıştır. Velilerin çocuklar için egzersiz ve oyunun önemi hakkında yeterince bilgiye sahip olmaması, merkezi sınavların öğrencileri sosyal ve sportif anlamda sınırlamaya zorlaması, öğrencilerin beden eğitimi dersine olan ilgisinin azalması gibi konularda problemlerle karşılaştıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Yapılan araştırmalar; ders dışı spor etkinliklerine katılan ve katılmayan ergenlerde kendini algılama, kendine güven duyma, ruh sağlığı ve yaşam boyu spor alışkanlığı edinme yönünden olumlu gelişme sağlamada önemli rol oynadığını göstermiştir (Daley ve Leahy, 2003).

Gacar (2001) tarafından yapılan çalışmada, “Elazığ ilinde; ilköğretim, lise ve dengi okullarda görev yapan beden eğitimi öğretmenleri ile öğrencilerin ders dışı egzersiz çalışmalarını değerlendirmeleri” belirlemeye çalışmıştır. Araştırmanın sonucunda ders dışı egzersiz faaliyetlerini yürüten öğretmenlerin yeterli bilgi birikimine sahip oldukları, ancak çalışmak için gerekli araç, gereç ve tesislerin yetersiz olduğu görülmektedir. Egzersiz faaliyetlerine olan ilgisizlik ve yetersiz spor alanı ve araç, gereç temini hususunda, idarecilerin yeterince duyarlı olmamalarının yanı sıra, çevrede bulunan kamu kurum ve kuruluşları ile koordinasyonun sağlanamaması önemli bir eksiklik olarak görülmektedir.

Harrison ve Blakemore (1992)’a göre, sınıf ortamı ve kullanılan araçların farklılığı ve öğrenci sayısının fazlalığı beden eğitimi dersinin uygulanmasında olumsuzluklara neden olmaktadır. Fiziksel yapını düzeninin plana uygun ve öğretim sonucunda kazanılması istenen davranışları destekleyici nitelikte olması gerektiğini ifade etmektedir.

Aybek ve ark. (2011) yaptıkları çalışmada “Türk ortaöğretim okullarında öğrenim gören öğrencilerin, beden eğitimi ders içi ve ders dışı etkinliklerine karşı tutumlarını incelenmesi ve bu süreçte beden eğitimi öğretmenlerinin rolü” nü belirlemektir. Genel olarak öğrenciler beden eğitimi dersini sevmektedirler. Ancak kız

öğrencilerin derse ve ders dışı etkinliklere katılımları, yine kız öğrencilerin beden eğitimi öğretmenleriyle yaşadıkları iletişim eksikliği de ders içi ve ders dışı katılım oranlarını etkilemektedir. Bu açıdan erkeklerin derslere ve ders dışı etkinliklere yönelik tutumları bayan öğrencilere göre önemli derecede pozitifdir.

Hodges ve ark. (2006) yapmış oldukları araştırma sonucunda öğretmenler, beden eğitimi dersinde en önemli istenmeyen davranışların içerisinde “ders kıyafetlerini unutmak” olduğunu belirterek kız öğrencilerin bu derse karşı isteksiz olmaları kültürel etkenlerin varlığının sonucuna ulaşmışlardır.

Ulucan ve ark. (2012) yapılan araştırmada, “Kırşehir il ve ilçelerinde görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin meslekte karşılaştıkları sorunları çeşitli değişkenlerle araştırılması”. Araştırmanın sonucunda; Cinsiyet değişkenine göre, Okul yönetimi ile ilgili sorunlar alt boyutunda anlamlı farklılığa rastlanırken, kıdem değişkenine göre okul ve fiziki şartlar ile ilgili sorunlar ve strese neden olan sorunlar alt boyutlarında anlamlı farklılığa rastlanmıştır.

Fejgin, Talmor, Erlich, (2005) “Inclusion and burnout in physical education” isimli İsrail’de yapılan çalışmada beden eğitimi dersi için gerekli olan alan, tesis ve malzeme eksikliği beden eğitimi öğretmenlerinin motivasyonunu azaltarak onları yıpratmakta olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Şahin (2011) “Okullardaki beden eğitimi dersinin müdürler, öğretmenler ve veliler tarafından nasıl algılandığı” belirlemektir. Araştırmanın sonucunda okullarda beden eğitimi dersinin katılımcıların geneli tarafından önemli olduğuna ulaşılmıştır. Bu dersin öğrencilerin gelişim alanlarına etkisinin önemli olduğu dile getirilmiştir. Beden eğitimi dersinin diğer derslerle ve öğrencinin akademik başarısıyla ilişkisi olduğu anlaşılmıştır. Okulların başarılı sporcular yetiştirmede rolü olduğuna ulaşılmıştır.

“Birçok beden eğitimi öğretmeninden kalabalık öğrenci gruplarına, yoğun bir içeriği, daha az zaman, daha küçük bir alanda ve daha az araç-gereçle öğretmesi istenmektedir “(Ballinger, 1993; Siedentop, 1991). Bu durum beden eğitimi dersinin uygulanmasında sınıf yönetiminde olumsuz sonuçlara neden olduğu gibi öğretmenin

ders işleme verimini ve isteğini düşürecektir. Farklı öğrenme alanları oluşturularak ve olumsuzluklar asgari düzeye indirilerek çalışmaların yapılması ve öğretmenin iş doyumuna ulaşması için program dâhilinde derslerini işlemesi sağlanmalıdır.

“Sporun psiko-sosyal değeri ile ilgili son araştırmalar sporun anti-sosyal eğilimlerin, uyumsuzlukların azaltılması ve engellenmesinde katkı sağlayabileceği ve sporun potansiyel olarak terapi yönünün olduğu görüşündedir” (McMahon, 1990).

Bayraktar (2003) yılında yapmış olduğu çalışmada “Sosyal yapının spora ilişkisini araştırmış ve sosyal yapı özelliklerini inceleyerek bu özelliklerin Türk sporunun gelişmesindeki olumlu ve olumsuz yönleri” ele almaya çalışmıştır. Toplumsal değişme sürecinde, değişimin içeriğine bağlı olarak spor da değişme göstermiş bunun nedeni de sporun insanlık tarihinin her döneminde yapılmış bir faaliyet olduğunu söylemiştir. Araştırmanın sonucunda, sosyal yapı özellikleri her toplumda kendine özgü spor dallarının doğmasına neden olmuş, fiziki yapı gelişmişliği dolaysız olarak spordaki başarıyı arttırmakta, İslam dini sporun her çeşidine teşvik etmiş; ancak ahlaki değerler bazı evrensel spor dallarının gelişimini olumsuz etkilemiştir. Ülkelerin genç nüfus potansiyeli o ülkenin sosyal yapısı ile desteklenirse spor alt yapısının oluşturulmasında ve uluslararası sporda başarıyı sağlayan bir olgu olacaktır. Kültürel yapının bazen olumlu bazen olumsuz etkisinin olduğunu belirtmiştir.

“Spor bir sosyal ilişki aracıdır ve çocuklar için bir gruba ait olma ihtiyacını karşılayabilir. Aitlik duygusunun tehdit edilmesi genellikle; kaygı, depresyon, yalnızlık, saldırganlık, izolasyon hissi, kıskançlık ve düşük benlik saygısı gibi olumsuz duygusal tecrübelerle yol açmaktadır” (Medora ve ark., 1987).

Dagkas, Stathi (2007) yılında yapmış oldukları çalışma ile “Exploring social and environ mental factors affecting adolescents participation in physical activity” isimli İngiltere’de yapılan çalışmada gençlerin fiziksel aktivitelere katılımını etkileyen çevresel ve sosyal faktörler incelenmiştir. Çalışma sonucunda sosyo-ekonomik durumu kötü olan öğrencilerin fiziksel aktivitelere katılımının düşük olduğu belirtilmekle beraber öğrencinin kültürel, fiziksel ve ekonomik durumu da fiziksel aktivitelere katılımı etkileyen faktörler arasında gösterilmiştir (Akt: Erhan, 2009).

Çocukların sportif faaliyetlere katılımı ve yaşam tarzı değişiklikleri, fiziksel veya sosyal çevrede değişiklikler yapmak uyumsuzlukla baş etmede önemli araçlar olarak görülmektedir (Rokach, 1989).

Smith (2003), yılında yapmış olduğu çalışmasında; sosyal ilişkilerin fiziksel aktivite yolu ile daha iyi geliştiği sonucunu elde etmiştir.

“Çocuklar için spor, fiziksel gelişimin yanında psikolojik ve sosyal gelişim için de önemlidir. Çocuklarda sosyalleşme süreciyle beraber akran grupları ile iyi ilişkiler kurma, kurallara ve kararlara uyma gibi deneyimler kazanmaktadırlar” (Newcomb ve Bagwell, (1996), Rubin ve ark., (1998).

“Düzenli olarak rekreatif uygulamalara katılım fiziksel ve ruhsal faydalarının yanı sıra sosyal ağların ve sosyalleşme düzeylerinin gelişimine de yardımcı olmaktadır” (Biddle, Mutrie, 2001).

Aracı’ ya göre (2004) “Her türlü spor etkinliği sosyal bir deneyimdir ve çoğu zaman duyguları içerir”. Sportif faaliyetlere katılan birey oyun ve hareketler aracılığı ile duygularını ifade etme imkânı bulur. Saldırganlık, öfke, utangaçlık vb. duyguları yansıtmayı kontrol etmesini öğrenir. Baskı altındaki enerjiden kurtulmanın yolu oyun ya da spor etkinliklerine katılmaktır.

Etkinliklere katılan her bireyin sosyalleşme süreci daha sağlıklı, toplumda yer edinmesi daha kolay kendini ifade etme yeteneği olumlu gelişime ve değişime açık bir davranış örüntüsü içinde yer alır.

Şenduran (2008) yılında yaptığı araştırmanın bulgularına göre, düzenli spor yapan öğrencilerin, spor yapmayan akranlarına göre daha fazla kendileri ve çevresiyle uyum içerisinde oldukları, kendileri ile barışık olduklarını ve çevresi tarafından sevildiklerini belirtmektedir (Akt: Aydemir, 2014).

Orlick (1974) tarafından yapılan çalışmada spora katılımı ile ilişkili çevresel faktörleri incelemiş, çocukların ailelerinden bir rol model olarak olumlu yönde etkilendiği sonucuna ulaşmıştır.

Güneydoğu Amerika'da minik tenisçiler ve anne-babaları üzerinde yapılan bir araştırmada; anne-babaların sportif oyunlarda kazanma üzerine odaklanması ve çocuklarına karşı utandırıcı davranışlar sergilemesinin, hem erkek hem de kız çocukların bedensel aktivitelere katılımını olumsuz yönde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır (DeFrancisco ve ark., 1997).

Coleman (1974) tarafından yapılan bir araştırmaya göre, liseli öğrenciler arasında sporda başarılı olmanın, diğer zihinsel başarılarından çok daha önemli olduğu kaydedilmektedir. Demokratik bir ortamda yapılan sporcu öğrencilerin başarılı olmaya yönelttiği açıklanmaktadır. Ayrıca sporun öğrencileri motive edici bir fonksiyonun olduğu ve öğrencilerin okula karşı bağımlılıklarını arttırdığı gözlenmiştir.

Aicinena (1991) beden eğitime ilişkin öğretmen ve öğrenci tutumları konulu makalesinde öğretmen davranışlarının öğrencilerinin fiziksel eğitime olan tutumlarını etkilediği yönünde bir sonuca ulaşmıştır.

4. BÖLÜM

YÖNTEM

4.1. Araştırma Modeli

Nitel araştırma modellerinden durum çalışması yöntemi benimsenmiştir. Durum çalışması literatürlerde farklı olarak yer almaktadır. En genel tanımı Yin (1984) tarafından şöyle yapılmaktadır; durum çalışması, güncel bir olguyu kendi gerçek yaşam çevresi içinde çalışan, olgu ve içinde bulunduğu çevre arasındaki sınırların kesin hatlarıyla belirgin olmadığı ve birden fazla kanıt veya veri kaynağının mevcut olduğu durumlarda kullanılan, bir araştırma yöntemidir (Akt: Şimşek ve ark., 2003). Araştırma stratejisi olan durum çalışması bireysel, grup, örgütsel, sosyal, politik ve olaylar ile ilgili bilgilerimize katkıda bulunmak amacıyla birçok durumda kullanılmaktadır.

Durum çalışması sosyal bilimsel araştırma yapmanın çeşitli yollarından biridir. Açıklayıcı durum çalışmaları, keşfedici ve tanımlayıcı durum çalışmaları tarafından tamamlanır (Yin, 2003).

Davey (1991) göre durum çalışmaları gerçekte ortamda neler olduğuna bakma, sistematik bir şekilde verileri toplama, analiz etme ve sonuçları ortaya koyma yoludur. Ortaya çıkan ürün ise, olayın niçin olayın o şekilde olduğunun gelecek araştırmalar için daha detaylı olarak nelere odaklanmanın keskin bir şekilde anlaşılmasıdır (Akt: Aytacı, 2012).

Nitel araştırma, gözlem görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlanır.

Strauss ve Corbin (1990) göre nitel araştırma insanların yaşam tarzlarını, öykülerini, davranışlarını, örgütsel yapıları ve toplumsal değişmeyi anlamaya dönük bilgi üretme süreçlerinden biridir. Başka bir deyişle nitel araştırma, kuram oluşturmayı temel alan bir anlayışla sosyal olguları bağlı buldukları çevre içerisinde araştırmayı

ve anlamayı ön plana alan bir yaklaşımdır (Yıldırım ve Şimşek, 2000). “Teori oluşturma”, toplanan bilgilerden yola çıkarak daha önceden bilinmeyen birtakım sonuçları birbiri ile ilişkisi içinde açıklayan bir modelleme çalışması anlamına gelmektedir. Bu da araştırmanın esnek olmasını, toplanan bilgilere göre araştırma sürecini yeniden şekillendirmesini ve gerek araştırma deseninin oluşmasında gerekse toplanan bilgilerin analizinde tüme varıma dayalı bir yaklaşım izlemi gerektirir (Yıldırım, 1999).

4.2. Araştırma Grubu

Araştırmanın grubu 2016-2017 Malatya İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı okullarda çalışan 50 Beden Eğitimi Öğretmeninden oluşmuştur. Bu öğretmenler en çok okul takımı olan, en az okul takımı olan, çok başarılı (kupa, derece, başarılı sporcu vs.), başarı sağlayamamış vs. kriterlerine göre seçilmiştir.

Tablo 11. Araştırmaya Katılan Beden Eğitimi Öğretmenlerin Özellikleri

Özellikler		f	%
Cinsiyeti	Erkek	36	72
	Bayan	14	28
Hizmet yılı	1-5 yıl	8	16
	6-10 yıl	18	36
	11-20 yıl	13	26
	21- 35 yıl	11	22
Okuldaki Spor Malzemesi	Yeterli	11	22
	Kısmen	32	64
	Yetersiz	7	14
Okulun spor alanları	Var	18	36
	Yok	32	64
Okulun Spor salonu	Var	6	12
	Yok	44	88
Toplam		50	100

Araştırmamızda 2016/2017 yılında Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı çalışan tesadüfî yöntemle görüşülmüş 50 öğretmenin sorulan sorulara verdikleri cevaplara göre yukarıdaki tabloda oluşan sayısal verilere ulaşılmıştır.

4.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada nitel veri toplama teknikleri benimsenmiştir. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu (Ek-1) birebir (yüz yüze) olarak yapılan görüşme ile elde edilen veriler anında araştırmacı tarafından yazılıp kayıt altına alınmıştır. Her öğretmene isim belirtmeden “BEÖ1” şeklinde kod verilmiştir.

Birebir görüşme iki şahsın arasında ilişkinin kurulmasında yararlanılan mülakattır. Bu görüşmelerde görüşülen, dinleyici gereksinmelerini karşılayabilmeli, görüşme sonunda soruları ve cevapları sıralanmalı ve özetlenmeli, görüşülen şahıs güdülenmeli, kendi gereksinmeleri ile söylenenler arasında ilişki kurabilmelidir. Her görüşmenin kendine özgü yön ve özellikleri vardır (Sağlamer, 1975).

Siedman’a (1991) göre görüşme tekniğinin kullanılmasının temel amacı genellikle bir hipotezi test etmek değil; aksine diğer insanların deneyimlerini ve bu deneyimleri nasıl anlamlandırdıklarını anlamaya çalışmaktır. Bu nedenle odaklanılan nokta diğer insanların öyküleri, betimleri ve düşünceleridir, yani kişinin zihnindeki kültürel kategorilerdir (Akt: Tümnüklü, 2000). McCracker’e (1988) göre görüşmede araştırılan şey taranmaz, derinlemesine kazılır (Akt: Tümnüklü, 2000).

4.4. Verilerin Analizi Tekniği

Kayıt altına alınan veriler yazılı hale getirilerek “içerik analiz” ve “betimsel analiz” teknikleri ile anlamlı kavramlar çıkartılmıştır. Kavramlar anlamlı birlikteliklerine göre temalar haline getirilecek ve anlamlı tablolar ile sunulmuştur.

Silverman (2001) içerik analizi, nitel veri analiz türleri arasında en sık kullanılan yöntemlerden biridir. İçerik analizi ağırlıklı olarak yazılı ve görsel verilerin analiz edilmesinde kullanılan bir yöntemdir ve bu yöntemde tümden gelimci bir yol takip edilmektedir. İçerik analizinde araştırmacı öncelikli olarak araştırma konusu ile kategoriler geliştirmektedir. Araştırma daha sonra, incelenmiş olduğu veri setinde, bu kategoriler içerisine giren kelime, cümle ya da resimleri saymaktadır. Kategori geliştirme aşamasında araştırmacı dikkatli olmalı ve aynı metin üzerinden benzer bir

araştırma yürütmeyi planlayan başka araştırmacıların da aynı sonuçlara ulaşabilecekleri türden uygun kategoriler geliştirmelidir (Akt: zdemir, 2010).

Betimsel analiz, çeşitli veri toplama teknikleri ile elde edilmiş verilerin daha önceden belirlenmiş temalara göre özetlenmesi ve yorumlanmasını içeren bir nitel analiz türüdür. Bu analiz türünde amaç elde edilmiş olan bulguların okuyucuya özetlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde sunulmasıdır (Yıldırım ve şimşek, 2003).

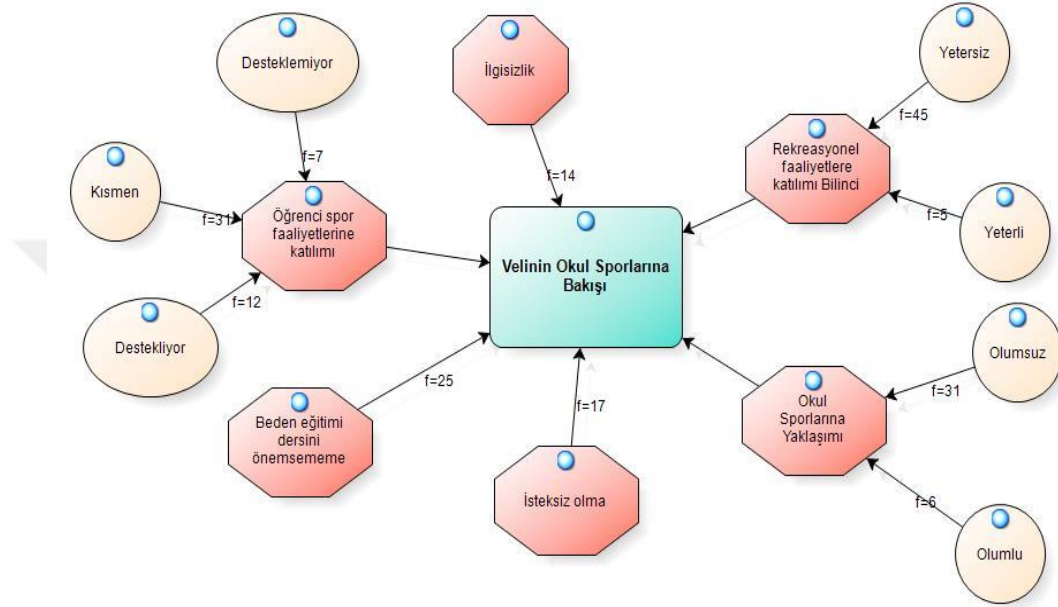
4.5. Etik kaygıların Giderilmesi

Bu alışma için Malatya İl Milli Eğitim Mdrlğnden gerekli çalışma izni (Ek-2: izin yazısının tarihi ve sayısı) alınmıştır. Ayrıca araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenleri “bilgilendirilmiş gönüllü olur formu” (Ek-3) doldurmuş ve imzalamışlardır.

5. BÖLÜM

BULGULAR

5.1. Tema (Velinin Okul Sporlarına Bakış Açısı)

Şekil 2. Velinin Okul Sporlarına Bakış Açısı

Şekil 2’de velinin okul sporlarına bakış açısı hakkında görüşleri görülmektedir. Bu tema da velinin görüşleri altı alt boyutta incelenmiştir. Birinci boyutta veli ilgisiz (f=14), ikinci alt boyutta okul sporlarına bakış açısı olumsuz (f=31) görülmektedir.

Birinci alt boyutta velinin ilgisiz ve BEÖ1, Olumsuz dersler öncelikli hareket ediyorlar.” Cümlesi ile belirterek spora verilen önemin düşük derecede olduğu görülmektedir.

İkinci alt boyutta bir diğer sıkıntı olan cinsiyet ayrımı ve sosyal yapının olumsuz etkisini ortaya çıkaran durumu BEÖ5, ‘Olumlu değil, kız çocukların baskı altında kaldıkları aşikâr, cinsiyet ayrımı söz konusu forma-şort giymek yanlış geliyor’. Cümlesi velilerin çocukların spora katılımının önünde engel teşkil ettiği görüşünü vurgulanmıştır. Benzer bir ifadeyi de BEÖ6, “İlçelerin şartları her anlamda kısıtlı iken

ailelerin çocukları üzerindeki baskısı katılımı düşürüyor. Kız öğrenci velileri çocuklarının antrenmanlara kalmasını maça gitmesini istemiyorlar.” Cümlesinde belirtmiştir.

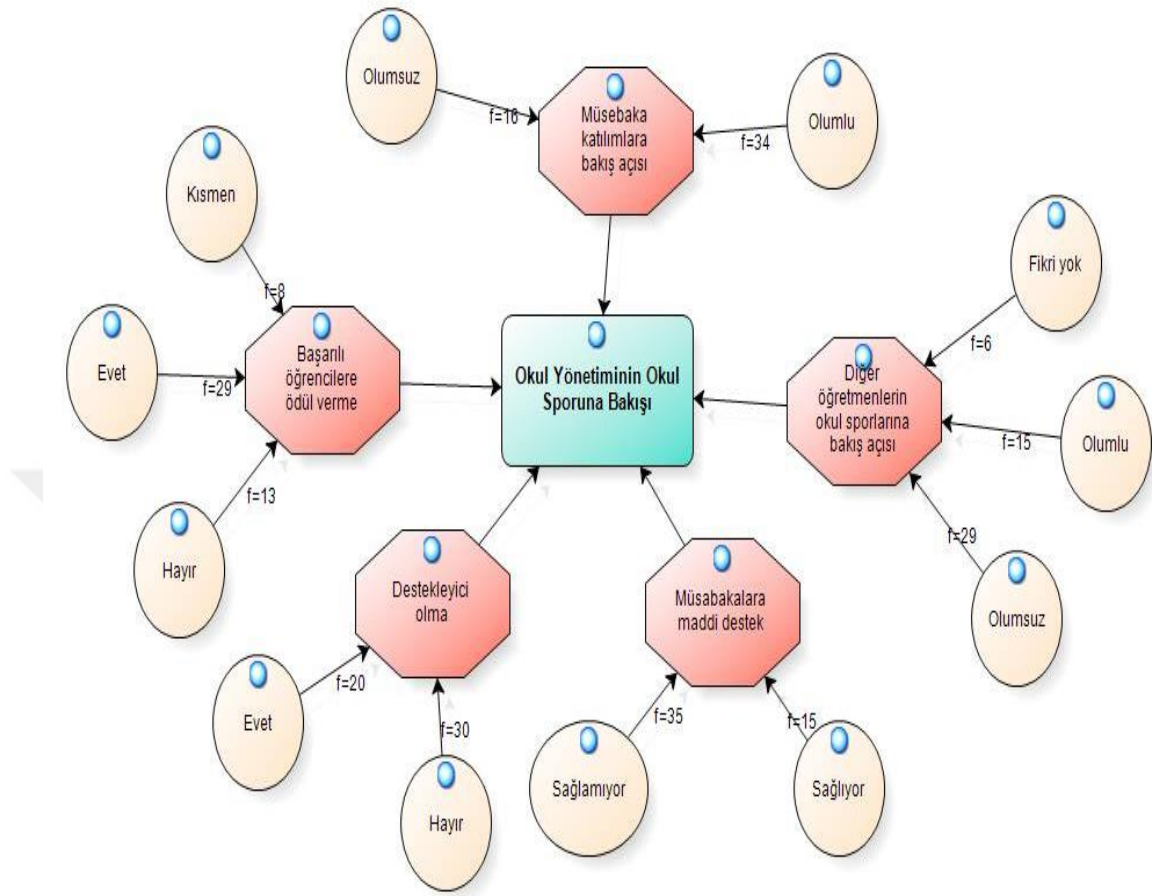
Üçüncü alt boyutta veli okul sporlarına karşı isteksiz (f=17) görüşü görülmektedir. Bu durumu BEÖ8, ‘Beden eğitimi dersinin çocuklar için zaman kaybı olduğunu mihrer derslere çalışmak için bir araç olarak görülüyor’. Cümlesiyle vurgulayarak isteksiz velinin öğretmenlerinin istek ve şevkinin kırılmasına neden olmaktadır.

Dördüncü alt boyutta dersin öneminin farkında değil (f=25) düşüncesine ulaşılmıştır. Öğretmenler görüşme de bu durumu BEÖ7, ‘Aileler beden eğitimi ve spor dersini gereksiz olduğunu düşünüyorlar. Derse önem ve ehemmiyet vermiyorlar’. Cümlesiyle ifade etmişlerdir. Bu olumsuz duruma karşın öngörülen bir düşünce BEÖ1, “Üniversite ve milli eğitim bir protokol yaparak bilinçlendirme çalışmaları uygulanmalıdır.” Cümlesi olmuştur. Bu görüşü ile kurumların çözüm üretmekte taşın altına elin koyulması gerekliliğini göstermiştir.

Beşinci alt boyutta veli rekreasyon konusunda bilinçli değil (f=45) görüşüne ulaşılmıştır. Beden eğitimi öğretmenleri bu durumu BEÖ9 “Olumsuz dersler öncelikli hareket ediyorlar” düşüncesini belirtirken sorunun merkezi olan velilerin eksik yönlerini dile getiren BEÖ12, “Velilerin öncelikle çocuklarını tanımaları sağlanmalı, bu yüzden toplantı ve ev görüşmeleri yapılmalı.” Cümlesiyle hem sorunu dile getirmiş hem de çözüm önerisi sunmuştur. Bu düşüncüyü destekler bir başka görüşü BEÖ8, ” Velilere farkındalık oluşturulmalıdır.” Cümlesiyle desteklemektedir. Yetenekli çocukların ziyan olmaması düşüncesinden hareketle BEÖ17, “Birebir görüşme yetenekli çocukların velileri bilgilendirilmeli.” Cümlesiyle çözüm önerisini sunmuştur. Velilerin olumsuz bakış açısından dolayı sitem eden BEÖ14, ”Spora daha fazla önem verilirse onlarda anlamaya başlar.” Cümlesiyle spora önem vermediklerini bir kez daha vurgulamıştır.

Altıncı alt boyutta öğrenci spor faaliyetlerine katılımında veli çocuğuna destek oluyor (f=12), kısmen destek oluyor görüşü (f=31), olmuyor (f=7) sonucuna ulaşılmıştır.

5.2. Tema (Okul Yönetiminin Okul Sporlarına Bakış Açısı)

Şekil 3. Okul Yönetiminin Okul Sporlarına Bakış Açısı

Şekil 3'te okul yönetiminin okul sporlarına bakış açısı hakkındaki görüşleri görülmektedir. Bu temada okul yönetiminin okul sporlarına bakış açısı beş alt boyutta incelenmiştir.

Birinci temada okul yönetimi müsabakalarda maddi destek sağlamıyor (f=35), sağlıyor (f=15) görüşü ortaya çıkmıştır. BEÖ5, “Hayır, hiçbir şekilde destek vermiyor” cümlesi ile görüşünü ifade etmiştir. Öğretmenlerin yarısından fazlası okul yönetiminin maddi destek vermediğini belirtmiştir.

İkinci alt boyutta okul yönetimin okul sporlarına bakış açısı olumlu (f=34), olumsuz (f=16) görüşlerine ulaşılmıştır. BEÖ3, “Olumlu fakat müdür için önemli olan takımların derece getirmeleri”. Cümlesiyle okul müdürlerinin müsabakalara katılımın

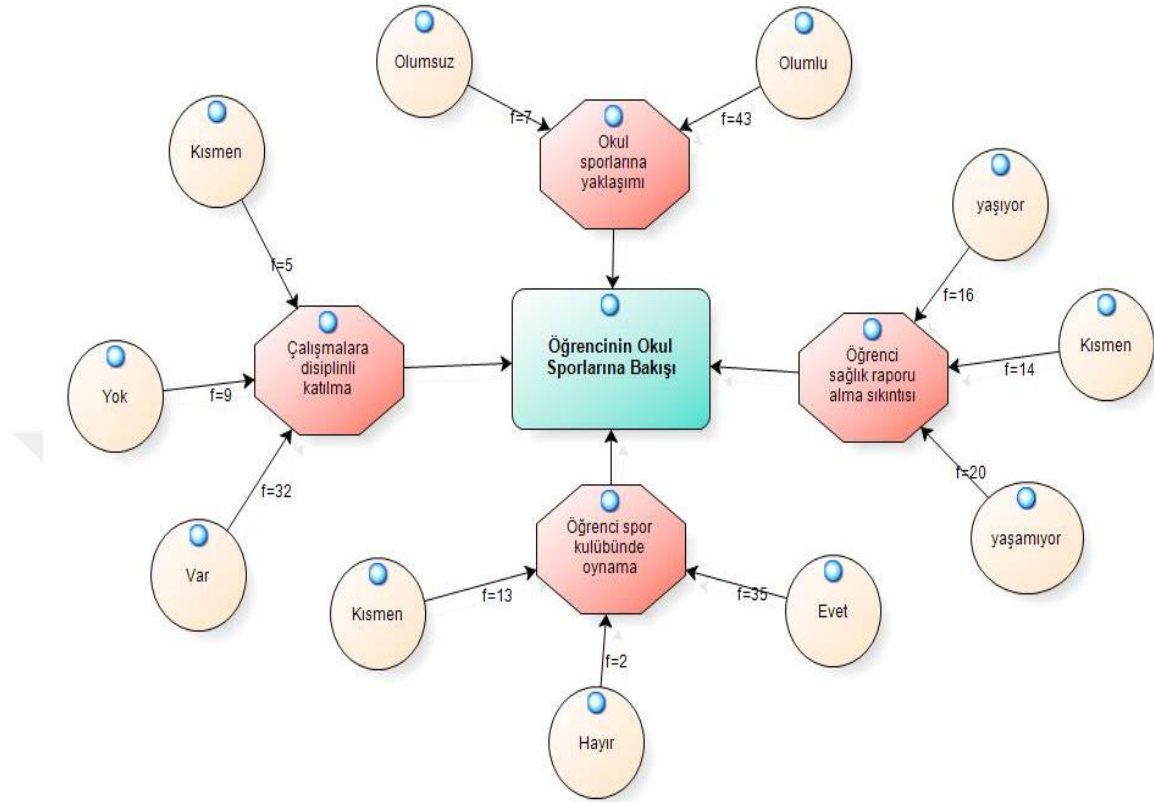
sonucundaki ödülün tatmin edici bir unsur olarak görmelerinin doğru olmadığını ortaya çıkarmıştır. Başka bir ifade de BEÖ21, ‘Olumlu destekliyor fakat maddi sıkıntı var’. Cümlesiyle okul sporlarına katılımın en büyük sorunlarından biri olan maddi durumun yetersizliğinden yakınmaktadır.

Üçüncü alt boyutta okul yönetimi müsabakalarda başarılı öğrencilere ödül vermesi evet (29), kısmen (f=8), hayır (f=13) görüşüne ulaşılmıştır. Okul yönetiminin destekleyici olduğunu BEÖ22 “Okul aile birliği bütçesinden kıyafet-eşofman takımı veriyor.’ Cümlesiyle vurgulamıştır.

Dördüncü alt boyutta okul yönetimi destekleyici evet (f=20), hayır (f=30) görüşü görülmüştür. Beden eğitimi öğretmenlerinin yarısından fazlası okul yönetiminin öğretmenleri desteklemediğini belirtmiştir.

Beşinci alt boyutta diğer öğretmenlerin okul sporlarına bakış açısı olumlu (f=15), (olumsuz f=29) görüşlerine ulaşılmıştır. BEÖ25,“Önceden çocukları desteklemiyorlardı dersten geri kaldıklarını düşündükleri için fakat engelleri aştık artık.” Cümlesiyle artık sorun yaşamadıklarını ifade ederken BEÖ26, “Diğer öğretmenler kendi derslerinin daha önemli olduğunu çocuklara söyleyerek ya da not tehdidi yaparak öğrencileri spordan uzaklaştırıyorlar”. BEÖ29, “Olumlu değil, çocukları engelleyici bakış açıları var.” Cümlesi ile sorun yaşadıklarını belirtmiştir. Yine BEÖ6, “ Olumlu değil, sadece başarıyı takdir ediyorlar. ”BÖ30, ”Olumlu değil, velileri kışkırtıyorlar.” Cümlesiyle bu durumun olumsuzluğunu vurgulamışlardır. Aynı kurumda çalışan iç paydaşların bu tavrı okul sporlarının gelişmesinde ve öğrenci-veli- idare üçgeninde sporun önemine ket vurmaktadır, katılımı dolayısıyla başarıyı düşürmektedir.

5.3. Tema (Öğrencinin Okul Sporlarına Bakış Açısı)

Şekil 4. Öğrencinin Okul Sporlarına Bakış Açısı

Şekil 4’de öğrencinin okul sporlarına bakış açısı ile ilgili görüşleri görülmektedir. Ana tema dört alt boyutta incelenmiştir.

Birinci alt boyutta öğrencinin okul sporlarına bakış açısı olumlu ($f=43$) görüşünü BEÖ21, “Dersler dışında bir etkinlik olması, müsabakalara katılmanın heyecanı bakış açısını olumlu hale getiriyor, böylece öğrencinin kendine güveni artıyor”. Cümlesi ile belirtmektedir. Buna karşın BEÖ36, “Olumlu fakat velinin engeline takılıyorlar”. Cümlesi ile olumsuzluğu vurgulamıştır. Bu durum ailenin sosyalizasyon üzerinde olumsuz etkisinin doğmasına neden olur.

İkinci alt boyutta öğrencinin çalışmalara disiplinli katılma isteği var ($f=32$) yok ($f=9$), kısmen ($f=5$) görüşleri görülmektedir. BEÖ26, ‘Evet, yanlış değerlendirmeler etkiliyor. Yarış atına çevirdiler çocukları.’ Cümlesiyle öğrencinin baskı içinde kaldığı

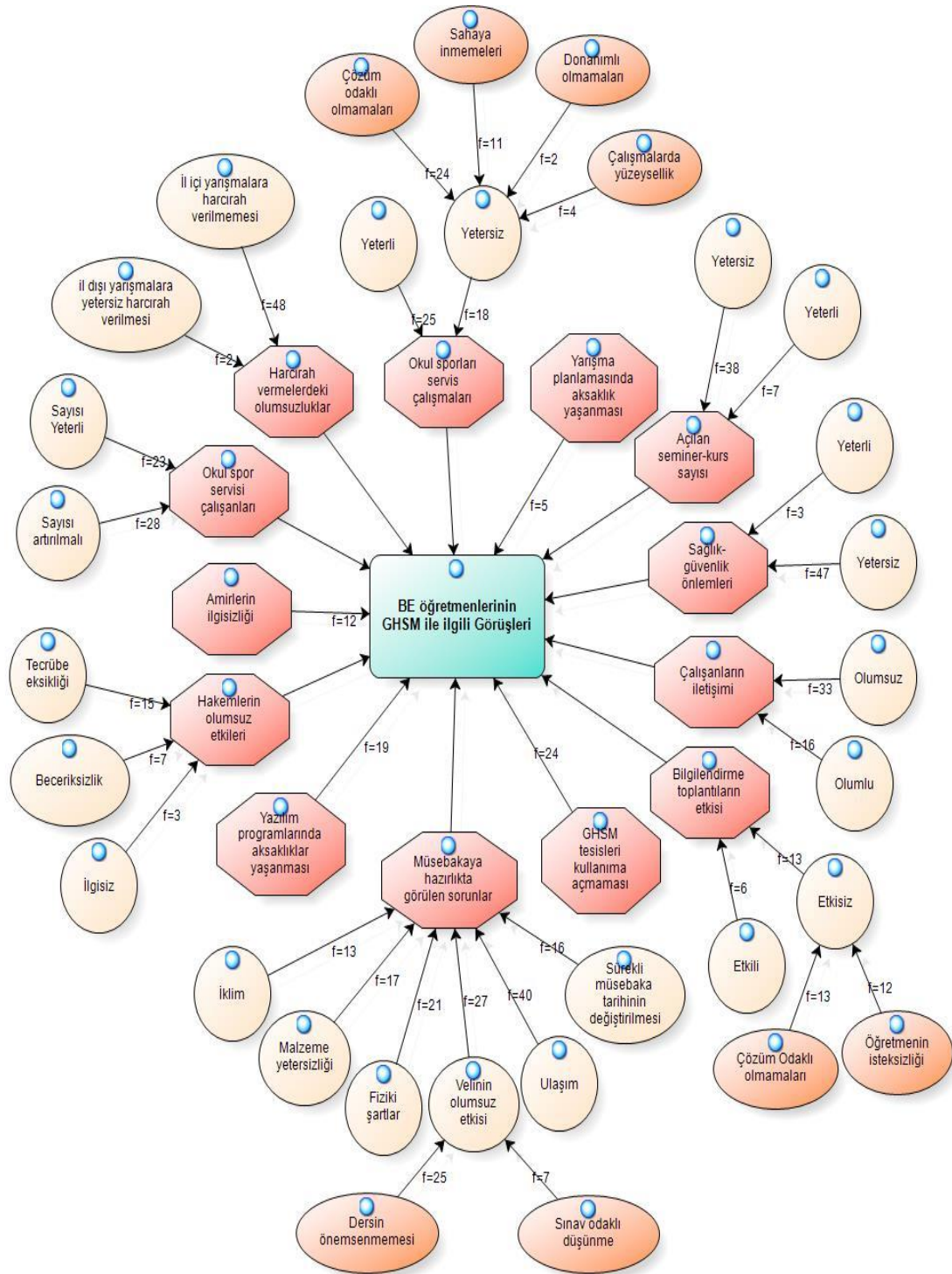
ve bu durumun katılımın önündeki engellerden biri olarak görüldüğünü göstermektedir. Farklı bir düşünce ile dile getiren BEÖ23, ‘Evet, lakin bu duru çalıştırıcıyla alakalı. Cümlesiyle beden eğitimi öğretmenlerinin öğrenci üzerindeki etkisini vurgulamıştır. Bir başka beden eğitimi öğretmeni öğrencinin disiplinli çalışma konusunda BEÖ38, ‘İstikrarsızlık söz konusu, uygulamada sıkıntı oluyor. Cümlesiyle öğrencinin eksik yönüne vurgu yapmıştır.

Üçüncü alt boyutta öğrenciler spor kulübünde aktif oynuyor mu? Evet (f=35), hayır (f=2), kısmen (f=13) görüşleri görülmektedir. Boyutta öğrencinin bir spor kulübünde oynaması başarıyı ve katılımı arttır mı? Sorusuna evet (f=32), hayır (f=12), kısmen (f=6) görüşleri görülmektedir. Bu durumları BEÖ1, “Elbette, düzenli spor yapıyor olması diğer arkadaşlarının katılımına ve velilere örnek oluyor”. Cümlesiyle ifade ederek düzenli çalışmanın arkadaş ve velilere olumlu etki yarattığı yönünde görüşünü belirtmiştir.

BEÖ9 ise , ‘Evet, antrenman teknik –taktik ve maç tecrübesi kazandığı için faydalı’. Cümlesiyle spor kulüplerine gitmenin öğrenciye katkılarını vurgulamıştır. BEÖ27, ‘Kesinlikle alt yapı daha sağlam ve ailenin desteği oluyor. Temelden yetiştirme sporcu olması başarıya büyük katkı sağlıyor’. Cümlesi ve BEÖ20, ‘Tecrübenin varlığı arkasından başarıyı arttırıyor forma ve şort sayesinde okul sporları kültürüne uyumu kolaylaştırıyorlar’. Yorumu BEÖ9’ u destekler ifadelerde bulunmuşlardır. Bu görüşlere karşın BEÖ25, “Genellikle belli bir kulübe ait oldukları için bunların kampları ve kursları kendi kulüpleri bazında ilgililer, yani okulları pek ilgilendirmiyorlar. Başarıyı arttırmaktan ziyade arkadaşlarına yardım ediyorlar.” Cümlesiyle kulüplerin kendi bünyelerinde olduğunu ve okul sporlarında başarının artması yönünü değil de akran yardımlaşmasının ortaya çıkmasını vurgulamıştır.

Dördüncü alt boyutta sağlık raporu alırken sıkıntı yaşıyor (f=16), yaşamıyor (f=20), kısmen (f=14) görüşleri görülmektedir. Beden eğitimi öğretmenlerinin öğrencilerinin sağlık raporu almasında genel olarak sıkıntı yaşamadıkları görülmektedir.

5.4. Tema (Beden Eğitimi Öğretmeninin GHM İlgili Görüşleri)

Şekil 5. Beden Eğitimi Öğretmeninin GHM İlgili Görüşleri

Şekil 5'te beden eğitimi öğretmenlerinin Gençlik Hizmetleri Spor İl Müdürlüğü ile ilgili görüşleri görülmektedir. On üç alt boyutta incelenmiştir.

Birinci alt boyutta okul sporları servisinin çalışmaları yeterli (f=25), yetersiz (f=18) görüşleri görülmektedir. Yetersiz görüşünün nedenleri arasında en çok ifade edilen sorun çözüm odaklı olmamaları (f=24) ve sahaya inmemeleri (f=14) olarak yer almaktadır. Bunlarla birlikte çalışanların donanımlı olmamaları (f=2), çalışmalarda yüzeysel kalmaları (f=4) görüşleri de ortaya çıkmıştır. Bu görüşleri destekleyen öğretmen cümlelerine baktığımızda BEÖ9, “Kesinlikle yeterli bulmuyorum, çözüm odaklı değil, iş olsun diye yapılıyor her şey.” Cümlesi ve BEÖ8, “Yeterli bulmuyoruz, gerek spor salonunun yokluğu gerekse ulaşım açısından sıkıntılar yaşıyoruz, çözüm odaklı değil.” Cümlesiyle servis çalışanlarının çözüm odaklı olmadıklarını vurgulamışlardır. Yine bir başka alt boyut olan servis çalışanlarının sahaya inmemeleri görüşünü BEÖ35, “Yeterli değil, okul sporları bu işi masa başında yapıyorlar sahaya inmiyorlar.” Cümlesiyle belirtmiştir.

Bir başka alt boyut olan iletişim yetersizliğini BEÖ42 “Yetersiz, okullarla birebir iletişime geçmeli. Öğretmen desteklenmeli böylece başarı artar.” Cümlesi ile ifade etmiştir. Bu görüşü destekleyen bir ifade de BEÖ37, “Yeterli bulmuyoruz, aramızda uçurum var. Bunlarla iletişim sorunu var sorunları anlamıyorlar, onlar sadece yasa ve yönetmeliklerden bahsediyorlar.” Cümlesi ile servis çalışanlarının iletişim eksikliğinin olduğunu vurgulamıştır. Farklı bir görüş ile BEÖ11, “Hayır, Ek-6 sağlık raporu gibi gereksiz prosedürler isteniyor, bu da sürecin işemesini yavaşlatıyor, isteksizlik yaratıyor.” Cümlesiyle öğretmenlerin prosedürlere takıldığını belirtip bu durumun öğretmeni engelleyici ve sonucunda isteksizliğe itici bir durum içine girdiğini vurgulamıştır. Müsabaka ile ilgili bilgilerin iletilmesindeki aksaklık durumunu BEÖ6 “Hayır, ilçe ve köylere çalışmalar iletilmiyor.” Cümlesiyle belirtirken BEÖ43, “Hayır, okul sporları ile ilgili yeterli bilgi birikimine sahip olunmaması.” Servis çalışanlarının buldukları konuma göre bilgi yetersizliği olduğunu belirtmişlerdir.

Araştırmanın ikinci alt boyutunda; yarışma planlanmasında aksaklık yaşanması (f=5) görüşüne ulaşılmıştır. Bu durumu BEÖ34, “İletişim yok, işi plansız yapıyorlar örneğin, seremoni olmadan tören düzenliyorlar.” Cümlesiyle belirtmiştir.

Üçüncü alt boyutunda açılan seminer kamp ve kursların sayısının yetersiz (38) olduğu görüşüne karşın yeterli (f=17) olduğu görüşü görülmüştür. Beden eğitimi öğretmenleri BEÖ3, “Kamp ve kurslar yeterli değil. Yetenekli sporcu yerine torpil etkili oluyor.” Cümlesi ve BEÖ7, “Hayır, o kadar yetenekli öğrenci varken ilgisizlikten ve adamlarının olmayışından körelip yok olup hatta spordan kopmalarına neden oluyor.” Cümlesi ile belirtirken bir başka sorunu BEÖ7, ” Yeterli bulmuyorum, gözlemci yok.” cümlesiyle vurgulamıştır. Kamp ve kursların yetersizliğini BEÖ37, “Hayır, saha-araç-gereç-tesis yeterli değil.” Cümlesiyle fiziki alt yapının yetersizliğine dikkat çekerek vurgulamıştır.

Dördüncü alt boyutunda beden eğitimi öğretmenleri sağlık ve güvenlik önlemlerini büyük çoğunlukla yetersiz (f=47) olduğu görüşü görülmektedir. Bu durumu beden eğitimi öğretmenleri BEÖ9, “Sağlık ve güvenlik önlemleri yetersiz, kaliteli ortam yok gereken önem verilmiyor. Müsabaka esnasında ambulans olmaması, bilinçli personel olmaması olumsuz.” Cümlesiyle ve BEÖ46, “Daha bilinçli ve deneyimli ekibin olması lazım, ambulans yok.” Cümlesi ve BEÖ32” Hayır, yeterli önlemler alınmıyor.” Cümlesi ile vurgulamıştır. Bir başka sağlık güvenlik önlemlerinin yetersizliği görüşünü BEÖ27, “Gerekli önem ve önem verilmiyor.” Cümlesiyle ve BEÖ37”, Yeterli değil, sağlık memuru ile olacak iş değil gereken önem verilmiyor.” Cümlesiyle ve BEÖ35, “Hayır, gereken özen gösterilmiyor, zamanında müdahale yok.” Cümlesiyle alınan önlemlerde gereken ciddiyetin olmadığı vurgulanmıştır.

Beşinci alt boyutta katılımcıların büyük bir kısmı çalışanların iletişimini olumsuz (f=33) olarak yorumlarken bir kısmı da olumlu (f=16) olarak düşündükleri verisine ulaşılmıştır. BEÖ9, “Ulaşmada sıkıntı yok, çözümsüz olarak kalıyor.” Cümlesiyle ulaşılabilirliğin sorun olmadığını fakat sorun karşısında çözüm üretmediklerini belirtmiştir. Yine BEÖ46 “Sıkıntı yok, facebook paylaşım sitesi açtıkları için sorunsuz iletişim kuruluyor.” Cümlesiyle iletişimi internet üzerinde yaptıklarını ifade ederken, BEÖ29, “Fena değil, kişisel ilişkiler iyi olunca iletişim farklı

oluyor.” Cümlesiyle çalışanların kişisel ilişkileri iyi oldukları ile daha iyi iletişim kurduklarını belirtmiştir. Buna karşın BEÖ34, “İletişim yok, işi plansız yapıyorlar örneğin, seremoni olmadan tören düzenliyorlar.” Cümlesi ve BEÖ26, “Evet, iletişim kurmakta zorluk çekiliyor, yerinde bulamıyoruz gerekli ilgi gösterilmiyor.” Cümlesi ile iletişim sorunları olduklarını ifade etmiştir. Aynı görüşü destekler bir başka beden eğitimi öğretmeni BEÖ8, “Sıkıntı çekiyoruz. Birçok şeyi kendi çabalarımızla yapıyoruz, sorunlar karşısında çözüm odaklı değiller.” Cümlesi ile iletişim kopukluğunun ve çözüm odaklı olmamalarının üstüne vurgu yapmıştır.

Altıncı alt boyutta bilgilendirme toplantısının etkisini yeterli (f=6) ve yetersiz (f=13) görüşleri görülmektedir. Yetersiz görüşü iki alt nedene bağlandığı görülmektedir. Bunlardan birincisi ve katılımcıların röportajlarında en çok yakındıkları görüş toplantıya katılan temsilcilerin çözüm odaklı olmamaları (f=13) ve beden eğitimi öğretmenlerinin isteksiz ve ilgisiz katılımları (f=12) verisine ulaşılmıştır. Bu durumu BEÖ27, “Toplantıya katılanlar çözüm odaklı değil.” Cümlesi ve BEÖ47, “ İşleri daha da zorlaştırma yoluna gitmiş.” Cümlesi ile belirtirken, BEÖ8, Okul sporu temsilcilerinin birçoğu duyarsız.” Cümlesi ve BEÖ11, “Olumlu etkisi öğrencilerin hazırlama aşaması bilgilendirme yapıldı. Fakat çözümsüzlük var, sorunlar çözülüyor.” Cümlesi ile temsilcilerin toplantı da bilgilendirme yaptıklarını fakat sorunlar karşısında çözüm odaklı olmadıklarına vurgu yapmıştır.

Yedinci alt boyutta Gençlik Hizmetlerin spor salonlarını kullanıma açmaması (f=24) görüşü görülmektedir. Beden eğitimi öğretmenleri BEÖ45, “Hayır imkân verilmiyor, özel kulüplere tahsis ediliyor.” Ve BEÖ27, “Kulüpsel anlamda açıyorlar. Okul öğretmenlerine imkân tanımıyorlar, okullar GSM tarafından kiraya veriliyor.” Cümleleri ile kulüplerin kullanımına açtıkları görüşünü belirtmişlerdir. Fiziki alt yapının yetersizliği BEÖ32, “Salon bulunmuyor, GSM yardımcı olmuyor.” Ve BEÖ7, “ Tesislerin dağılımı çok adil değil, tesisler kentin bazı yerlerinde toplanmış ihtiyaç olan yerlerde tesislerden eser yok.” Cümleleri ile vurgulanmıştır. Bu duruma karşın BEÖ37, “ Tesisleri diyalogları iyi olan kişilere vermeleri daha kolay oluyor yani anlayacağınız adamınız varsa her şey kolay.” Cümlesi ile adil bir kullanım ilkesinin olmadığını belirtmiştir.

Sekizinci alt boyutta müsabakaya hazırlık döneminde görülen sorunlar incelenmiş ve görüşler doğrultusunda alt nedenler ortaya çıkmıştır. Bunlar ulaşım sorunu (f=40), malzeme yetersizliği (f=17), olumsuz fiziki (alt yapı) şartların durumu (f=21), velinin olumsuz etkisi (f=27), sürekli müsabaka tarihlerinin değişimi (f=16), iklim (f=13) görüşlerinin katılımın önündeki engeller olarak görülmüştür. Bu durumu beden eğitimi öğretmenleri şu cümlelerle ifade etmişlerdir: BEÖ7, “Öğrencilerin ders yoğunluğu, maddi imkânsızlıklar, öğretmenin sürekli cepten harcaması, ulaşım sıkıntısı, öğrencilerin ihtiyaçlarının karşılanmaması.” Ve BEÖ21, “Hazırlık aşamasında fiziki şartlar- malzeme, müsabaka döneminde sağlık ve güvenlik konusunda sıkıntı yaşanıyor.” Cümleleri ile belirtirken BEÖ1, “Fiziki şartlar, ulaşım, veli izni, malzeme sıkıntısı” cümlesi ile olumsuz şartların durumuna vurgu yapmıştır. Yine benzer bir görüş BEÖ11, “Ulaşım, veli duyarsızlığı, malzeme, mevsim şartlarının dikkate alınmadan düzenlenen müsabakalardan kaynaklanan sıkıntılar.” Cümlesinde görülürken BEÖ43, “Malzeme eksikliği ve fiziki şartların olumsuz olması.” Ve BEÖ48, ” Ulaşım ve fiziki şartlar olumsuz olması.” Cümlesi ulaşım ve fiziki şartların yetersizliği tekrar vurgulanmıştır.

Dokuzuncu alt boyutta yazılım programında aksaklıklar yaşanması (f=19) görüşü görülmüştür.

Onuncu alt boyutunda hakemlerin olumsuz (f=22) etkileri üç alt boyuta ayrılarak ilgisiz (f=3) tecrübesizlik (f=15), becerisizlik (f=7) olarak görüşler ortaya çıkmıştır. Katılımcılar BEÖ14, “Daha tecrübeli olmaları gerekmektedir.” Cümlesi ve BEÖ8, “Hiç iyi bulmuyorum, yeterince kuralları uygulamıyorlar.” Hakemlerin tecrübi bilgi eksikliğini belirtirken BEÖ37, “Sadece gelişme-yenileşme yok. Sadece maddi imkân dâhilinde çalışıyorlar, ticarete dönmüş onlar için.” Ve BEÖ7, “Alanlarında kendilerini geliştirebilirler.” Cümlesi ile hakemlerin alanlarında kendilerini geliştirmediklerini belirtmişlerdir. Farklı bir görüş olarak BEÖ8, “Kişiden kişiye değişiyor.” Cümlesiyle adaletli olmadıklarını ve BEÖ38, “Görev bilinci çok yüksek değil, ilgisiz, müsabaka bitsin gidelim mantığı var.” İşlerini özenle yapmadıklarını vurgulamışlardır. Aynı görüşü destekleyen bir başka ifade de BEÖ32, “Olumsuz, görevini samimi ve özenle yapmıyor.” Cümlesiyle belirtmiştir.

On birinci alt boyutta çalışanların sayısı incelenmiş ve katılımcılar (f=22) yeterli ve (f=28) arttırılmalı görüşünde bulunmuşlardır. Bu durumu beden eğitimi öğretmenleri BEÖ7, “Kesinlikle arttırılmalı, atılda bekleyen personeller değerlendirilmeli.” Cümlesi ve BEÖ38,” Arttırılmalı evet elbette. Böylece sistem, evrak, prosedür daha iyi işler.” Cümlesi ile arttırılması gerektiği görüşünü savunurken buna karşın BEÖ39, “Önceliğin işlevselliğin arttırılmasında olmalı, yani arttırılmasının bir amacı yok çünkü işi ehliyle yapan ve çalışan kişiler yok.” Cümlesi ve BEÖ32, “Bu zihniyeti arttırmanın yeri yok.” Cümlesi ve BEÖ7, “Var olan iş yapmıyor, az olsun ama nitelikli olsun.” Cümlesi ile çalışan sayısının arttırılmasından ziyade nitelikli personel önceliğinin önemini vurgulamıştır.

On ikinci alt boyutta İlçelerden gelen takımlara yolluk harcırahın verilememesi (f=48) yanlış olduğunu düşündüğü görüşüne ulaşılmıştır. Bu durumu BEÖ11, “İl içinde yapılan mahalli yarışmalara ilçelerden katılan takımlara yolluk harcırahının verilmemesini doğru bulmuyoruz nedeni olarak bu durum katılımı ve başarıyı düşürdüğü kanaatindeyiz.” Cümlesi ve BEÖ7 “Yanlış, cebinden müsabakalara çocukları getirip götürmek öğretmene külfet ve riskli.” Cümlesi ile görüşlerini belirtmişlerdir. Yine harcırahın verilmemesinin müsabakalara katılım oranını etkilediği görüşünü BEÖ35, ”Bu katılımı düşürüyor.” Cümlesi ile ve BEÖ6, “Yanlış bir şey öğretmenin ve öğrencinin katılımını düşürür.” Cümlesi ile vurgulanmaktadır.

On üçüncü alt boyutta katılımcılar amirlerin ilgisiz (f=12) olduğu görüşü olduğu görülmektedir.

Katılımcılara beden eğitimi öğretmenin okul sporlarındaki önemi ve yeri nedir sorusu soruldu ve görüşlerde nitelikler ilgili verilere ulaşılmıştır. Beden eğitimi öğretmeni lider (f=9) yönü olan işinde profesyonellik (f=10) ilkesi ile çalışan sorumluluk sahibi (f=13) planlı (f=20) ve gelişime açık (f=31) ileri görüşlü (f=17), öngörü sahibi (f=5) aktif çalışmaya (f=11) istekli olması (f=38) tecrübeli (f=7) olduğu görüşü ile yönlendirme yetisine sahip (f=19) sorunlar karşısında çözüm odaklı düşünen (f=24) ve güven veren (f=8) öğretmen profilinin yanında koordinatör olma özelliği taşıması (f=9) ve istikrarlı olması (f=10) ile okul sporlarının temel taşı olarak görülmektedir. Bu durumu BEÖ7, “Öğretmen bu işin beyni ve kalbidir.” Cümlesi ve

BEÖ9, “En büyük yapı taşıdır. Katılımı ile olumlu sonuçlanır.” Cümlesi ile belirtmektedir.

BEÖ50, “Planlama aşamasında beden eğitimi öğretmeni olsa süreç daha iyi olur. İletişim sorunu azalır, bizce işini şevkle yapacak öğretmen olmalı”. Cümlesi ile öğretmenin planlama aşamasından itibaren aktif olması gerekliliğini belirtirken BEÖ1, “Tüm gelişim öğretmenin varlığına bağlıdır, katılmaya istekli ve şevkli olmalı bunun için kendisine imkân verilmelidir”. Cümlesi ile öğretmene imkân ve destek verilmesi gerekliliğini belirtmiştir. Yine BEÖ24, “Öğretmene gerekli destek verilmeli, yönlendirici rolü vardır.” Cümlesi ile öğretmenin yönlendirici yönüne vurgu yapmıştır. BEÖ48 ise “Kilit noktadadır, aktif olması gerekir.” Cümlesi ve BEÖ38, “Görev bilinci yüksek, gerekli destek sağlanırsa, manevi destek verilirse öğrenciler daha hevesle istekle çalışır.” Cümlesi ile öğretmenin desteklenmesi ve aktif çalışma isteğinin gerekliliğini vurgulamışlardır.

Beden eğitimi öğretmenlerine okul dışı saatlerde egzersiz çalışmasına katılıp katılmadıkları sorusu soruldu ve (f=47) öğretmenin katıldığı verisine ulaşıldı. Yapılan çalışmalarda en çok tercih edilen branşların daha çok takım sporları olduğu görüşleri belirtilmiştir. Sırası ile voleybol, futbol, hentbol, yüzme, masa tenisi, atletizm, güreş, tenis, badminton, pentatlon sporları tercih edilmiştir.

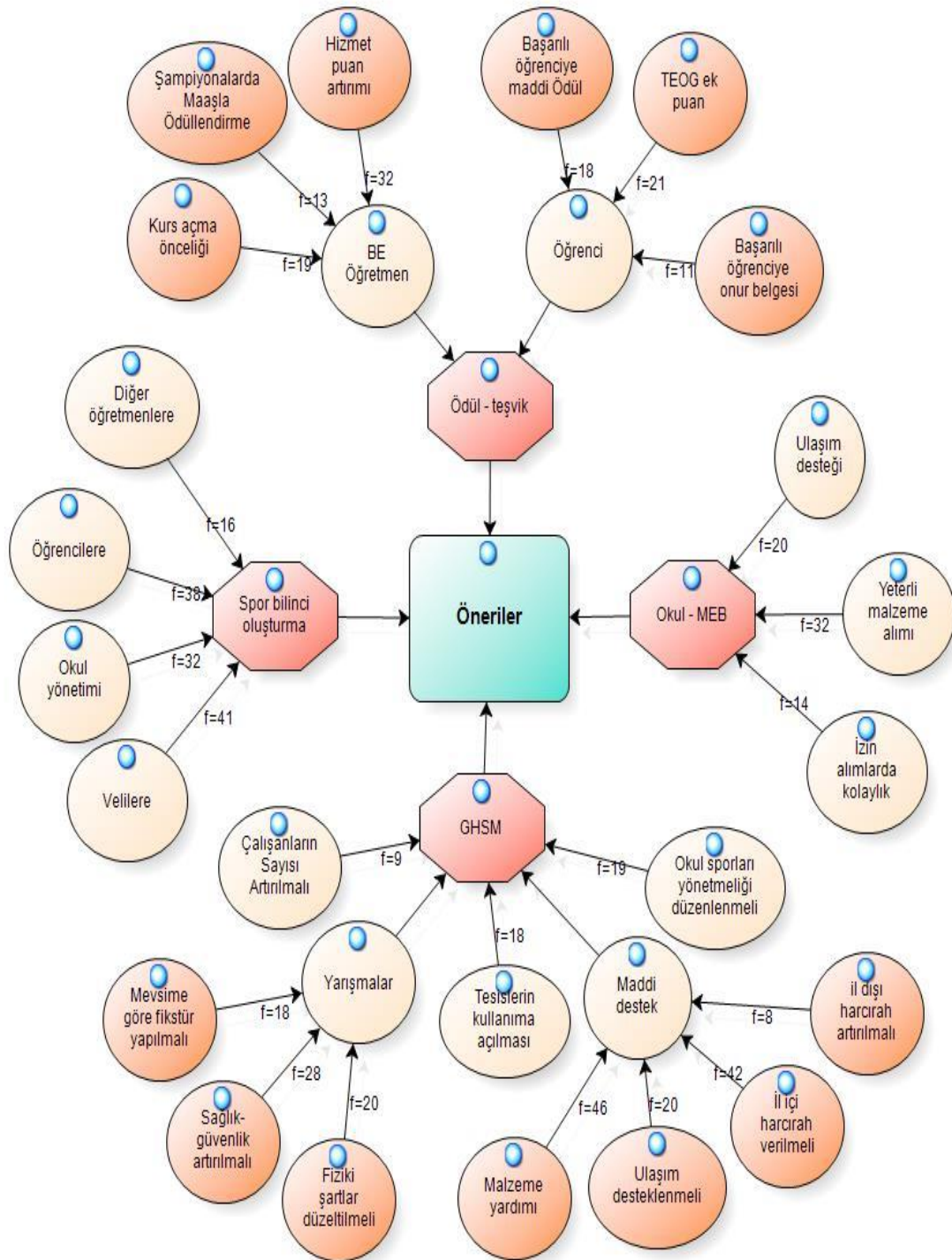
Müsabakalara katılan 49 beden eğitimi öğretmenin görüşmeler sonucu tercih ettiği branşlar; voleybol (f=20), futbol (f=18), masa tenisi (f=17), atletizm (f=9), badminton (f=7), basketbol (f=5), hentbol (f=5), futsal (f=5), yüzme (f=2), tenis (f=2), bocce (f=2), dart (f=2), güreş (f=2), pentatlon (f=1) olarak belirtilmiştir.

Yeni gelişen sporların takibi katılımcılar tarafından yetersiz olarak görülmektedir. Bu durumu BEÖ33, “Hayır, yeterli değil, seminer ve tanıtıcı film oyun ve spor malzemeleri hediye edilmeli.(bocce-dart).” Cümlesi ve BEÖ2. “İl temsilcileri tarafından tanıtılması gerekir, evet elbette ilgi gösterip takip etmeye çalışıyoruz.” Cümlesi ile imkânlar dâhilinde takip etmeye çalıştıklarını belirtmişlerdir.

Yine BEÖ20, “Mümkün olduğunca takip etmeye çalışıyoruz fakat uygulanabilirlik anlamında sıkıntı tabi. Formatör öğretmen seçilmeli, görsel tanıtım olmalı, okullarda bilgilendirme, sunum, toplantı, seminer yapılmalı ve cdler hazırlanıp okullara gönderilebilir.” Cümlesi ile tanıtımın ulaşılabilirliğine vurgu yapmıştır. Aynı görüşü destekler bir başka yorumu da BEÖ11 “Federasyonlar eğitim cdleri, oyunları sitelerine ekleyebilir ve okullara gönderebilir.” Cümlesi ile belirtmiştir. Katılımcılardan BEÖ38, “Elimden geldiğince takip etmeye çalışıyorum, yeni branşların tanımı yeterli değil basında daha çok yer verilmesi gerekir.” Cümlesi ve BEÖ9, “Evet, tanıtım yeterli değil, seminer ve kurslar daha fazla açılmalı, sık sık bilgilendirme toplantıları yapılmalı.” Cümlesi tanıtımın yapılabilmesi için öneriler üzerine vurgu yapmışlardır.

5.5. Tema (Öneriler)

Şekil 6. Öneriler

Şekil 6’da beden eğitimi öğretmenlerinin okul sporlarında karşılaştıkları sorunların azaltılması ya da asgariye indirilmesi için önerileri görülmektedir.

Birinci alt boyutta veli (f=41), Öğrenci (f= 38), diğer branş öğretmenleri (f=16) ve okul yönetimine (f=32) spor bilinci oluşturma görüşü ortaya çıkmıştır. Verilere göre öğretmenler görüşlerini aşağıdaki gibi ifade etmişlerdir.

BEÖ6, "Aile ve öğrencilere spor bilinci aşılanmalı." Cümlesi ile ailelerin ve öğrencinin bakış açısı noktasında çalışmalar yapılmasını vurgulamıştır. Aynı görüş içerisinde olan bir başka katılımcı BEÖ8," Yeni gelişen spor branşlarının aynı zamanda okul sporlarının tanıtımı ve özendirici video hazırlanmalı ve okullarda bu bilinç aşılanması için uygulanmaya koyulmalıdır. Tanıtım çalışmalarının yapılması (f=31) gerekliliği ifade edilmiştir.

Yine BEÖ13, "Tesis sayısı arttırılmalı, aileler bilinçlendirilmeli, Bakanlığın çalışmalar yapması, ulaşım ve malzeme yetersizliğinin giderilmesi, öğretmene destek verilmesi gerekir." Cümlesi ile eksikliklerin giderilmesinin önemine vurgu yapmıştır.

İkinci alt boyutta öğretmene öğrenciye ödül ve teşvik yapılması görüşü görülmektedir. Beden eğitimi öğretmenine kurs açma önceliği (f=19), şampiyonlarda maaşla ödüllendirme (f=13), hizmet puanı artırımı (f=32). Öğrenci boyutunda; TEOG sınavında ek puan verme (f=21), başarılı öğrencilere onur belgesi (f=11), yine başarılı öğrenciye maddi ödül verme (f=18) taleplerine ulaşılmıştır. Bu durumu BEÖ50, "Malzeme yardımı, başarılı sporcuları ödüllendirme, bakanlığın çalışma yapması, derece yapan sporculara ilave puan ve teşvik edici ödüllerin Milli Eğitim ve okul yönetimince temininin sağlanması." Cümlesi ile öğretmen ve öğrenciye teşvik edici ödüllerin sağlanmasının önemine vurgu yaparken BEÖ44, "Fiziki şartlar iyileştirilmeli, komisyonlar özenle oluşturulmalı, veli bilinçlendirilmeli, başarılı olanlara ödül verilmeli, özendirici çalışmalar yapılmalı." Cümlesi ile bilinçlendirme çalışmaları ve alt yapı eksikliklerinin giderilmesi gerekliliğini belirtmiştir.

Bir diğer katılımcı BEÖ15, "TEOG da ve YGS de ekstra puan verilmeli." Cümlesi ile katılımın artması için sınavlarda ek puan verilmesi önerisinde bulunmuştur.

BEÖ9. “Veliler bilinçlendirilmeli, saha tesis kullanımını arttırılmalı, maddi destek, araç-gereç temini sağlanmalı ve sorunları çözebilmek adına tüm herkesin taşa elini atması sağlanmalıdır.” Cümlesi ile saha ve tesislerin kullanıma açılması ve malzeme desteğinin sağlanması ile katılım sorununun azalacağı görüşünü belirtmiştir. BEÖ8, “Disiplin ve düzen içinde çalışılarak başarı arttırılabilir.” Cümlesi ile başarıya ulaşmada disiplinli çalışmanın önemine vurgu yapmıştır.

Üçüncü alt boyutta beden eğitimi öğretmenleri okul sporlarında karşılaştıkları sorunlardan BEÖ14 , “Ulaşım sorunu mutlaka çözülmeli öğretmenler nereye kadar cebinden ödeyecek.” Cümlesi ve BEÖ38, “Ulaşım sorununu çözmek gerekir, Milli Eğitim ve GSGM bu konu ile ilgili çalışmalar yapmalı.” Cümlesi ile Milli Eğitim ve okulların ulaşım desteği sağlama (f=20), BEÖ25, “Tüm okullara öğretmenlerin ihtiyaçları dâhilinde malzeme desteği sağlanmalıdır.” Cümlesi ile yeterli malzeme alımının olması (f=32) gerekliliği, BEÖ8” Okul idareleri ve GSGM desteklerini arttırabilir.” Cümlesinin alımlarda kolaylık sağlanması (f=14) yönünde görüşlerini ifade etmişlerdir.

Dördüncü alt boyutta gençlik hizmetleri çalışanların sayısı arttırılmalı (f=9), tesislerin kullanıma açılması (f=18), Okul sporları yönetmeliği düzenlenmeli (f=18), Müsabakaya ilçede katılacak takımlara yolluk harcırahının verilmesi (f=42), Sağlık ve güvenlik önlemleri alınmalı (f=28) GSB ödenek verirse katılım artacağı görüşü (f=45) görülmektedir. Katılımcıların görüşmede yorumlarından bazıları aşağıdadır.

BEÖ26 “Komisyonlar işlevsellik kazanacak şekilde yeniden oluşturulmalı aktif katılımı arttıracak şekilde olmalıdır.” Cümlesi ile komisyonların yeniden özenle oluşturulması ve BEÖ24 “Öncelikle okul sporları yönetmeliği tekrar hazırlanmalı. Okul spor kulüpleri kalkınca elimiz kolumuz bağlandı, öğrenci desteklenmeli.” Cümlesi ile yönetmeliğin işlevsel olması gerekliliğini belirtmiştir.

Katılımcılardan BEÖ30 “Veli öğrenci- öğretmen kulüp iş birliği sağlanmalı.” Cümlesi ve BEÖ4 “Okul sporları çatısı altında görev ve sorumluluk alan herkesin işbirliği içerisinde çalışması gerekir.” Cümlesi ile tüm paydaşların işbirliği içerisinde çalışmalarının önemine vurgu yapmıştır.

Yine farklı bir öneri BEÖ25 “Beden eğitimi ders sayısı arttırılmalıdır.” Cümlesi ile belirtirken, katılımın arttırılması için BEÖ8” Disiplin ve düzen içinde çalışılarak başarı arttırılabilir.” Cümlesi ile vurgulamaktadır.

Beden eğitimi öğretmenleri desteklenmeli (f=35) görüşü görülmektedir. Bu durumu destekler görüşü BEÖ18 “Okul müdürleri ve veli öğrenci ve öğretmeni desteklemeli.” Cümlesi ile belirtirken BEÖ29, “Okul bahçelerine portatif spor salonu yapılmalı, öğretmen desteklenmeli, oyun alanı güvenliğine önem verilmeli.” Cümlesi ile fiziki alt yapı olanaklarının da geliştirilmesinin önemini belirtmiştir.

Çocuklara yapılan alt yapı çalışmalarına önem verilmesi (f=8) görüşünü BEÖ48 “Alt yapı çalışmaları arttırılabilir çünkü bu erken yaşta gelişim ve geliştirme açısından önemlidir.” Cümlesi ile belirtmiştir. Katılımcılardan gelen diğer öneriler de Branşlara göre bütçe oluşturulması (f=3) gerekliliği, sporu sevdirecek çalışmalar yapılmalı (f=10) öğrenci –veli-öğretmenlerde farkındalık yaratılmalı (f=12), diğer öğretmenlerin bakış açısının değiştirilmesi (f=15), beden eğitimi öğretmenin aktif olması (f=5), kulüplere öğrencilerin yönlendirilmesi (f=7) ve sorunlar karşısında çözüm odaklı olma (f=13), belediyelerin çalışmalar yapması (f=1), federasyonların spor branşlarını tanıtıcı cd hazırlaması ve öğretmenlere ulaştırması (f=1) önerileri görüşlerde belirtilmiştir.

6. BÖLÜM

TARTIŞMA

Beden eğitimi öğretmenlerinin okul sporlarında karşılaştıkları sorunlar beş ana tema üzerinde değerlendirilmiş ve bulgulara göre yorumlanmıştır.

Bulgulara göre veli okul sporlarına karşı ilgisiz (f=14), bakış açısı olumsuz (f=31) veli okul sporlarına karşı isteksiz (f=17) görüşü görülmektedir.

Baykoçak (2002) beden eğitimi öğretmenleri ile yapmış olduğu araştırma sonucunda ailelerin beden eğitimi dersine karşı ilgisiz oldukları ortaya çıkarak bizim sonuçlarımızla paralel çıkmıştır.

Aileler ile ilgili görülen olumsuzlukların başında çoğunlukla çocuklarının müsabakalarını izlemeye gitmedikleri ve destekleyici olmadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenlerden alınan cevaplarda ailelerin okul sporlarının gelişmesinde engelleyici bir rol üstlendiği sonucuna ulaşılmıştır. Cinsiyet ayrımının yapılması kız öğrencilerin spor yapma imkânını kısıtlamaktadır. Demirhan ve ark.(2014) yaptıkları çalışmada Beden eğitimi öğretmenlerinin velilerle karşılaştıkları sorunlar; beden eğitimi dersine karşı ilgisiz olunması, veli toplantılara gelinmemesi, kızların eşofman giymelerinin istenmemesi, spor kültüründen yoksun olunması, öğrenci düşük not alınca öğretmenin sorgulanması, bu dersten yüksek not beklentisinin olması verisine ulaşılmıştır. Çocukları hayata ruhsal ve bedensel güçlü ve dengeli hazırlamak için gerekli tedbir ve özveriye sunmak ailelerin birincil görevleri arasındadır. Sporun kuşakların yetiştirilmesinde bir eğitim şekli olması spordan faydalanmak gerekliliğini ortaya çıkarır. Aileler kız-erkek ayrımı yapmadan eşit imkânlar sunarak yetenekleri ve ilgileri doğrultusunda çocukları yönlendirmeliler.

Ulucan ve ark. (2012) yaptıkları çalışmada ailelerin çocuklarının gelecek konusunda kaygıları ÖSS ve SBS gibi sınavların çocukların geleceğinde daha etkili olması ve bu sınavlarda beden eğitimi ve spor alanından soru çıkmamasından dolayı beden eğitimi derslerine yeterince destek ve önem vermedikleri görülmektedir.

Srilverman ve Scrabis (2004) eğitimde başarı denildiğinde genellikle okulda okutulan derslerde geliştirilen ve öğretmenlerce takdir edilen notlarla, test puanlarıyla ya da her ikisi ile belirlenen beceriler ve kazanılan bilgilerin ifadesi “akademik başarı” kastedilmektedir.

Çağlayan ve ark. (2004) 12-15 yaş grubu spor yapan öğrencilerle spor yapmayan öğrencilerin okul başarıları yönünden karşılaştırılması, çalışmasında beden eğitimi ve spor etkinliklere katılımın akademik başarıya olumlu etkisi olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Okul ve sporun birlikte sağlam bir şekilde yürütülebileceğinin en güzel örneği, dünyanın en prestijli ve kaliteli basketbol ligi NBA’in uygulamasıdır. NBA’de oynamak için üniversitede okuyor olmak ve bir alt lig olan NCC (Üniversitelerarası Basketbol Ligi) de oynamış olma şartları aranmaktadır. Bu durum kaliteli sporun ve başarının yadsınamaz bir gerçeğini ortaya koymaktadır.

Sönmez ve Sunay (2004) Ankara'daki ortaöğretim kurumlarında uygulanan beden eğitimi dersinin sorunlarına ilişkin yapmış oldukları araştırma sonucunda öğrenci velilerinin derse gereken önemi vermedikleri saptanmıştır. Çocuğun sadece zihinsel gelişimini düşünüp sınav odaklı bir maraton peşinde koşan programlı robot olarak görülmesi sakıncalı bir hal almaya başlamıştır. Geleneksel oyun kültürümüz silinmeye yüz tutarken boş vakti olursa, onu da bilgisayarla dolduran bir nesil yetişmekte, Sosyal yaşamdan uzak kendini ifade etmekte zorlanan obezite sorunuyla karşı karşıya gençler yetişmektedir. Demirhan ve ark.(2014) yapılan çalışmaları sonucu bizim sonuçlarla paralellik göstermektedir.

Velilerle karşılaşılan olumsuz durumlara karşın okul yönetiminin sportif etkinliklere genel olarak destek verdiği söylenebilir. Sungar (2000) İlköğretim okullarında beden eğitimi ders verimliliğinde okul yöneticilerinin önemini ortaya koymak amacıyla yaptığı çalışmada, İlköğretim müdürlerinin, beden eğitimi dersine önem verdikleri, bu dersin verimliliğinde yönetici davranışlarının önemli rol oynadığı sonucuna ulaşmıştır. Kotan ve ark. (2009) yapmış olduğu çalışmanın bulgularında öğrencilerin müsabakalar için okul idaresinden izin konusunda sorun yaşamadıklarını, başarılı sporcuları ödüllendirildiğini, öğretmenlerin sporun çocuklarını olumsuz

etkilemediğini düşündüklerini tespit edilmiş. Yaptığımız çalışma sonucunda okul yönetimi müsabakalara imkânları dâhilinde destek vermektedir. Buna karşın Erhan (2009) yılında yapmış olduğu çalışmada beden eğitimi öğretmenlerinin karşılaştığı sorunlar karşısında yönetici ve diğer branş öğretmenlerinin ve öğrenci velilerinin derse yönelik ilgilerinin yetersiz olduğunu tespit etmiştir. Eraslan ve Hacıcaferoğlu'nun (2015) yılında yapmış olduğu çalışmanın sonucunda yapılan çalışmada da benzer bulgulara ulaşılmış ve sonuç olarak okul yöneticilerinin ve diğer öğretmenlerin, velilerin beden eğitimi dersinin amaçları ve uygulanması noktasında farkındalık düzeylerinin düşük olması sonucuna bağlamışlardır. Literatürlerde yapılan çalışmalar da istatistiksel verilere bakıldığında yöneticilerin tutumu çalışmanın evren ve örneklemine göre değişkenlik göstermektedir. Bulgularda diğer öğretmenlerin bakış açısı genelde olumsuz bir yüzdelik dilimde kalmaktadır. Bunun nedeni olarak dersin önemsiz olarak görülmesi, yapılan sınavların sıklığı ve öğrenciler, aileler ve öğretmenler üzerinde yarattığı baskı, yetenek derslerini baltaladığını düşündürmektedir.

Yine bulgularda okul idareleri müsabaka ve etkinliklere bakış açısı (f=34) olumlu iken destekleyici olmayan (f=30) bir tutum sergilemesi, müsabakalara maddi destek vermemesi (f=35) çelişkili bir sonuca ulaşmamıza neden oluyor. Sonuçlardan hareketle idareciler beden eğitimi öğretmenlerinin müsabakalara katılıma destek fakat bunun dışında yeterince destek vermediği ve ilgilenmediği görülmektedir..

Taşmektepligil ve ark. (2006) yaptıkları çalışmada okul idarelerinin sportif faaliyetlere yeterli destek vermediği ve bunun da bir sonucu olarak okullarda yeterli ders araç ve gerece sahip olunmadığı sonucuna ulaşmıştır.

Diğer öğretmenlerin okul sporlarına bakış açısı (f=29) olumsuz, (f=15) olumlu, (f=6) fikri yok şeklinde yorumlanmıştır. Yapılan ortak sınavların varlığı ile birlikte mihver ders öğretmenlerinin Milli Eğitim Müdürlükleri tarafından da başarı durumlarına veya branş ortalamalarına okul- öğretmen bazında değerlendirilmesinin yarattığı baskı nedeniyle diğer branş öğretmenleri müsabakalar için öğrencinin katılımına müsaade etmek yerine beden eğitimi derslerinde kendi konularını işlemeyi talep etmektedirler. Böyle durumda spora bakış açısı nasıl olumlu gelişebilir ki, dersin önemsiz olduğu görüşü en üst tabakadan en alt tabakaya doğru yanlış bir şekilde

algılatılmaktadır. Korucu (2004) yılında Denizli ilinde yapmış olduğu çalışmada beden eğitimi öğretmenleri diğer branş öğretmenlerinin beden eğitimi dersine bakış açısını değerlendirmiş ve alınan cevaplarda beden eğitimi öğretmenlerinin %80'ine göre diğer branş öğretmenleri beden eğitimi dersi öğretmenini ve dersi fazla önemsemedikleri için beden eğitimi dersinin verimini olumsuz yönde etkilediği sonucuna ulaşmıştır. Beden eğitimi öğretmeni kendi iç paydaşları ile iletişim kurmakta, destek bulmakta zorlanmaktadır. Yetenekli öğrencileri desteklemekte yetersiz, sosyalleşmeye de ket vurmaktadır. Yetim (2000) yapmış olduğu çalışmasında, akran gruplarında okul ortamındaki oyunun sportif aktivitelerin, çocuğun topluma alışmasında ve böylece sosyalleşmesinde çok önemli bir yere sahip oldukları görülmektedir. Akran grubu ya da aynı yaş kuşağındaki arkadaş grubu ortamında çocuklar çeşitli statüler ve rollere sahiptirler ve çocukların farklı davranış sergilemesine ortam oluşturur. Sporlar ve oyunlar akran gruplarının evrensel özelliklerinden oldukları için yeni sosyal rollerin öğretilmesinde önemli yer tutmaktadır. Literatüre bakıldığında aktif bir şekilde spor yapan etkinliklere katılan bireylerin daha başarılı ve sorumluluk sahibi olduğu ortaya çıkmaktadır. Dalkıran ve Tuncel (2007) okul süresinin üçte birini beden eğitimine ayıran grubun, kontrol grubuna göre daha olumlu sonuçlar verdiği saptanmıştır. Bu öğrencilerin akademik başarılarının yanında, daha az stresli, daha bağımsız, daha iyi sosyal becerilere sahip ve yaşlılarından daha olgun olduğu görülmüştür. Bunlardan orta öğretime devam edenlerin daha sağlıklı, kuvvetli, keskin zekâlı, daha mutlu, okul hakkında daha iyi tavırlara sahip, daha az disiplin problemleri oldukları yani, okula daha kolay uyum sağladıkları ve stresten daha az etkilendikleri görülmüştür.

Öğrencilerin okul sporlarına yaklaşımı (f=43) olumlu olarak saptanmıştır. Yapılan görüşmelerde denekler öğrencilerin müsabaka hazırlık, müsabaka esnası ve sonrasında süreçte aktif olarak katılmaya istekli ve katılımı sağlarken bunu keyifle yaptıklarını ifade etmektedir. Çelik (2008) yılında yapmış olduğu çalışmada okullarda beden eğitimi derslerine öğrencilerin katılımı, ilgisi ve derse karşı olan olumlu tutumları oldukça yüksek düzeyde olduğu sonucu bizim çalışmamızla paralel olduğu görülmüştür. Sporun temel kaynağı olan okullarımızdaki öğrencilerin olumlu bakış açısı müsabakalarda başarıya ulaşmada büyük bir basamaktır. Çalışmalarda öğrenciler genellikle disiplinli davranış (f=32) göstermektedir. Okul çağı bireylerinin en önemli

özelliği rol model ilkesini daha çok benimsemeleridir. Öğrencilerin disiplinli davranış gösterme eğilimi beden eğitimi öğretmeninin yaptığı işi önemsedini, program çerçevesinde işini yaptığını ortaya koymaktadır. Okul sporlarına katılan öğrencilerin ulaşılan verilere göre (f=35) büyük çoğunluğu bir spor kulübünde oynamakta, bir kısmı (f=13) kısmen devam etmekte, çok az bir kısmı da (f=2) spor kulübünde oynamadığı sonucuna ulaşılmıştır. Becerileri, özel yetenekleri, toplumsal ilişkileri çocuğun uyum yeteneğini belirleyebilmektedir (İlhan ve ark., 2011). Saha ve maç tecrübesi yaşayan öğrenciler daha kontrollü, oyunu daha çabuk çözüme ve oyuna odaklanma, takım arkadaşlarını saha içinde motive etme, yönlendirme yapabileceğinden başarıya ulaşmada bir adım yaklaşma imkânını arttırmaktadır.

Kulüplerde oynayan öğrencilerin katıldıkları müsabakada başarı elde etme yüzdesini arttırmaktadır. Kulüplerde temel tekniklerin verilmesi belirli aralıklarla yapılan antrenmanlar bireyin yaptığı sporda kendini geliştirmesine imkân sağlamaktadır. Ülkemizde spor kulüplerinin sayısı artmaktadır. 2007 Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre; 8593 kulüp bulunmakta ve bunun 1148'i okul spor kulüpleri oluşturmaktadır. 2007-2016 yılları arasında spor kulüp sayımız 13, 441 ve bu rakamın içerisinde askeri ihtisas müessesesi okul spor kulübü adı altında gruplar oluşturulmuştur. Toplamda okul (917) ve spor (10.973) kulüplerin sayısına karşılık ülkemizde 2016 yılı itibariyle lisanslı kız 1.250.685 sporcu, 2.590.915 lisanslı erkek sporcu toplamda 3.841.600 sporcu kayıtlı bulunmaktadır. İstatiksel veriler sporcu sayılarına karşın kulüp sayısının yetersiz olduğunu göstermektedir (sgm.gsb.gv.tr).

Öğrencilerin ilgi ve yetenekleri doğrultusunda sportif ve sanatsal yeteneklerini geliştirebilecekleri liselerin sayısını arttırmaya yönelik bakanlıklar çalışmalar yapmaktadır. Ülke genelinde 55 spor ve 73 güzel sanat lisesi bulunmaktadır. Bunların sayısı ihtiyaç dâhilinde arttırılacak özellik de ve olimpik sporlarda GSB liseleri daha özellikli hale getirebilir mi sorularına cevap aranacak tarzda çalışmalar da bakanlık tarafından başlatmıştır.

MEB TEOG sınavında sporda başarılı öğrencilere ek puan getirme çalışması yapmıştır. Uzun vadede yetenekleri ölçülebilir hale geldiğinde etkinlikler, yetenekler için bir araç olarak kullanılacak ve okul puanına etki edecek şekilde açıklamalar

yapmaktadır (www.meb.gov.tr.). Bu tarz projeleri uygulamaya koymadan önce kriter basamaklarını önceden belirlemesi gerekir, yönetmelikte öncelikle değişim ve düzenleme yapılmalı ve okul spor kulüpleri yeniden okullarda aktif hale getirilmelidir.

2016 yılında Türkiye Okul Sporları Federasyonu tarafından 24-25 Ekim tarihinde İstanbul da Okul Sporları Çalıştay'ı düzenlenmiş ve Çalıştay sonucunda düzenlenen raporda, okullarda yetenek taraması yapılması gerekliliği, konu olarak ele alınmıştır. Bu taramaların sürekli olması gerektiği bunu için beden eğitimi öğretmenlerinden bir komisyon oluşturulup verilerin sınıf öğretmenlerine verilmesi, ilkokullarda derslere beden eğitimi öğretmenlerinin de girmesi gerektiği sonucu önerilmiştir (<http://tosf.gov.tr/multimedia/Dokumanlar/Calistay-Raport-2016-istanbul.pdf>).

Öğretmenlerin müsabakaya hazırlık döneminde karşılaştığı sorunların başında ulaşım, veli, fiziki şartlar, malzeme yetersizliği müsabaka döneminde iklim, müsabaka tarihlerinin değişimi ve geç tebliğ edilmesi gelmektedir. Özelliklerde ilçelerde görev yapan öğretmenler il içi ve il dışı katılacağı müsabakalarda yolluk harcırahı alamaması katılım oranını çok düşürmekte aynı zamanda kendi imkânları ile katılmak isteyen öğretmenleri de yönetmelik engeline takılmasına neden olmaktadır. Bu olumsuz durumlar öğretmenin ilgisini ve şevkini kırmaktadır. Atasoy (2008) tarafından yapılan araştırmada Kırşehir il merkezinde ile ilçelerinde görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin meslek yaşamlarında ve beden eğitimi ders uygulamalarında karşılaştıkları sorunların incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada öğretmenlerin en sık karşılaştıkları sorunların başında sırasıyla saha ve tesis yetersizliği, okul spor koluna ait malzemelerin yetersizliği, öğretmen ders ücretlerinin yetersizliği, öğrenci verilerinin çocukların spor faaliyetlerine katılmaları konusunda yetersiz teşvik etmeleri ve okul idaresi ile yaşanan ilişki sorunların geldiği tespit edilmiştir. Yapılan bu çalışma sonuçlarımızla benzer ilişki içerisindedir.

Müsabakaya hazırlanırken veya beden eğitimi ders işleniş sürecinde malzeme yetersizliği çalışmalarda aksaklıklara neden olmaktadır. Korucu (2004) yılında yapmış olduğu çalışma sonucunda 50 beden eğitimi öğretmenin %74 ü araç-gereç sıkıntısı çekerken, %26'sı araç-gereç sıkıntısı çekmediğini ifade etmiştir. Bu durumun

ilköğretimde beden eğitimi dersinin amaçlarını gerçekleştirilmesinde sıkıntı yaşanmasına, fiziki alt yapı ve araç-gereç yetersizliğinin beden eğitimi öğretmenlerinin hedefleri gerçekleştirmesinde olumsuz bir engel olduğu sonucuna ulaşmıştır. Tokat (2006) yılında yapmış olduğu çalışma da okullarda malzeme eksikliğinin olması; beden eğitimi ve spor dersinin etkin bir biçimde uygulanmasını olumsuz yönde etkilediği söylenebilir. Beden eğitimi dersinde araç-gereç, kaynak ve tesislerin yeterince sağlanması gibi durumlar ne derecede yeterli ise öğretimde o ölçüde başarılı olacaktır (Akt: Tamer ve Pulur, 2001). Beden eğitimi dersinin verimli geçebilmesi için önemli konulardan biri de tesis, araç gereç yeterliliği konusudur (Tokat, 2013). Öğretmenlerin katıldığı spor dalına ve spor dalının özelliğine göre okullara malzeme desteği Spor Genel Müdürlüğü tarafından sağlanarak katılımcı okullar ve beden eğitimi öğretmenleri motive edilebilir (Aydemir, 2014).

Takım sporlarına hazırlanırken yetersiz malzeme yapılacak antrenmanın planını ve kalitesini değiştirmektedir. Bu durum hazırlık aşamasında adaletsiz yaklaşımın doğmasına neden olmaktadır.

Velilerin olumsuz etkisi en büyük sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Dersin önemsenmemesi, velilerin sınav odaklı hareket etmesi çocukları spordan uzaklaştırmaktadır. İl merkezinde görev yapan öğretmenlerin kendi paydaşları ile sorun yaşaması onların da ortak sınavlar nedeniyle çocuklar üzerinde baskı kurması beden eğitimi öğretmenlerini yıldırılmaktadır. Korucu (2004) yaptığı çalışmada diğer branş öğretmenlerinin beden eğitimi dersine olumsuz tutumu sonuçlarımız arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Demirhan ve ark.(2014) yapmış oldukları çalışmada beden eğitim öğretmenlerinin veliler ile karşılaştıkları sorunların başında derse karşı ilgisiz olmaları, toplantılara katılmamaları, kız öğrencilere eşofman giydirmek istememeleri, spor kültüründen yoksun olmaları, öğrenci düşük not alınca öğretmenin sorgulanması, bu dersten yüksek not beklentisi içinde olmaları sonuçlarına ulaşmışlardır. Bu sonuçlar velilerin bilinçlendirilmesinin önemini ortaya koymaktadır.

GSHM müsabaka takvimlerini açıklarken salon sporları ve branş özelliğine göre bir takvim hazırlamalıdır. Katılımcıların buldukları şartlar göz önüne alınarak mevsim şartları dâhilinde oluşturulmalıdır. Çünkü bu durum müsabaka katılım oranını

etkilemektedir. Müsabaka tarihlerinin değişmesi de öğretmen ve öğrenciler olumsuz etkilemektedir.

Okul spor servisinin çalışmaları katılımcılar bir kısmı tarafından yeterli (f=25) görülmekte iken diğer katılımcılar yetersiz (f=18) bulmaktadır. Bunun alt nedenleri olarak da çalışanların çözüm odaklı olmamaları, sahaya inmemeleri masa başında iş çalışma mantığı ile hareket etmeleri, donanımlı olmamaları ve çalışmalarda yüzeysel olarak kalmalarından kaynaklı olduğu tespit edilmiştir. En fazla çözüm odaklı olmamalarından rahatsızlık duyulmaktadır. Beden eğitimi öğretmenleri sorunları ilettiklerinde ya yönetmelik engeline takılıyor, tatmin edici açıklamaların olmaması bilgi eksikliğini ortaya çıkarıyor. Beden eğitimi öğretmenleri de sorunlar ile baş başa bırakıldığından isteksizlik, işine odaklanamama gibi problemler yaşıyor.

Her yıl Ekim ayında yapılan bilgilendirme toplantısı katılımcıların düşüncelerine göre yeterince amacına ulaşmamaktadır. Katılımcıların bu konudaki görüşleri etkisiz bir rol içinde olmalarıdır. Toplantılarda GSHM personeli MEM temsilcilerden öğretmenler yeterince geri dönüt almadıklarını ifade etmektedirler.

Beden eğitimi öğretmenleri il tertip komitesi oluşturulurken beden eğitimi öğretmenlerinden, farklı branştan öğretmenler, spor geçişi olan GSHM çalışanlarından, öğrenci, veli, MEM bir koordinatör şeklinde oluşturulmasının daha iyi bir çalışma komitesi olacağı görüşünü sunmuştur. Aynı tecrübeye ve bilgiye sahip insanların bir arada olması her anlamda ulaşılabilirliği, organize işlemlerin sağlıklı yapılmasını eksiklerin varlığını bilip tedbir almayı kolaylaştıracaktır.

Okul spor servisi çalışanlarının sayısı bulgulara göre arttırılmalıdır. Böylece görev paylaşımı yapılması arttırılarak organizasyon yaşanılacak sorunlar kısmi de azaltıla bilinir. Görev bilinci yüksek personeller dâhil edilmelidir.

Okul spor servisi çalışanlarının iletişimi genel olarak olumlu olarak değerlendirilmektedir. Sosyal medya üzerinden iletişim ortamı da kullandıkları için sıkıntı olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Hakemlerin müsabaka sürecindeki etkisi katılımcılar tarafından olumsuz olarak değerlendirilmiştir. Alt nedenleri olarak tecrübe eksikliği, okul müsabakalarında yeterince kuralları uygulamamaları, ilgisiz olmaları, görevlerini samimi ve özenle yapmamaları, il temsilcilerinin pasif olmaları, sadece maddi imkân dâhilinde görevlerini yapmaları, kendilerini geliştirme ve yenileme çabası içinde olmamaları okul spor müsabakalarının kalitesine, niteliğine ve amacına uygun olmak dışında bir yapının oluşmasına neden olmaktadır. Bunun yanında yanlı verdikleri kararlar öğrencilerin psikolojik olarak etkilenmesine spordan hayal kırıkları biriktirmesine, spora olan bakış açısının olumsuz yönde ve güven sarsıcı tepkilerin gelmesine neden olmaktadır.

Sağlık güvenlik önlemleri genel olarak yetersiz (f= 47) görülmektedir. Gerekli ehemmiyetin verilmemesi, müsabaka alanında ambulans olmaması, spor sakatlıkları alanında yeterli bilgiye sahip olmayan çalışanlardan oluşması ciddiyetin az risk faktörünün fazla olduğu sonucuna ulaştırır. 2 Ocak 2017 tarihinde Sağlık Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı ve Türkiye Amatör Spor Kulüpleri arasında İlk Yardım Eğitim İşbirliği Protokolü imzalanmıştır. Bu protokolün içeriğine göre sadece amatör (futbol) kulüplerini kapsaması, müsabaka esnasında ilk yardımcı veya sağlık personelinin yönlendirilmesine göre ambulans istenir ibaresinin olması sağlık önleminin yeterince amacına ulaşacak bir karar olmadığını gösterir (www.acilafet.gov.tr).

Yine 22 Aralık 2012 tarihli 28505 sayılı Resmi Gazete de yayımlanan Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunun uygulanmasına ilişkin Yönetmelikte spor müsabakası; ilköğretim ve orta öğretim okul sporları, kamu kurum ve kuruluşlarının düzenlemiş olduğu turnuvalar hariç, ibaresinin geçmesi güvenlik önlemlerinin okul sporlarında ehemmiyeti olmadığını göstergesidir.

Açılan seminer kamp ve kursların yetersizliği yetenekli öğrencilerin ilgisizlikten ya da torpilin etkili olmasından körelip spordan kopmasına neden olmaktadır. Müsabakalarda genelde gözlemci olmaması ya da pasif konumda kalmaları, yetkin olmamaları süreci olumsuz etkilemektedir.

GSHM okullara maddi destek sağlamaması, okul yönetiminin spora uzak bakış açısı içinde olmasına neden olmaktadır. Bu durumda müsabakalara katılmak maddi

gider olacağından külfet olarak görülmekte ve katılmasa da olur mantığı ön plana çıkmaktadır.

Fiziki alt yapının yetersizliği, okul sporları yönetmeliğinin bağlayıcılığı, malzeme eksikliği, velinin olumsuz spora bakış açısı, kurum personellerinin ilgisizliği, sorunlar karşısında çözüm odaklı olmamaları, ulaşım, müdürlerin baskısı, sağlık ve güvenlik önlemlerin azlığı ve yetersizliği, hakemlerin tecrübi bilgi eksikliği ve müsabaka ciddiyetini sağlamamaları ve Gençlik Spor Okul Sporları servis çalışanlarının planlamada koordine eksiklikleri, yetenekli sporcuların teşvik yapılmaması, servis çalışanları ile iletişim eksikliği yaşanması ve ilçelerden gelen takımlara yolluk harcırahının verilmemesi, sınav odaklı veli-öğrenci-idare düşüncesi, beden eğitimi dersinin önemsenmemesi gibi olumsuz durumlar okul sporlarının gelişmesini ve öğretmenlerin müsabakalara katılım oranını düşürmektedir. Olumsuzluklarla karşılaşan öğretmenlerde bu durumlar maddi ve manevi isteksizliğe sebep olarak eğitici ve öğreticinin pasif bir öğretmen rolüne geçmesine neden olmuş ve buna bağlı olarak da mevcut bilgi ve becerilerini gösterebilme yetisinde tikanıp, mesleğinde tatmin olma şuurunun kaybolmasına ortam sağlamıştır. Nihayetinde ülkemizde kaliteli spor anlayışının gelişmesine ket vurduğu gibi ülke sporunun dünya ülkelerindeki prestijini de sarsmaktadır. Eğitimin başlangıcı olan okullarda öğretmen öğrenciye ulaşmakta sorun yaşayıp yetenekli sporcuları keşfetmekte yetersiz kalmaktadır. Dâhil olunan müsabakalar sınırlı olmakla birlikte kâğıt üstünde lisanslı sporcu sayısı artmasına rağmen aktif spor yapan öğrenci sayısı azaltılmaktadır. Eğitim sisteminin ise öğrenci ve diğer branş öğretmenlerine yüklediği stres, okul çağı çocuklarının ve ailelerinin sınav odaklı düşünce yapısında olmasına ve buna bağlı olarak da spordan uzak bir kültürün oluşmasına neden olmaktadır.

7. BÖLÜM

SONUÇ

Yapılan bu çalışma ile beden eğitimi öğretmenlerinin okul sporlarında karşılaştıkları sorunlar nitel yöntemle araştırılmış ve elde edilen bulgular sonucunda aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır

Genel itibariyle beden eğitimi öğretmenlerinin okul sporlarına bakış açısı içinde buldukları mevcut durum, imkânlar dâhilinde katılım durumları ve karşılaştıkları sorunlar birinci tema da “velinin okul sporlarına bakış açısı”nın olumsuz olduğu görüşüdür. Temanın alt boyutlarında velinin ilgisiz, isteksiz, dersin öneminin farkında değil, rekreasyon konusunda bilinçli değil ve kısmen destekleyici oldukları verilerine ulaşılmıştır.

İkinci temada, okul yönetimin okul sporlarına bakış açısı analiz edilmeye çalışılmış ve sonuçta okul yönetiminin müsabakalara hazırlık ve müsabaka döneminde beden eğitimi öğretmenine maddi destek vermediği görüşüne ulaşılmıştır. Bu temanın alt boyutlarında diğer öğretmenlerin okul sporlarına bakış açısı olumsuz olduğu verisine ulaşılmıştır. Yine bir başka alt boyutta başarılı öğrenciye okul yönetiminin kısmen de olsa ödül verdiği ve daha çok sembolik ödüller olduğu ve müsabakalara katılımı destekler tutum sergiledikleri verilerine ulaşılmıştır.

Üçüncü temada, öğrencinin okul sporlarına karşı bakış açısı analiz edilmiştir. Ve elde edilen verilere göre öğrencilerin okul sporlarına katılmaya istekli oldukları ve çalışmalara disiplinli bir şekilde katıldıkları sonucuna ulaşılmıştır. Katılımcılar öğrencilerinin çoğunluğu bir spor kulübünde aktif olarak oynadıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin sağlık raporu alırken kısmen de olsa sorun yaşadıkları görüşme sonucu elde edilen verilerle ortaya çıkmıştır.

Dördüncü temada, beden eğitimi öğretmenlerinin gençlik hizmetleri ile ilgili görüşleri analiz edilmiştir. Katılımcılardan alınan cevaplara göre çalışanların sayısı arttırılmalı, tesislerin çoğu kullanıma açılmamakta, iletir gelirken aksaklıkların

yaşanması, iletişim sorunu, çözüm odaklı olmamaları, seminer kamp ve kursların yetersizliği, sağlık- güvenlik önlemlerinin yetersizliği, hakemlerin olumsuz tutumu, ilçelerden gelen takımlara yolluk verilmemesi, teknik yapının düzenlenememesi ve yönetmeliğin bağlayıcılığı gibi görüşlere ulaşılmıştır.

Beşinci temada beden eğitimi öğretmenlerinin okul sporlarında karşılaştıkları sorunlara karşı çözüm önerileri sunmaktadır. Katılımcılardan alınan cevaplara göre alt boyutlar oluşturulmuştur. Bunlar; veli-öğrenci-ve öğretmeni bilgilendirme çalışması yapılması, beden eğitimi öğretmenleri teşvik edilmeli, malzeme sorunu kurumların iş birliği aracılığıyla çözülmesi talebi, tesislerin müsabakaya hazırlık döneminde öğretmen ve öğrenciler için kullanıma açılmasının gerekliliği görüşleridir. Öğrenci ile birebir iletişim kurulmalı, kulüplere öğrencileri yönlendirme, okul spor yönetmeliğinin revize edilmesi, seminer kamp ve kursların sayısı arttırılmalı, başarılı öğrenci ve öğretmen ödüllendirilmeli ve desteklenmeli, alt yapı çalışmalarına önem verilmeli ve fiziki şartlar iyileştirilmeli görüşleri görülmektedir. Bunların dışında çocukları spora teşvik edecek çalışmalar yapılması, sınav baskısının azaltılması, öğrenci-veli- ve okul yönetimin bakış açısını değiştirecek çalışmalar yapılması, sorunlar karşısında çözüm üretebilecek nitelikli personellerin kuruma alınması ve masa başı iş tekniğinin değiştirilmesi görüşleri katılımcılar tarafından ifade edilmiştir.

Genel olarak beden eğitimi öğretmenlerinin okul sporlarında karşılaştıkları sorunlar; malzeme yetersizliği ve okullarda fiziki alt yapının eksikliği, okul yönetiminin, okuldaki diğer öğretmenlerin ve velilerin okul sporlarına olumsuz bir tutum sergilemesi ve destekleyici olmaması, ulaşım sorunu yaşamaları, okul sporları yönetmeliğinin bağlayıcılığı, sağlık ve güvenlik önlemlerinin yeterince alınmaması ve iletişim eksikliğidir.

8. BÖLÜM

ÖNERİLER

Okul sporlarına katılan sporcu öğrencilere, beden eğitimi öğretmenlerine sadece başarı ve derece aldıkları müsabakalarda için değil katılım sağladıkları müsabakalar için de takdir ve teşvik edici ödüller okul yönetimleri ve Gençlik Spor İl Müdürlükleri tarafından verilmelidir. Yapılacak ödüllendirme yaş grubuna uygun olmalıdır. Ulusal ve uluslararası müsabakalarda derece alan öğretmen öğrenci ve okul yönetimini teşvik edilmesi için maddi destek ve malzeme desteği sağlana bilinir.

Spor kulüpleri yönetmeliğinin MEB tarafından kaldırılması faaliyetlere katılan okul spor takımlarını maddi anlamda sıkıntıya düşürmektedir bu nedenle spor kulüplerinin yeniden okullarda uygulanması sağlanmalıdır.

Okul spor yönetmeliği spor faaliyetlerine katılımın artması için düzenlenmesi ve revize edilmesi gerekmektedir. İlçelerden gelen takımlara yolluk harcırahının verilmemesi katılımın önünde engelleyici bir unsurdur. Bu durum ilçede müsabakalara katılmak isteyen öğretmeni sıkıntıya düşürmektedir. Kendi imkânıyla katılan öğretmenlerde yönetmelik gereği zor duruma düşmektedir. İl dışı müsabakalara giden takımlara verilen harcırahın yetersiz olmasının yanında takımlara ücretler müsabaka bitiminden 3-5 ay sonra aktarılmaktadır. 2017 yılı içinde bu durum ülke çapında ciddi sorunlara yol açmış ve çaresiz kalan öğretmenler sanal ortamda kamuoyu oluşturarak seslerini duyurmaya çalışmışlardır. Katılımın artması için GSİM ciddi çalışmalar yapması gerekmektedir.

MEB her yıl eğitim-öğretim ders yılı başında öğrencilere ücretsiz kitap dağıtmaktadır. Bunun yanında okullara malzeme desteği sağlarsa bu durum okul yönetimi için külfet olmaktan çıkıp katılım oranını artmasını sağlayacaktır.

Tesislerin uygun planlamayla kullanıma açılması sağlanmalı, yeni yapılması gereken tesisler için belediyeler ve bakanlık ile çalışmalar yapıp destekleri alınmalıdır.

Okul spor servisi çalışanlarının daha aktif bir şekilde çalışması için müdürlükler, gerekli önlemleri almalı, işini ciddiyetle yapacak, sorunlar karşısında çözüm üretebilecek, organizasyon planında ve sürecinde işi masa başında değil de saha da takip edecek öğretmenlerle olumlu ve destekleyici iletişim kurabilecek personellerden oluşturmalıdır ve sayıları arttırılmalıdır.

Fikstür belirlerken branşlar, yaş grupları, mevsim şartları ve müsabakaların yapılacağı alanların planlamasında düzenlemeler yapılmalıdır.

Okul yöneticilerinin ve diğer branş öğretmenlerinin sporu destekleyici tutum ve davranış içinde olmaları beden eğitimi öğretmenini ve sporcu öğrenciyi olumlu motive edeceği gibi öğrencinin katılım isteğini arttıracak ve inandığı işi yaparken güven duygusunu geliştirmede destek olacaktır.

Spora teşvik çalışmalarının yapılması, yeni gelişen sporların tanıtımı il müdürlükleri, federasyonlar, kulüpler tarafından iş birliği içinde öğretmen-veli ve öğrenciye yapılacak seminer, toplantı, reklam-afiş çalışmaları, tanıtım cd leri katılım isteğini arttıracaktır. Spor içinde sadece oynamak değil izleyici rolünün bile sporcu öğrencide bir bakış açısı geliştireceği, ileri yaşamında seçeceği meslekte bile etkili olacağı aktarılmalıdır. Bunun yanında sorunlar karşısında pratik bir şekilde çözüm üretilmelidir. Kötü alışkanlıklardan uzak kalmalarına, şiddet terörünün dışında yer almalarına, hareketsiz yaşamın getireceği sağlık sorunlarının yanında çağımızın sorunu olan obeziteye karşı güçlü bir silah olduğu ve spor yapan çocukların sosyalleşme yetileri, psiko-sosyal gelişimlerinin olumlu olmasını sağladığı öğretmenlerce okul yönetimince velilere anlatılmalıdır.

Organizasyon planlanırken sağlık ve güvenlik önlemlerinin yetersizliği bulgularımızda öğretmenlerin en çok rahatsız oldukları durumların başında geliyor. Müsabaka yerinde ve tarihinde gerekli önlemlerin alınması ve işini ciddiyetle yapacak personellerin görevlendirilmesi gerekmektedir. Sık sık fikstür değişikliğinin yapılmaması için çok yönlü düşünerek takvim uygun bir şekilde belirlenmelidir.

Ortak sınavların öğrenciye-veliye ve öğretmene yüklediği stres durumunun önüne geçilmesi spora teşvik kapsamında TEOG sınavlarında ek puan verilmelidir. Bakanlık bu konuda çalışmalar yapıyor lakin ek puan kriterlerini hala belirleyememiştir.

Spor kulüplerine öğrencilerin katılımlarının aktif bir şekilde artması için çalışmalar yapılmalıdır.

Ülkemizde sporun gelişmesi için alt yapı çalışmalarına önem verilmeli, branşların federasyon temsilcileri yetenekli sporcuları seçmek ve yönlendirmek için mahalli, ulusal müsabakalara gözlemciler katılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Acar, B. (2015). *Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin okul spor faaliyetlerinin organizasyonu ve katılım sorunları ile ilgili görüşlerinin değerlendirilmesi*. Mehmet Akif Üniversitesi: Yüksek lisans tezi.
- Acar, B., Kocagil, V., Özyurt, R., Eraslan, M. (2014). Burdur ilinde görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin okul spor faaliyet organizasyonu ve katılım sorunlarına ilişkin görüşleri. *7. Uluslararası Spor Öğrenci Kongresi*, Karaman oğlu Mehmet Bey Üniversitesi, Karaman, Mayıs.
- Açıkada, C., Ergen, E. (1987). Sporda gelişim ve başarının temelleri. *Bilim ve Teknik Dergisi*, Ankara.
- AFAD (Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı) “Sağlık Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı ve Türkiye Amatör Spor Kulüpleri protokolü” www.acilafet.gov.tr/TR,4539/saglik-bakanligigenclive-spor-bakanligi-ve-turkiye-amator-spor-kulupleri-konfederasyonu-arasinda-protokol-html. (Erişim Tarihi: 14.08.2017).
- Aıcınena, S. (1991). The Teacher and Student Attitudes Toward Physical Education. *Physical Educator (Indianapolis)*, 00318981, 19911201, Vol.48, Issue 1.
- Akandere, M., Baştuğ, G., ve Güler, E.D. (2009). Ortaöğretim kurumlarında spora katılımın çocuğun ahlaki gelişimine etkisi. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(1), 59-68.
- Akgül, S., Goral, M., Demirel, M., Üstün, Ü.D. (2012). İlköğretim öğrencilerinin okul içi ve okullar arası sportif etkinliklere katılma nedenlerinin çeşitli değişkenler açısından araştırılması. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1 (32), 13-22.
- Aracı, H. (2004). *Öğretmenler ve öğrenciler için okullarda beden eğitimi*. 1. baskı, Ankara: Nobel Basımevi.
- Aracı, H. (2006). *Okullarda beden eğitimi*. 1. Baskı, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Atasoy, M. (2008). *Beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki sorunlarının araştırılması ve çözüm önerileri*. (Kırşehir ili örneği), Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Atlı, M. (2008). *Beden eğitimi ve spor*. Ankara: Göktuğ Yayıncılık, Baran Ofset.
- Avrupa Komisyonu/ EACEA/Eurydice, (2013). *Avrupa'daki okullarda beden eğitimi ve spor*. Eurydice Raporu, Lüksemburg, AB Yayın Ofisi.
- Ayberk A., İmamoğlu, O. ve Taşmektepligil, Y. (2011). Öğrencilerin beden eğitimi dersine ve ders dışı etkinliklerine yönelik tutumlarının değerlendirilmesi. *Spor ve Performans Araştırma Dergisi*, Kabul Tarihi: 16.06.2011, (2) 51-59.

- Aydemir, İ.E., (2014). *Spor genel müdürlüğünün yürüttüğü okul sporları faaliyetlerinin değerlendirilmesi: Bolu Örneği*. Yayınlanmış yüksek lisans tezi, Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Aytaçlı B. (2012). Durum çalışmasına ayrıntılı bir bakış. Adnan Menderes Üniversitesi, *Eğitim Bilimleri Dergisi, Haziran, 3 (1), 1-9*.
- Bağırhan, T., (1992). Okul sporu için kuramsal bir çerçeve yetişek (Müfredat) tasarımı. *Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu, Spor Bilimleri Dergisi, (3) 4, 14-24*.
- Ballinger, D.A. (1993). Becoming an effective physical educator. *Physical Educator, 50 (1), 13-19*.
- Başoğlu, B. (1995). *Ankara ili devlet liselerinde görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki sorunları üzerine bir araştırma*. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmış yüksek lisans tezi, Ankara.
- Baykoçak, C. (2002). *Beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki sorunları ve tükenmişlik düzeyleri* (Bursa İli Uygulaması). Yüksek lisans tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Bayraktar, C. (2003). Sosyal yapının spora etkisi. *Uludağ Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi, 7(1),11-28*.
- Biddle, J. H. S., Mutrie, N. (2001). *Psychology and physical activity determinants*. Well Being and Interventions. London: Routledge.
- Bilgin, S., (1996). *Temel beden eğitimi ve spor alıştırmaları*. Saray Tıp Kitabevi, Medical Yayıncılık, 1. Baskı.
- Binbaşoğlu, Cavit (2000). *Okulda ders dışı etkinlikler*. Ankara: MEB Yayınları.
- Blair, S. (1988). *Health-Related Fitness In High School Girls, Physical Education*.
- Bucher, C. A. (1987). "Management Of Physical Education & Athletic Programs" Times Mirror/Mos by College Publishing, USA.
- Buteks, J. (1998). *Teacher Performance Self Appraisal For Physical Educators, Strategies*.
- Büyükkaragöz, S. Muşt, M., C., Yılmaz, H., Pilten, Ö. (1998). *Öğretmenlik mesleğine giriş (Eğitimin Temelleri)*. Konya: Mikrobasımevi,
- Büyüközdemir, M., B. (2008). *Beden eğitimi dersi ve faaliyetlerinin ilköğretim sekizinci sınıf öğrencilerinin sosyal gelişim sürecine etkisi*. Yüksek lisans tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Carl, K. (1985). *Training swissenschaft in Sportn lischenlexion, Limpert Verlang, 212*.

- Charles, A. Bucher, (1983). Foundation of physical education and sport, *First Edition*, Londra: St. Louis: The C.V. Masby&Company
- Coakley J.J. (1986). Spor tın society. Issuesand Controversies, *College Publishing*, Santa Clara,
- Coleman, J.S. (1974). "Athletics in high school" Repordet in: *An Introduction to Physical Education*, John E. Nixon and Ann E.,Jewet, W. B. Saunders Company, Eight Edition.
- Çağlayan A, Çalık F, Sivrikaya K, Kahveci M. (2004). *12-15 yaş grubu spor yapan öğrencilerle spor yapmayan öğrencilerin okul başarıları yönünden karşılaştırılması. 10 th Ichper SD Europe Congress, 2004; November, Antalya.*
- Çelik, A.(2008). *Beden eğitimi öğretmenlerinin okul içi ve okul dışı faaliyetlerde karşılaştıkları sorunlar*. Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çoban, B., Devecioğlu, S., Zirek, O., Sarıkaya, M., Güler, G., Turan, M. (2003). Okul takımlarında faaliyet gösteren sporcu öğrencilerin faaliyet amaçları ve beklentileri üzerine bir araştırma. (Elazığ ili Örneği), *Beden Eğitimi ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresi*, 396-404,10-11 Ekim, Ankara.
- Çolakoglu, H. (2004). *Çocuk ve spor*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi. B.T.S.G.M.
- Çöndü, A. (2004). *Beden eğitimi ve sporda özel öğretim yöntemleri*. (2. Baskı). Ankara: Nobel yayınları.
- Dagkas S, Stathi A. (2007). Exploring social and environmental factors affecting adolescents' participation in physical activity, *European Physical Education Review*, Volume: 13 Issue: 3 Pages: 369–384
- Dağlı, H. (2001). *İlköğretim ve liselerde görev yapan beden eğitimi öğretmenleri ve il merkezinde lise öğrenimi gören öğrenciler açısından ders dışı egzersiz faaliyetlerinin değerlendirilmesi*. Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Elazığ.
- Daley, A.J., Leahy, J. (2003). *Self perception sand participation in extra curricular physical activities*. *Physical Educator Publisher*, 60, 2
- Dalkıran, O. Tuncel, F. (2007). Ortaöğretim kurumlarında beden eğitimi dersinin seçmeli ders olarak işlenmesinin öğrenciler gözüyle değerlendirilmesi. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 5 (1), 37-42.
- Dalkıran, O., Altıntaş, A., Gündüz, N., Sunay, H., Akgül, M., (2004). Ankara ili devlet ve özel ilk ve orta öğretim okullardaki beden eğitimi öğretmenlerinin ders dışı etkinliklerinde kapalı spor alanlarının etkin kullanımı üzerine görüşleri. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2, 3, 110

- Dauer, V.P. (1964). *Fitness Elementary School Children Through Physical Education*, Minneapolis, Burges Publishing Company.
- DCMS Sustainable Development Strategy, (2008) *Sectors. Depart For Culture, Media and Sport*
- DeFrancesco, C., Johnson, P. (1997). "Athlete and Parent Perception in Junior Tennis", *Journal of Sport Behavior*, 20: 29-36.
- Demirhan, G. (2003). Beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi ve spora ilişkin felsefi görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 14, 43.
- Demirhan, G. (2003).Dünyada beden eğitimi öğretmeni yetiştirme. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 300, 13-22.
- Demirhan, G., Bulca, Y., Saçlı, F., Kangalgil, M. (2014). Beden eğitimi öğretmenlerinin uygulamada karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H.U. Journal of Education)* 29 (2), 57-68.
- Demirhan, G., Çoşkun, H., Altay, F. (2002). Beden eğitimi öğretmenlerinin niteliklerine ilişkin görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi, Eğitim ve Bilim Dergisi*, 27 (123), 35-41.
- Deryakulu, D. (2004). "*Epistemolojik inançlar*" *Eğitimde bireysel farklılıklar*. (Ed. Y. Kuzgun ve D. Deryakulu). Ankara: Nobel Yayınevi.
- DPT (Devlet Planlama Teşkilatı), (2000). Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı, Beden Eğitimi, Spor ve İstanbul Olimpiyatları Özel İhtisas Komisyonu Raporu.
- Ekici, S., Bayraktar, A. ve Uğur, O. (2009).Orta öğretim kurumlarındaki yöneticilerin ders dışı etkinliklere bakış açısının incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 6(1).
- Erdemli, A. (2008). *Spor yapan insan*. İstanbul: E Yayınları.
- Erhan, S. (2009).*Doğu Anadolu bölgesi il merkezlerinde beden eğitimi dersinin işlenebilirliği, beden eğitimi öğretmenlerinin sorunları ve bunların öğrenci tutumları üzerine etkisi*, Doktora tezi, Ankara Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı.
- Ersalan M., Hacıcaferoğlu, B. (2015).Türkiye’de beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi derslerinde ve meslek yaşamlarında karşılaştıkları sorunlar. *Uluslararası Multidisipliner Akademik Araştırmalar Dergisi/ Eylül, Ekim, Kasım, Aralık*, 2(3).
- Fang, X. (1998).Current situation and consideration of the sports life of students in comman universitie sand colleges, *Journal of Beijing Sport Universtiy*, Vol.21, Issue 4.p.64-66 3p.

- Fejgin, N. Talmor, R. Erlich, I. (2005). Inclusion and burn out in physical education, *European Physical Education Review*, Vol. 11 Issue 1. p. 29–50 22p.
- Fidan, N., Erden, M. (1989). *Eğitim bilimlerine giriş*. Repa Eğitim Yay: 1, s.5.
- Fişek, K. (1980). *Spor yönetimi*. Ankara: S.B.F Basın ve Yayın Yüksekokulu Basımevi.
- Fridman, D.E. (1983). The pupils image of the physical education teacher and suggestions for changing attitudes in teacher training, *International Journal of Physical Education*, 15-18.
- Gacar, A. (2001). *Elazığ il merkezindeki ilköğretim okulları ve liselerde görev yapan beden eğitimi öğretmenleri ve öğrencileri açısından ders dışı egzersiz faaliyetlerinin değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Elazığ Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı.
- Gaulhofer, K. (1956). *Natürliches Bitumen, Band II*, Österreichischer Bundesverlag.
- Glasser, W. (1999). *Okulda kaliteli eğitim* (1. Baskı), (Çev. Ulaş Kaplan), İstanbul: Beyaz Yayınları,
- Gordon, T. (1999). *Etkili öğretmenlik eğitimi*. Çeviren: Emel Aksay, Editör: Birsen Özkan, İstanbul: Sistem Yayıncılık. Birinci Basım.
- Gökçe, E. (2002). *İlköğretim sınıf öğretmenlerinin yeterlilikleri*. Çağdaş Eğitim Dergisi, 299, 36-48.
- Göktaş, Z. (2007). Balıkesir ilindeki beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyumunu ve bazı değişkenlerle olan ilişkilerinin incelenmesi. *Niğde Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*. 1, 1.
- Göral, M. Yapıcı, K. (2001). *Beden Eğitimi ve Spor Bilimine Giriş*, Isparta: Tuğra Ofset.
- Gren, C.B., Chalip, L. (1997). *Enduring involvement in youth soccer: The socialization of parent and child*. *Journal of Leisure Research*, 29 (1), 61-77.
- Grineski, S. (2002). *Beden eğitiminde işbirliğiyle öğrenme*. (Çev: S. Yeniçeri, Editör: H.Kasap). İstanbul: Beyaz Yayınevi.
- Grössing, S. (1991). *Beden ve spor hareketi. 1. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- GSB (Gençlik ve Spor Bakanlığı) (2016). “Okul Spor Faaliyetleri Yönetmeliği” <http://okulsporportal.gsb.gov.tr/Detail.aspx?pages=/PortalAdmin/Uploads/OkulSportal/Menus/Menu-756b10cd2247> (Erişim Tarihi: 02.09.2016)
- GSB (Gençlik ve Spor Bakanlığı) (2016). “Okul Sporları İstatistikleri” www.sgm.gsb.gov.tr/Sayfalar/175/105/Istatistikler (Erişim Tarihi: 03.08.2017)

- Gündüz, H. (1997). *Ders dışı eğitici kol çalışmalarının etkililiği ile ilgili öğretmen ve yönetici görüşleri*. Yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Güneş, A. (2004). *Okullarda beden eğitimi ve oyun öğretimi*. Pegem Yayıncılık,4. Baskı, s:4-5.
- Güven, Ö., Öncü, E. (2006). *Beden eğitimi ve spora katılımında aile faktörü*. Gazi Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, 8/3, cilt: 10, Temmuz-Ağustos-Eylül, Ankara.
- Hakyemez, Ö. (2010). *Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki yaşantılarda karşılaştıkları problemler (Kayseri İli Örneği)*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Hamachek, E.D. (1972). Toward more effective teaching. In: *Don E. Hamachek (Ed.), Psychology and Education*. Boston: Allynand Bacon Inc.
- Harrison, M. J. & Blakemore, C. L. (1992). *Instructional strategies for secondary school physical education*. Dubuque: Wm. C. Brown Publishers.
- Hodges Kulinna, P., Cothran, J. D. Ve Regualos, R. (2006). *Teachers' reports of student mis behavior in physical education*. Research Quarterly for Exercise and Sport. 7 (1), 32-40
- http://mersinsporlisesi.meb.k12.tr/icerikler/fransanin-nancy-kentinden-dunya-sampiyonu-cikardik_3454632.html (Erişim Tarihi : 23.11.2017)
- <http://tosf.gov.tr/multimedia/Dokumanlar/Calistay-Raport-2016-istanbul.pdf>. Erişim Tarihi: 30.11.2017
- ISF (International Sports Federation) "School Sports History" <http://www.isfsports.org/about/genesis/history-of-isf/> (Erişim Tarihi: 23.03.2016).
- İlhan, E.L., Gencer, E., Ulucan, H. (2010). Okul sporlarına katılan ve katılmayan ilköğretim öğrencilerinin ruhsal uyum düzeylerinin incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD) 12(4)*, 265-276.
- İnal, K. (2006). Ekonomik ve sosyal sistemin okullardaki şiddete etkileri. *Toplumsal Bir Sorun Olarak Şiddet Sempozyumu*. Eğitim Sen Yayınları.
- Johson, M.O. (1990). *Children, adoles centand television*, (American Academy of Pediatric), Pediatric, Volume: 6, p: 117-120.
- Kale, R. Ersen, E. (2003). *Beden eğitimi ve spor bilimlerine giriş*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Karaküçük, S. (1991) *Beden eğitimi öğretmenlerinin faaliyet alanları*. Gazi Üniversitesi Teknik Eğitim Yayını, Ankara. s: 65

- Karaküçük, S. (1999). *Rekreasyon*. 1. baskı, Ankara: Gazi Kitap Evi.
- Karaküçük, S.(1989). *Beden eğitimi öğretmenlerinin eğitimi*. Gazi Üniversitesi, Yayın: Ankara.
- Kawabe H.,Murata K., Shibata H., Tsujoka M., Saito I. ve Saruta, T. (2000). “*Participation in School Sports Club sand Related Effects on Cardiovascular Risk Factors in YoungMales*”, Heath Center, Keio University, Department of Internal Medicine, School Of Medicine, Tokyo, Japan.
- Kemertaş, İ. (1997). *Uygulamalı genel öğretim yöntemleri “ Öğretimde planlama ve değerlendirme”*. İstanbul: Birsen Yayınevi.
- Kırçık, K. ve Pepe, K. (2008). Burdur merkez ilköğretim ve lise öğretim kurumlarında görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin ders dışı egzersiz faaliyetlerinin değerlendirilmesi. *6. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Sempozyumu. Burdur*.
- Kim, Bana-Cool, (2001).*Sport Politics and the New Nation: Sport Policy in the Republic of Korea (1961-1992)*, Dissertation fort he Degree Doctor of Philosoph, The Ohio State Universty: USA.
- Koçak, E. (2002). *Erzurum ilinde görev yapmakta olan beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyum düzeylerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Atatürk Üniversitesi.
- Kolukısa, Ş.,Büyükkalkan, F. (2000). Okullarda yapılan spor faaliyetlerinde aile-okul ve kulüp açısından karşılaşılan sorunlar. *Atatürk Üniversitesi BESYO, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, s.11-18.
- Korucu, G. (2004). *İlköğretim okullarında beden eğitimi ve spor derslerinde beden eğitimi öğretmenlerinin karşılaştığı güçlükler ve okul yöneticilerinin bu konudaki görüşleri*. Yüksek lisans tezi, (Denizli ili Örneği). Muğla Üniversitesi.
- Kotan, Ç., Hergüner, G., Yaman, Ç. (2009). İlköğretim okullarında okuyan sporcu öğrencilerin spor yapmalarında okul ve aile faktörünün etkisi. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*,3(1), 49-58.
- Kuter M., Öztürk, F. (2003). *Toplumsal boyutlarıyla spor*. Ankara: Bağırhan Yayınevi.
- Kuter M., Öztürk, F. (2008). *Toplumsal boyutlarıyla spor*. Ankara: Bağırhan Yayınevi.
- Mc. Mahon, D.J. (1990). The Psychological Basic Of Exercise And The Treatment Of Delinquent Adolescents , *Sports Medicine*, 9 (6) ,344-351.
- MEB (1991).*Okul içi beden eğitimi spor ve izcilik dairesi başkanlığı*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- MEB (1995). *Beden eğitimi ve spor liseleri, Basketbol, Voleybol, Atletizm, Güreş, Yüzme dersleri öğretim program*, Ankara: T.C. Yayınları.

- MEB (1997). *Öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumları beden eğitimi ve spor öğretmenliği eğitim programı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- MEB (2000). *Eğitim ve eğitim bilimleri sözlüğü*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi
- MEB (2003). *Okul içi ve beden eğitimi spor ve izcilik daire başkanlığı*. Ankara.
- MEB (2008). *Beden eğitimi öğretmenin özel alan yeterlikleri*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi
- MEB (2008). *Öğretmen yeterlilikleri, öğretmenlik mesleği ve özel alan yeterlilikleri*. Ankara: Devlet Kitaplar Müdürlüğü, 1. Baskı.
- MEB (Milli Eğitim Bakanlığı),“Liseye geçişte ek puan” www.meb.gov.tr/liseye-geciste-sosyal-ogrenciye-ek-puan/haber/8732 (Erişim Tarihi: 03.08.2017)
- Medora, N.,Woodward, J., Larson, J., (1987). Adolescent Loneliness: A Cross-Cultural Comparison Of Americans And Asian Indians, *International Journal Of Comparative Sociology*, 28, 204-210.
- Meinberg, E. (1991). *Die Moral in sport, meyerundmeyerverlang*, Achen.
- Mengütay, S. (1993). Okulöncesi eğitim kurumlarında spor ve hareket eğitiminin önemi. *Beden Eğitimi ve Spor 2. Ulusal Kongresi, Manisa*.
- Mertens, D. (1998). *Research methods in education and psychohology*. New York: SAGE Pub.
- Milli Eğitim Bakanlığı (1997). *Beden eğitimi öğretmenlerinin ders içi ve ders dışı çalışmaları rehberi*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Nebioğlu, D. (2004) *Beden eğitimi dersi genel esasları planlaması*. Ankara: Alp Yayınları.
- Nebioğlu, D. (2006). *Beden eğitimi dersi genel esasları ve planlaması denetimi*. 2. Baskı. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Newcomb, A.F.,Bagwell, C.L., (1996). The Developmental Significance of Children’s Friendship Relations, The Compeny They Keep: Friendship in Childhood and Adolescence; *New York: Cambridge University Press*; 289-321
- Nixon, EJ. ve Jewet, EA., (1969) *An inturiduction to physical education*, Seventh Edition, Toronto.
- Okul Sportal 2017 Branşlara göre yaş ve kategori http://okulsportal.gsb.gov.tr/PortalAdmin/Uploads/OkulSportal/Documents/2016-2017_Egitim_Ogretim_yili_Brans_Yas_Kategori_Tablosu” (Erişim Tarihi: 16.11.2017)

- Orlick, T.D., (1974). Sport Participation: a Process of Shaping Behavior, *Human Factors*, 16: 558-561.
- Öter, F. (2015). Gençlik hizmetleri ve spor il müdürlüğü okul spor servisinin okul sporları hakkındaki görüşleri. *Yüksek lisans semineri, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Bilimler Enstitüsü.*
- Özdemir, M., (2010). Nitel Veri Analizi: Sosyal bilimlerde yöntem bilim sorunsalı üzerine bir çalışma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi. Sosyal Bilimler Dergisi*, Haziran, 11(1) ,323-339.
- Özdemir, M.B. (2008). *Beden eğitimi dersi ve faaliyetlerinin ilköğretim sekizinci sınıf öğrencilerinin sosyal gelişim süreçlerine etkisi (Yozgat İli Örneği)*. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmış yüksek lisans tezi, Ankara.
- Özen, G., Koçak, F., Baran, F., Sunay, H. ve Gedikli, N. (2012). Türk spor yönetimindeki mevcut sorunlara ilişkin akademisyenlerin görüşlerinin değerlendirilmesi, *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 10(4),107-116.
- Özmen, Ö. (1999) *Çağdaş sporda eğitim üçgeni*. Bağırhan Yayınevi, Ankara.
- Öztürk, F. (1998). *Toplumsal boyutlarıyla spor*. Bağırhan Yayınevi, Ankara.
- Öztürkan, V., Gündüz, N., Kayışoğlu, N., B. (2013). Gençlik spor genel müdürlüğü ile milli eğitim bakanlığı arasındaki gençlik, beden eğitimi, spor hizmet ve faaliyetleriyle ilgili işbirliği protokolünün okul sporları açısından incelenmesi (Ankara İli Örneği). *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 11(1),47-53
- Özyiğit, C. (1992). Hareket. 1. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor
- Pehlivan, Z. (1993). Ders dışı spor etkinliklerinin eğitim programı açısından araştırılması, *Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor II. Ulusal Sempozyumu, MEB*,16-18 Aralık, Manisa.
- Pehlivan, Z.(2004). Fair-play kavramının geliştirilmesinde okul sporunun yeri ve önemi: *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 50.
- Poyraz, A., (1999). *Orta öğretim kurumlarında ders dışı sportif faaliyetlerin organizasyonu katılım sorunları ve çözüm yolları üzerine bir araştırma (Afyon İl Örneği)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi: Ankara, Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Renson, R. (1976). *Social status symbolism of sport stratification*, Hermes, s: 435
- RG (Resmi Gazete) (2007). "Türkiye Okul Sporları Federasyonu Ana Statüsü"<http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2007/07/20070710-7.htm> (Erişim Tarihi: 25.09.2017)

- RG(Resmi Gazete) (2007). "Resmi Gazete. <http://www.resmigazete.gov.tr/2007>" (Erişim Tarihi:02.09.2016)
- Rio Olympic Game (2016). "Rio Summer Olympic Game Results". <https://www.rio2016.com/en> (Erişim tarihi: 02.09.2016)
- Rokach, A., (1989). Surviving And Coping With Loneliness, *Journalo Psychology*, 124 (1), 39-5
- Rubin, K.H., Bukowski, W.M., Parker, J.G. (1998). Peer İnteractions, Relationshipsand Groups, *Handbook of Child Psychology: Social, Emotinaland Personality Development*, New York: Wiley; 619-700.
- Sağlamer, E. (1977). *İlköğretimde teftiş*. Ankara: Zeraks Baskı.
- Saraçoğlu, R.N. (2001).Orta öğretimde ders dışı egzersizlerin başarıya ulaşma derecesi, *Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*,1, 2, 8.
- Seçkin, A., Başbay, M. (2013). Beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin öz yeterlilik inançlarının incelenmesi, *Turkish Studies-İnternational Periodical for the Languaes Litarature and History of Turkish or Turkic Volume 8/8 Jummer*, Ankara-Turkey, p.253-270.
- Semerci, N., Özer, B. (2005). Tezsiz yüksek lisans ve üniversite son sınıf öğrencilerinin KPSS sınavına yönelik algıları. *XIV. Eğitim Bilimleri Kongresi'nde sözlü olarak sunulan bildiri. Pamukkale Üniversitesi*, Denizli, 28-30 Eylül.
- Seraslan, M. (1990). *Sporun pazarlanması sporun kitlelere yaygınlaştırılmasında pazarlama tekniklerinden yararlanma*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul, 106-107.
- Siedentop, D. (1991).*Develping teaching skills in physical education. (3rd ed.)*. MountainView: Mayfield.
- Silverman, D. (2001).*İnterpreting Qualitative Data: Methods for Analysina Talk, Textand İnteraction*, Londra: SAGE Publication.
- Simith, A.L. (2003). *Peer Relationships İn Physical Activity Context: A Road Less Travelled İn Youth Sport And Exercise Psychology Research, Psychology Of Sport And Exercise4*, Purdue University, P.25-39.
- Sönmez, T ve Sunay, H. (2004). Ankara'daki ortaöğretim kurumlarında uygulanan beden eğitimi ve spor dersinin sorunlarına ilişkin bir inceleme. *Milli Eğitim Dergisi, Sayı. 162, 270–279, Ankara*.
- Spor Genel Müdürlüğü SGM (2013). *Okul spor faaliyetleri ilkokul fiziksel etkinlikler talimatı*: Ankara. SGM Okul Spor Faaliyetleri Başkanlığı.
- Strauss, A.,Corbin, J. (1990). *Basic of Qualitative Research: Grounded Theory Proceduresand Technigves* , New Delhi: SAGE publications.

- Strechmeyer, H.(1983). *Leibeserziehung und schullssport*. Osterreichische Bundes werby.
- Sungar, E. (2000). *İlköğretim okullarında beden eğitimi dersi verimliliğinde okul yöneticilerinin önemi ve okul yönetimi üzerine bir araştırma*. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Şahin, D. (2011). Okul müdürü, öğretmen ve ebeveynlerin beden eğitimi dersine ilişkin görüşlerinin incelenmesi. Karadeniz Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Trabzon.
- Şenduran, F. (2008). Sporcu olan ve sporcu olmayan ortaöğretim öğrencilerinin uyum becerileri, *10. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi. Sözel Bildiriler Kitabı*, Bolu, 189-191.
- Şimşek, H., Yıldırım, A. (2003). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: . Seçkin Yayıncılık,
- T.C. Başbakanlık D.P.T (2002). *Beden eğitimi ve spor İstanbul Olimpiyatları Özel ihtisas komisyon raporu*. 5 Yıllık Kalkınma Planı: Yayın No: 2513-530, s: 31.
- Tamer, K. ve Pulur, A. (2001). *Beden eğitimi ve sporda öğretim yöntemleri*. Ada Matbaacılık, Ankara.
- TASKK (Türkiye Amatör Spor Kulüpleri Konfederasyonu) (2016). “Okul sporları 1 milyonu aştı”<http://www.taskk.org.tr/tr/news/okul-sporlari-1-milyonu-asti/3099> (Erişim Tarihi: 17.10.2016)
- Taşmektepligil M. Y. (1997).Elit düzeyde spor yapanların spora yönelmelerinde ilk ve ortaöğretim kurumlarının etkisi üzerine bir araştırma, *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2(1) Ocak. 1997, 39-46.
- TDK (Türk Dil Kurumu) (2016). “Spor” nedir? http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.57c885bdf3e3c4.65142307 (Erişim Tarihi: 01.09.2016)
- Ted Koleji 2017 ISF Yüzme başarısı, <http://tedkocaeli.k12.tr/isf-2017-dunya-okul-sporlari-yuzme-sampiyonasi-dunya-3-su-ted-mersin-koleji> (Erişim Tarihi: 23.11.2017)
- Thompson JL, Davis SM, Gittelsohn J, Going S, Becenti A, Metcalfe L, Stone E, Harnack L, Ring K. (2001).*Patterns of physical activity among American Indian children: An assessment of barrier sand support*. Journal Of Community Health, Volume: 26 Issue: 6 Pages: 423–445.
- Tokat, S. (2013). *Beden eğitimi öğretmenleri ve okul yöneticilerinin beden eğitimi ve spor dersinin etkinliği üzerine görüşlerinin incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi.

- TOSF (Türkiye Okul Sporları Federasyonu) (2016) "2015 yılında millilik verilen sporcularımız" <http://tosf.gov.tr/> 2015-milli-sporcularimiz (Erişim Tarihi: 16.10.2016)
- TOSF (Türkiye Okul Sporları Federasyonu). "Doğa Koleji 2017 ISF Basketbol başarısı" <http://tosf.gov.tr/doga-koleji-basketbol-milli-takimimiz-dunya-sampiyonu-> (Erişim Tarihi: 23.11.2017)
- TOSF (Türkiye Okul Sporları Federasyonu) (2016) "Okul sporlarında milli sporcularımız" <http://tosf.gov.tr/> 2006-milli-sporcularimiz Erişim (Tarihi: 16.10.2016)
- TOSF (Türkiye Okul Sporları Federasyonu) "Okul Sporları Çalıştayı"
- TOSF (Türkiye Okul Sporları Federasyonu) "2017 ISF Futbol takımlarımız" <http://tosf.gov.tr/futbol-milli-takimlarimiz-dunya-sampiyonlugu-icin-yaristi-> (Erişim Tarihi: 23.11.2017)
- TOSF (Türkiye Okul Sporları Federasyonu) (2016). "Türkiye Okul Sporları Federasyonu Hakkında Dosyalar" <http://tosf.gov.tr/hakkimizda/dosyalar/> /2016/Branşlar/ (Erişim tarihi: 02.09.2016)
- TOSF "2013-2014 yılında yapılan faaliyetler" <http://www.tosf.gov.tr/video/2013-2014-faaliyetlerimiz/> (Erişim Tarihi: 10.03.2015)
- Trudeau ve Shephard (2008). *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*, 5, 10. Received: 04 September 2007 Accepted: 25 February 2008
- TUİK (Türkiye İstatistik Kurumu) (2016) "Spor İstatistikleri" http://www.tuik.gov.tr/Kitap.do?metod=KitapDetay&KT_ID=5&KITAP_ID=43 (Erişim Tarihi: 24.05.2017)
- TUİK (Türkiye İstatistik Kurumu) (2016) "Türkiye Cumhuriyeti 2015 yılı Nüfusu" www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=21507 (Erişim Tarihi: 02.09.2016)
- Turan, B., Er, G., Çam, İ., Er, N. (2005). Okullarda yarışmaları sporlara analitik yaklaşım. *Spor Eğitiminin ve Performansının Felsefi Temelleri Sempozyumu*, Manisa.
- Türnüklü, A. (2000). Eğitim bilim araştırmalarında etkin olarak kullanılacak nitel bir araştırma tekniği: Görüşme, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*. Sayı: 24. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Ulucan H., Türkçapar Ü., Cihan, İ. (2012). Beden eğitimi öğretmenlerinin meslekte karşılaştıkları sorunların incelenmesi (Kırşehir ili uygulaması), *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (kefad)*, 13(2), Ağustos, s: 265-277.

- Ursprung, L., Freitag, E., Schilling, G. (1995). *European Review of Institutes of Physical Education*. Zürich: Gesellschaft zur Förderung der Sportwissenschaften an der ETH.
- Voigt D. (1998). *Spor sosyolojisi*, çev: Ayşe Atalay, İstanbul.
- Wells, M.S., Ellis G.D., Paisley, K. P., Arthur-Banning, S.G. (2005). Development and Evaluation of a Program to Promote Sportsmanship, *Journal of Park and Recreation Administration* Volume 23, Number 11 Spring.
- Yalın, H. (1999). *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme*, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, : 49.
- Yamaner, F. (2001). *Beden eğitimi ve sporda temel ilkeler*. Ekin Kitapevi, Bursa.
- Yazıcı, G. (2014). Toplumsal dinamizm ve spor. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, (3)1, 394-395.
- Yetim, A. (2000). *Sosyoloji ve spor*. Topkar Yayınları, Trabzon.
- Yıldırım, A. (1999). Nitel araştırma yöntemlerinin temel özellikleri ve eğitim araştırma alanındaki yeri ve önemi. *Eğitim ve Bilim*, 1(23), 112, apr. 1999.
- Yıldırım, A., Şimşek, H. (2003). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*, Seçkin Yayınları, Ankara.
- Yin, R. K. (2003). *Case Study Research Design and Methods* (3. Baskı). London: Sage Publications.
- Ziyagil, M. A. (2002). Avrupa topluluğu ülkeleri ve Amerika Birleşik Devletlerinin Spor Yönetimi Yapısı, 21. yy. Türk Spor Politikasının Genel Özellikleri, Finlandiya, Lüksembourg, Danimarka, Fransa, İsveç, Almanya, İspanya, İrlanda, Portekiz, Amerika Birleşik Devletleri, Hollanda, Türkiye, İtalya". *Amasya Eğitim Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Bölümü*, Ankara, Kasım

EKLER

EK 1. Görüşme Formu

Görüşme Yeri:		Katılımcının mesleki kıdem durumu:	
Tarihi/Saati:			
Kiminle yapıldığı:			
Katılımcının Yaşı:		Okul sporlarındaki başarıları:	
Katılımcının cinsiyeti:	K	E	
Katılımcının çalıştığı okul:		Okulunun beden eğitimi öğretmeni sayısı:	
		Okulun öğrenci sayısı:	
		Okulun malzeme durumu/spor salonu/oyun alanı	

SORULAR

1. Sizce il tertip komitesi kimlerden oluşmalıdır?
2. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin bu komitede olmasının rolü sizce nedir?
3. Önceden okul sporları Milli Eğitim Müdürlüklerince yürütülüyordu şuan Gençlik Spor İl Müdürlüğü Okul Sporları adı altında bir birim oluşturuldu ve sizce bu yapılanma okul sporlarının gelişmesi için uygun bir yapı mıdır?
4. Okul sporları servisi 2015-2016 Eğitim Öğretim yılında Beden Eğitimi Öğretmenlerine Okul sporları bilgi yönetimi hakkında sunum toplantısı ne zaman yapıldı? Toplantıya katıldınız mı?
5. Toplantının olumlu ve olumsuz etkileri nelerdir?

6. Yarışma takvimi, katılım başvurusu, GSM belirttiği şartlar dâhilinde İl Milli Eğitim Müdürlüklerine oradan okullar, okul müdürlüklerinden de sizlere tebliğ edilmesi ile sağlanırken aksaklıklar oluyor mu, oluyorsa nedeni sizce nedir?
7. Okul sporları servisi ile iletişiminiz nasıl, sorunlarınızı iletmekte sıkıntı çekiyor musunuz?
8. Okul sporları servisin çalışmalarını yeterli buluyor musunuz, bulmuyorsanız nedeni sizce nedir?
9. Gençlik spor Müdürlüğüne bağlı tüm tesislerin okul sporları bünyesinde okul takımlarına kullanıma açıyor mu?
10. Müsabakalara katılan hakem ve görevlilerin tutumunu nasıl buluyorsunuz?
11. Okul sporlarının daha sağlıklı yürütülebilmesi için merkez-taşra teşkilatında çalışan gençlik spor müdürlüğü okul spor servisi çalışanlarının sayısı artırılmalı mıdır?
12. Gençlik spor Bakanlığı okullara maddi imkan sağlıyor mu?
13. Okul müdürünüzün okul sporlarına bakış açısı olumlu mu, müsabakalara katılmanıza destek oluyor mu?
14. Yapılan müsabakalara katılıyor musunuz, katılıyorsanız hangi branşları tercih ediyorsunuz?
15. Okul yönetimi müsabaka hazırlık döneminde maddi destek sağlıyor mu?
16. Okuldaki diğer öğretmenlerin çocukları müsabakaya götürdüğünüzdeki bakış açıları nedir?
17. Okul yönetimi sporcuya ödül veriyor mu?
18. Sizce okul sporlarının gelişmesinde Beden Eğitimi Öğretmenin rolü nedir?
19. Yeni gelişen spor branşlarına ilgi gösterip takip ediyor musunuz ve bu yeni branşların tanıtımını yeterli buluyor musunuz? Bulmuyorsanız öneriniz nedir?
20. Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde sportif çalışma amaçlı yapılan ders dışı egzersiz çalışmalarına katılıyor musunuz? Katılıyorsanız hangi branşı tercih ediyorsunuz?
21. Müsabakalara sadece egzersiz yaptığımız branştan mı katılıyorsunuz?
22. Müsabakalara hazırlanırken ve müsabaka döneminde hangi sıkıntılarla karşılaşıyorsunuz?(ulaşım, malzeme eksikliği , fiziki şartlar, maddi yetersizlik vs)
23. İl içinde yapılan mahalli yarışmalara ilçelerden katılan takımlara yolluk harcırahın verilmemesini doğru buluyor musunuz?

24. Müsabakalarda sağlık ve güvenlik önlemlerini yeterli buluyor musunuz?
25. Öğrenciler sağlık raporu alırken sıkıntı yaşıyorlar mı?
26. Okul sporlarında yarışmalara katılan öğrencileriniz bir spor kulübünde aktif olarak oynuyor mu?
27. Kulüpte oynayan öğrenciniz var ise sizce bu okul sporlarının başarısını arttırmakta mıdır?
28. Belirli seviyeye ulaşmış ve gelecek vaat eden yetenekli sporcu öğrencileri yetiştirmek amacıyla yapılan seminer, kamp ve kursları yeterli buluyor musunuz?
29. Öğrencilerin okul sporlarına bakış açısı olumlu mu?
30. Öğrenciler disiplinli bir şekilde çalışmalara katılmaya istekli mi?
31. Velilerin okul sporlarına bakış açısını nasıl buluyorsunuz?
32. Yetenekli öğrencilerin aileleri çocuklarına destek oluyor mu?
33. Sizce veliler rekreasyon konusunda bilinçli mi? Yanıtınız olumsuz ise öneriniz nedir?
34. Sizce okul sporlarındaki katılımı ve başarıyı arttırmak için neler yapılabilir?
35. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından her yıl öğrencilere kitap dağıtılıyor, sizce okulların ihtiyaçları dâhilinde spor malzemesi dağıtılsa başarı ve katılım artar mı?
36. Gençlik spor Bakanlığı okul sporlarına katılanlara spor ödeneği vereceğini duyursa katılım artar mı?

EK 2. Anket Uygulama İzin Onayı

T.C.
MALATYA VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 61316475-44-E.12264792
Konu : Anket Uygulama İzin Onayı
(Fatma ÖTER)

01.11.2016

VALİLİK MAKAMINA

Yüzüncü Yıl Üniversitesi Rektörlüğünün 13/10/2016 tarihli ve 75548883-605.01-E.15125 sayılı yazılarında, Üniversitenin Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi Fatma ÖTER'in yürütmekte olduğu "Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Okul Sporlarında Karşılaştıkları Sorunları ve Çözüm Önerilerinin Araştırılması " konulu Anket çalışmasını Ortaöğretim Okullarında görev yapmakta olan öğretmenlere uygulamayı talep etmekte olup, Anket-Tez Araştırma ve Değerlendirme Komisyonu 31/10/2016 tarihinde yapılan toplantıda anket uygulamasının ilimiz Yeşilyurt ve Battalgazi ilçelerine bağlı İlköğretim ve Ortaöğretim Okullarında görev yapmakta olan öğretmenlere uygulanması uygun görülmüş olup, Müdürlüğümüzce de uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görülmesi halinde olurlarınıza arz ederim.

Fatih ERDİM
Millî Eğitim Şube Müdürü

OLUR
01.11.2016

Ali TATLI
Vali a.
İl Millî Eğitim Müdürü

EK 3. Bilgilendirilmiş Gönüllü Onam Formu

YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ YÜKSEKLİSANS TEZ ÇALIŞMASI BİLGİLENDİRİLMİŞ GÖNÜLLÜ ONAM FORMU

...../...../20.....

BU DÖKÜMANI DİKKATLİCE OKUYUNUZ

Sizi Doç.Dr.Mustafa ATLI danışmanlığında Fatma ÖTER tarafından yürütülen “**Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Okul Sporlarında Karşılaştıkları Sorunların Araştırılması**” başlıklı **Yüksek Lisans Tez çalışması** adavet ediyoruz. Bu araştırmaya katılıp katılmama kararını vermeden önce, araştırmanın neden ve nasıl yapılacağını bilmeniz gerekmektedir. Bu nedenle bu formun okunup anlaşılması büyük önem taşımaktadır. Eğer anlayamadığınız ve sizin için açık olmayan şeyler varsa, ya da daha fazla bilgi isterseniz bize sorunuz.

Bu çalışmaya katılmak tamamen **gönüllülük** esasına dayanmaktadır. Çalışmaya **katılmama** veya katıldıktan sonra herhangi bir anda çalışmadan **çıkma** hakkında sahipsiniz. 18 yaşının altındaki Katılımcı/Gönüllülerin, Velayet veya Vesayetindeki yasal temsilcilerine gerekli açıklamalar yapılarak bilgilendirildi, çalışma için gerekli İzin/Onam alındı. **Çalışmaya katılmanız, soruları yanıtlamanız, araştırmaya katılım için onam/onay verdiğiniz anlamına gelmektedir.** Size verilen formlardaki soruları yanıtlarken kimsenin baskısı veya telkini altında olmayın. Bu formlardan elde edilecek bilgiler tamamen **Araştırma amacı** ile kullanılacaktır. **İsminizi yazmayabilirsiniz/Kimlik bilgilerinizi açıklamak zorunda değilsiniz. İsminizi veya kimlik bilgilerinizi belirttiğiniz takdirde; Araştırma yayınlansa bile isminiz ve kimlik bilgileriniz kesinlikle gizli kalacak ve 3. bir şahısa verilmeyecektir.**

1. Araştırmayla İlgili Bilgiler:

- Araştırmanın Amacı:** Bu araştırma beden eğitimi öğretmenlerinin okul sporlarında karşılaştıkları sorunların araştırılması amacı ile yapılmaktadır.
- Araştırmanın İçeriği:**“Beden eğitimi öğretmenlerinin okul sporlarında karşılaştıkları sorunların araştırılması” adlı yüksek lisans tez çalışması için beden eğitimi öğretmenlerin görüşlerini almaktır.
- Araştırmanın Nedeni:** Bilimsel araştırma Tez çalışması
- Araştırmanın Öngörülen Süresi:** 8 ay (+ / -)

e. **Araştırmaya Katılması Beklenen Katılımcı/Gönüllü Sayısı:**50
kişi

f. **Araştırmanın Yapılacağı Yer(ler):** Malatya

2. Çalışmaya Katılım Onayı (Katılımcı/Gönüllü):

Yukarıda yer alan ve araştırmadan önce katılımcıya/gönüllüye verilmesi gereken bilgileri okudum ve katılmam istenen çalışmanın kapsamını ve amacını, gönüllü olarak üzerime düşen sorumlulukları tamamen anladım. **Çalışma hakkında yazılı ve sözlü açıklama aşağıda adı belirtilen araştırmacı tarafından yapıldı, soru sorma ve tartışma imkanı buldum ve tatmin edici yanıtlar aldım. Bana, çalışmanın muhtemel riskleri ve faydaları sözlü olarak da anlatıldı.** Bu çalışmayı istediğim zaman ve herhangi bir neden belirtmek zorunda kalmadan bırakabileceğimi ve bıraktığım takdirde herhangi bir olumsuzluk ile karşılaşmayacağımı anladım.

Bu koşullarda söz konusu araştırmaya kendi isteğimle, hiçbir baskı ve zorlama olmaksızın katılmayı kabul ediyorum.

Katılımcı (Reşit olanlar) için:

Adı-Soyadı: .....

İmzası:

1.Araştırmacının Adı-Soyadı, Unvanı: Doç.Dr. Mustafa ATLI

İmzası:

2.Araştırmacının Adı-Soyadı, Unvanı: Bed. Eğt. Öğrt. Fatma ÖTER

İmzası:

***Not:** Bu form, iki nüsha halinde düzenlenir. Bu nüshalardan biri imza karşılığında gönüllü kişiye verilir, diğeri araştırmacı tarafından saklanır.*

Not:

Eğer veriler okullarda, kurumlarda vb. ortamlarda aynı anda birden fazla kişiden grup uygulaması şeklinde toplanacaksa, yine tercihen tüm katılımcıların Bilgilendirilmiş Onam Formlarını bireysel olarak imzalamaları istenir. Ancak katılımcı sayısının fazlalığı ve bununla birlikte zamanın kısıtlılığı gibi durumlar söz konusu olduğunda araştırmacı tüm gruba Bilgilendirilmiş Onam Formundaki bilgileri tek seferde sözlü olarak okumayı ve bir imza listesi dolaştırarak katılımcıların araştırmaya katılmayı kabul ettiklerine dair bu listeye toplu olarak imza atmalarını tercih edebilir.

YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimler Enstitüsü

LİSANSÜSTÜ TEZ ORJİNALLİK RAPORU

YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimler Enstitüsü

02.02/2018

Tez Başlığı / Konusu

..... Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Okul Sporları Kuruluşları .....
..... Sorunlarının Araştırılması .....
.....

Yukarıda başlığı/konusu belirlenen tez çalışmamın Kapak sayfası, Giriş, Ana bölümler ve Sonuç bölümlerinden oluşan toplam ..129.... sayfalık kısmına ilişkin, ..02./02./2018.. tarihinde şahsım/tez danışmanım tarafından ..twentymintinintihal tespit programından aşağıda belirtilen filtreleme uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı % ....19..... (....Onsekiz....) dir.

Uygulanan Filtreler Aşağıda Verilmiştir:

- Kabul ve onay sayfası hariç,
- Teşekkür hariç,
- İçindekiler hariç,
- Simge ve kısaltmalar hariç,
- Gereç ve yöntemler hariç,
- Kaynakça hariç,
- Alıntılar hariç,
- Tezden çıkan yayınlar hariç,
- 7 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç (Limit match size to 7 words)

Yüzüncü Yıl Üniversitesi Lisansüstü Tez Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılmasına İlişkin Yönergeyi İnceledim ve bu yönergede belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içemediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

.....02./02./2018..
.....Fatma ÖZEL.....
Adı, Soyadı, İmza

Adı Soyadı : ..Fatma ÖZEL.....
Öğrenci No : ..11933110021.....
Anabilim Dalı : ..Beden Eğitimi ve Spor.....
Programı : .....
Statüsü : Y. Lisans Doktora

DANIŞMAN
.....Doç.Dr. Mustafa A.T.C.İ.....
.....02./02./2018..
.....

ENSTİTÜ ONAYI
UYGUNDUR
.....2018.....
Servet CAN
Enstitü Sekreteri